HORTI MALABARICI

PARS UNDECIMA,

DE HERBIS

ET DIVERSIS ILLARUM

SPECIEBUS

Latinis, Malabaricis, Arabicis, Brachmannum characteribus nominibusque expressis.

Adjecta Florum, Fructuum, Seminumque nativæ magnitudinis vera delineatione, colorum viriumque accurata descriptione,

ADORNATA

Per Nobilissimum ac Generosissimum D. D.

HENRICUM VAN RHEDE TOT DRAKESTEIN,
Toparcham in Mydrecht, quondam Malabarici Regni Gubernatorem supremi Consessus apud Indos Belgas Senatorem Extraordinarium, nunc vero Equestris Ordinis nomine Illustribus ac Præpotentibus Provinciæ Ultrajectinæ Proceribus adscriptum,

In ordinem redegit & latinitate donavit

ABRAHAMUS A POOT M. D.

Notis adauxit, & Commentariis illustravit

JOANNES COMMELINUS,
Reipublicæ Amstelodamensis Senator, ac Horti Medici præfectus.

AMSTELÆDAMI.
Sumptibus Viduæ JOANNIS van SOMEREN, Hæredum JOANNIS van DYCK, HENRICI & Viduæ THEODORI BOOM,
Anno cIↄ Iↄc xcii.

M DCXCII

Ananassa sativa

HORTI MALABARICI
PARS UNDECIMA.
DE
HERBIS
ET DIVERSIS ILLARUM SPECIEBUS.

KAPA-TSJ-AKKA.
TABULA I. II.

Ramannes & Lusitani *Ananàs* dicunt, duum triumve pedum planta, arenosa & aquosa amans loca. *Radix* crassiuscula, undiquaque longas, capillatas, nonnihil nodulatas, albicantes spargit fibras; media pars obtortæ radicis formam obtinet. Primæ radici-formes scaturigines exteriori trunci lamellæ inseruntur, foliaque inferiora perforant, & quidem illic loci, ubi folia decidua aliquantulum putrefacta, maxime conspicuæ; foliis vero vegeto virore expansis, evanescunt. Laterales radiculæ trifariam nobis ostendunt phasin, prima subfusca est & filamentosa, altera lignea, albicans, muscosa, tertia sive medullaris nervea, prædura, admodum firma. *Caulis* è radice exsurgit unicus, rotundus, rectus, sine stolonibus; ex hoc *caudex* tripedalis, fructum nem-

nempe si annumeres, crassiolus, pollicis ferme latitudinis, viridi, nitente, glabro cortice obductus, qui semiannulatis geniculis interstinguitur; interiori parte spongiosus, fistulosus, medulla albicante, succulenta, fibrosa instructus; humor illius aqueus est & subdulcescit. *Folia* ex semiannulatis erumpunt geniculis, alternato ordine, illorum bina totam trunci peripheriam arctissimis complectuntur vinculis, inferiori parte confertim, superiori laxius trunco adnectuntur; oblonga sunt, supra fructus in fastigium excrescentia, sinuosa, sensim in cuspidem aculeatum stricta, interiori parte concava, fibris in utraque superficie laxioribus & fungosis pertexta, quæ regulari nexu procedunt, quarum interiores cæteris majores, crassiores ac valde duræ; ubi radiculas ejaculantur obliquo, secus recto ductu procedentes, candicantes: Interior sinus subviridescit, illius latera, ad unius circiter digiti crassitiem, fusco virore nitent; in laciniis, jam describendi aculei, congruo & quasi artefacto ordine, insiguntur; unumquodque *folium* in duas dispecitur laminas, cujus convexa, pars rarioris, concava autem densioris structuræ est; folium ordine sextum, per universum hunc truncum, aliud, rectà è diametro oppositum, habet, adeo ut totus truncus hexagonus, ob circularem & cochleatam foliorum compaginem, dici queat; semilunares foliorum ungues concinna insertione trunco firmiter adhærescunt, superiori vero membranula, reliquæ foliorum substantiæ, viridescentibus fibrillis agglutinantur. In oris folia hæc muniuntur spiculis, ceu aculeis densis, rigidis, acutis ac incidentibus, versus cuspidem parum incurvis, non tamen aduncis; inferior pars circa caulem ad duos tresve pollices sine aculeis est; contextura illorum rigida, crassa, densa, spissa, venulis paralellis, ex unguiculis ad cuspidem, qui magis durus & rigidus, striata; quæ ad inferiorem caulis partem prodeunt, oblongiora sunt, in vetustiore planta ex viridi subflavescunt, ad oras ex flavo ruffescunt, ut & in spiculis aculeatis,in parte superiore extra oras rubescunt, colore saturo rosaceo, in parte nempe ima ac interiori, in

ex-

exteriori incarnatè rubeſcunt, in ſuperiori flaveſcunt, circa latera farinaceo ac albicante rore laneisve floccis conſperſa: ſuperiora unà cum inferioribus ejuſdem ſunt figuræ, circa caulis cacumen interius in una parte ſanguineo-ſaturo ac vivido nitente rubore ſuffuſa, albicantibus punctis interſperſa, roſam, tulipamve marmoream diceres, verſus cuſpidem fuſco & nitente virore, vel etiam ſanguineo, ſi teneriora ſunt, in exteriori latere colore vivido incarnato, ſuperne virideſcentia vel ejuſdem incarnati coloris, farinacea quoque nive, qua color incarnatus ceu viror in foliis obfuſcatur, conſperſa, illa remota ipſe foliorum color plenius ſeſe conſpectui offert; ſingulorum foliorum apices præduris aculeis mucronantur: unumquodque folium gemmam continet, quæ licet per exigua, integram tamen plantam perfectiſſime in ſe comprehendit, pedunculo trunci circuitui, exteriori nempe ejus lamellæ, inſertam.

Fructus, in quo flores proveniunt, in caule excreſcit unicus, cacumini ejus inſidens, veluti nodus, ſuperioribus foliis inferne ſuccinctus, ſtrobiliformis *Pini Italici* fructum referens, in totum *Cinaræ* inſtar, foliis futurorum florum operculis, eleganti ſpecie conſtructis, atque in modum cochleæ (ſi nempe à læva verſus dextram foliorum ordines inſequaris, alias rectius exſurgunt) ipſum fructum obſepientibus, ita ut ſextum in ordine, ſemper è diametro aliud oppoſitum habeat, ubi bina ad latera paria circumſtant. Foliis hiſce rhomboïdæis, cuſpidatis, ſurrectis, rigidis, ad verticem ſenſim minoribus, etiam in oris, cuſpidibus ceu aculeis parvis ac rigidis munitis, venis in longum, verſus cuſpidem ſtriatis, anterius ſanguinei ac nitentis coloris, ut & exterius, ubi albicante farina obfuſcatur, in unguiculis virideſcentibus. E vertice ſtrobiliforme, oblongum capitulum, pulchramve potius roſam foliaceam emittit; in germinationis exordio, perinde ut cætera fructus folia, rubram, atque in ſui accretione virideſcentem, ſed ubi lanuginoſa tunica obvelatur, purpuream; in ſui principio arcte, congro tamen ordine com-

compactam, ſenſimque magis expanſam, in apice ſplendide virentem. Integer fructus pyramidalibus conflatur capſulis, ab interiore caule ad extimum corticem decurrentibus. Foliaceus *apex*, nonnunquam ſimplex, alias multifidus, qui fructui inſidet, radicum, facile hic ſeparabilium, ac lateralium ſurculorum primordia in ſe continet, adeo ut ipſe vertex eaſdem, quæ in tota planta ſunt, partes includat, idem etiam, ſi obtutum acuas, in lateralibus ſurculis videre eſt. *Flores* in fructus vertice ex foliaceis tuberculis prodeunt, ex vertice oculorum ceu gemmularum exſilientes, quæ per totum, cortice excepto, ad verticem fructus, ubi foliis denſioribus veſtitur, ad ipſorum foliorum unguiculos extuberant; ſuntque florum conceptacula, quarum pedunculi florum calices, in fundo rotundi, primitus clauſi, poſtea transgreſſum floribus concedentes, deciduiſque floribus ſemet conſtringentes concreſcenteſque, evadunt; gemmulæ de cætero follicoſæ ſunt & nonnihil ad latera compreſſæ, conformatæ ex tribus rotundiolis, craſſis, rigidiuſculis ac arcte convolutis foliolis, quæ ad ſe invicem ſunt conſtricta, coloris exterius ſanguinei & nitentis, albicante farina, quæ ruborem obfuſcat, conſperſæ, intus virides & aqueæ. Flores ex hiſce gemmulis follicoſis exilientes tripetali ſunt, oblongi, ad verticem rotunde cuſpidati, ſuperiori parte ſtricti, inferiori convoluti, ubi arcto orificio, à gemma follicoſa, cujus fundo ſunt inſerti, tanquam à ſuo calice, arripiuntur. Coloris ad verticem, cæruleo ſaturi, inferne albicantis, petalis marceſcentibus ex rubro fuſceſcunt. *Stamina* in illis ſex, flavis, ſurrectis & oblongis dotata *apicibus*, quorum tria foliorum interſtitiis, reliqua ſupra inciſis e lateribus infiguntur foliis, ac fundo gemmæ follicatæ ſe inſerunt. *Stylus* in illis eminet unicus candidus, ſuperne bifidus, trifido apiculo, cujus quod libet interſtitium biſecatur & criſpatur, inſtar Lilii. *Flores* ex gemmis cuſpide acuto, purpureo prominent, quorum qui in inferioribus gemmulis ſunt concepti citiores exſiliunt, qui in ſuperioribus tar-

tardiores, etiam in ipſo vigore anguſtis oſculis hiantes. *Fructus* maturus, oblongo rotundus, grandis, cortice flavo & rubeſcente, foliis flaveſcentibus & contractioribus vel obſitus, vel nudatus, oculis ceu gemmulis latioribus cavis, inanibus & magis complanatis in cortice extuberans. *Caro* ex albicante flaveſcit, ſucculenta, ſaporis, præ cæteris fructubus, gratiſſimi, acido-dulcis & vinoſi; in medio *ſtylus* ceu corculum eſt oblongum, rotundum, duriuſculum, ex albo flaveſcens, carne ſubdura, quæ lignoſis intus eſt pertexta fibris, ex fiſtuloſis oculis transverſim inciſum humorem exſudans. In fructu etiam transverſim inciſo oblongæ & radioſæ videntur ſtriæ, ex corculo ſeu ſtylo medio, tanquam meditullio fructus egredientes & ad corticem excurrentes, quarum caro magis ſucculenta & flaveſcens. Immaturus ſi guſtetur carne ſua linguam lancinat ac vellicat. E regione ſtaminum, quæ non ipſis floribus, ſed florum interſtitiis inſeruntur, ſepulta jacent *Semina*, in quovis nodulato tuberculo, floris retinaculo, terna, ſingularibus cancellis, triangulari forma, quæ trigona quoque infarcitur ac diſtinguitur membranula, ſecluſa, ubi affabre factis, nerveisque catenulis rotundiuſculis colligantur corollis, quarum fimbriæ eleganti rotundarum gemmularum cingulo obveſtiuntur, binos inter colliculos, ſicuti pinealis glandula inter cerebri nates, recumbantibus. Quoad ſemina ipſa, parva ſunt, plana, pyriformia, ubi præcocia albicant, matureſcentia apicibus fuſcis dotantur, pluſquam matura, caſtaneas fuſcedine æmulantur, atque in valvulis ſeu cavernulis, quæ intra carnem, proxime ad corticem, ſeu gemmulas floriferas conſitæ ſunt, reperiuntur, rarius in una capſula bina; ipſæ valvulæ oblongæ ſunt, in longitudine verſus medium ſtylum fructus ceu corculum directæ, atque in illa parte quæ magis ad ſtylum accedit, ſtrictiores, ac veluti membrana nitente candida obductæ, & plures, ad ſingulas gemmas follicatas, exſtantes. Porro obſervandum, quod in novellis plantæ hujus partibus profundè in orificio oculus emergere videatur candidus, conſtans

ex foliis ſupra ſe mutuo, tunicarum inſtar, convolutus, uti in bulbis apparent, ſuntque illa folia, quæ plantæ caulem in geniculis inveſtiunt, cujus primordium in ima parte oculi interius ſitum eſt. *Folia* in aqua *Oryzæ* cocta, & pulveri *Baliari* mixta, in potum aſſumta, hydropicorum ventres purgant. *Fructus* immaturi cum *Aceto* propinati, fœtum ex utero pellunt. Iidem comeſti abdominis ex flatibus intumeſcentiam corrigunt.

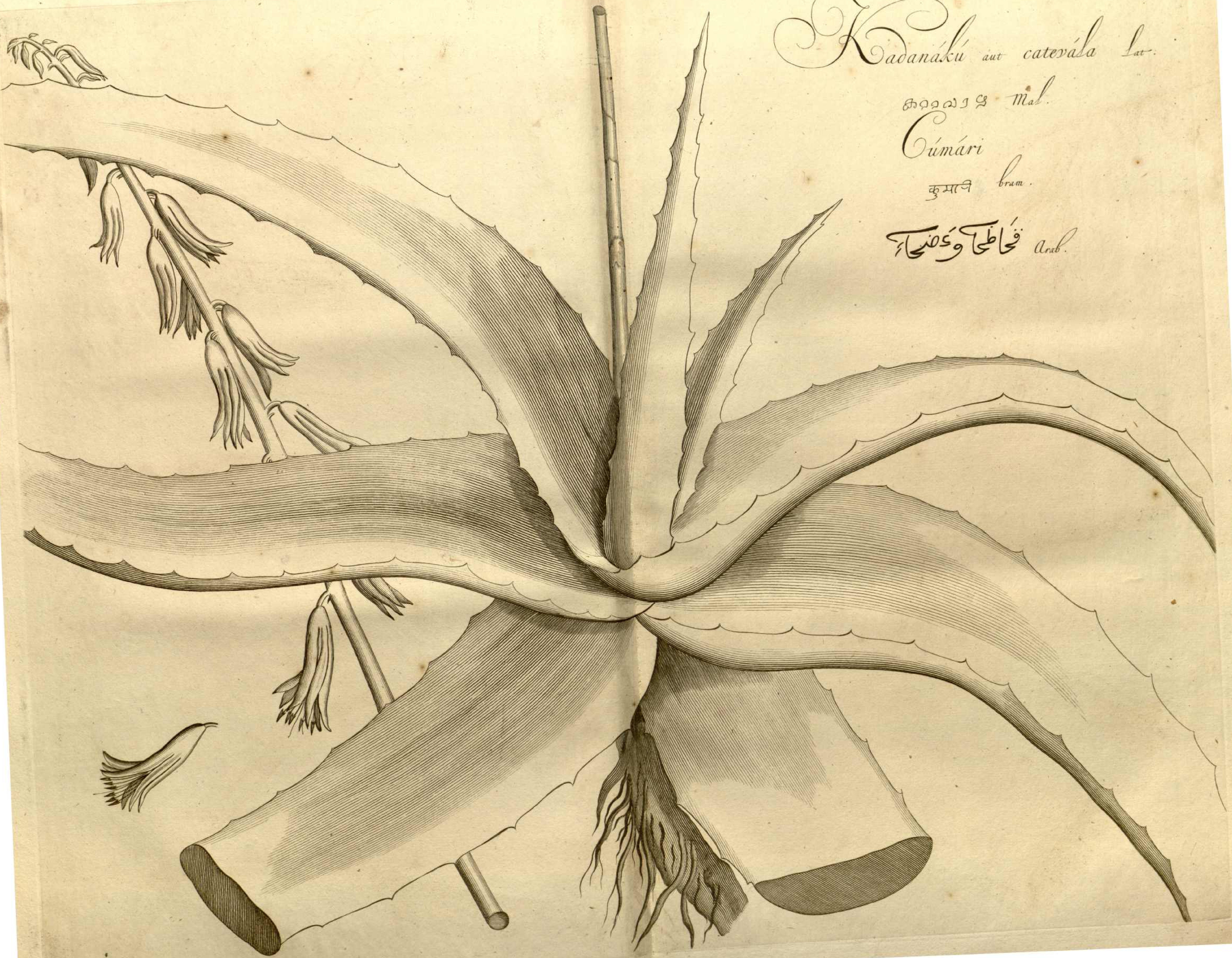
TABULA I. 2.

Prolixior hujus plantæ *Ananàs* deſcriptio, ſub nomine *Kapa-Tsjaka*, ulteriori explicationi non indiget, omnes enim & ſingulæ ejus partes ab Authore quam accuratiſſime ſunt obſervatæ & annotatæ. Unicum hoc addendum, plantam hanc ex America in Indiam Orientalem eſſe translatam, ubi majores fructus, quam in nativo profert ſolo, atque etiam ibi aliquantulum mutata eſt, folia enim in India anguſtioria quam in America. A quinquennio ſingulis annis in Horto medico Amſtelodamenſi arte exculta, ſat magnos & maturos protulit fructus. A *Caſp. Bauh. in Pinac.* vocatur *Carduus Braſilianus foliis Aloës.* A *Markgravio Nana Braſilienſibus*; & ab *Hernando Matzali*, ſeu *Pinea Indica*: pertinet inter plantas pomiferas, antiquioribus *Botanographis* plane incognita.

Kapá-tsjakka

Aloe barbadensis
Pars 11. Tab. 3.
Kadanákú aut catevála Lat.
Mal.
Cúmári
bram.
Arab.

KADANAKU vel CATEVALA.

TABULA III.

PLanta eſt arenoſo & petroſo gaudens ſolo. *Radix* penniformis, fibris ex albo flaveſcentibus oblongis veſtita, carnoſa, aquea, filamentis lignoſis, raris pertexta, ſaporis aquei, linguam nonnihil vellicantis. *Caulis* ex illa prodit unicus, brevis, rotundus, ſurrectus, intus carnoſus, aqueus. *Folia* bina, decuſſato ordine, ex caule emergunt, quorum principia caulem amplectuntur, in latum extenſa, ad longitudinem cubiti & amplius excreſcentia, ſenſim in cuſpidem ſtricta, valde craſſa, ſuperiori parte plana, inferiori, qua radici obvertuntur, convexa, glabra, in oris ſpinis viridibus, rigidiuſculis munita, de cætero pulpa aquea, clara ac viſcida inſtructa, in qua fibræ raræ, virides in longum ſparſæ viſuntur, ſaporis aquei & ſubdulcis. *Flores* in caulibus rotundis, qui ex radice oriuntur, ac folioſis involucris hinc inde veſtiti & intus fiſtuloſi, humidi, plures congregati proveniunt, oblongi, monopetali, ſuperne in ſex partes diviſi, in cuſpidem deſinentes, exteriora verſus nonnihil inflexi, fiſſi, in collo flavi, crocei, ſtriis aurancei coloris perfuſi. *Stamina* in illis ſex viridi-albicantia, apicibus oblongis, ſurrectis, ruffis, dotata, *ſtylus* in medio albicat. Apud Medicos extra uſum.

TABULA 3.

Aloë Vulgaris Caſp. Bauhin. in Pinac. planta hæc eſt. Ab aliquot annis quam plurimæ hujus ſunt detectæ conſpecies, uti prolixius videre eſt apud *Abrahamum Munting in Aloidario*, & *Hernandum Hiſtor. Mexican.* & *Hermannum* in *Prodromo Paradiſ. Batav.* quorſum Lectorem remittimus. In Itinerario Dom. *Simonis vander Stel* gubernatoris *Capitis bonæ ſpei*, præter haſce binas adhuc ſpecies *Aloe arboreſcentis* inveni, ſummæ altitudinis & craſſitiei, quarum trunci inciſi, egregium *Aloes* ſuccum fundunt, qui Malabaribus ignotus, in aliis tamen Indiæ & Europæ regionibus familiaris & magni uſus eſt.

E-

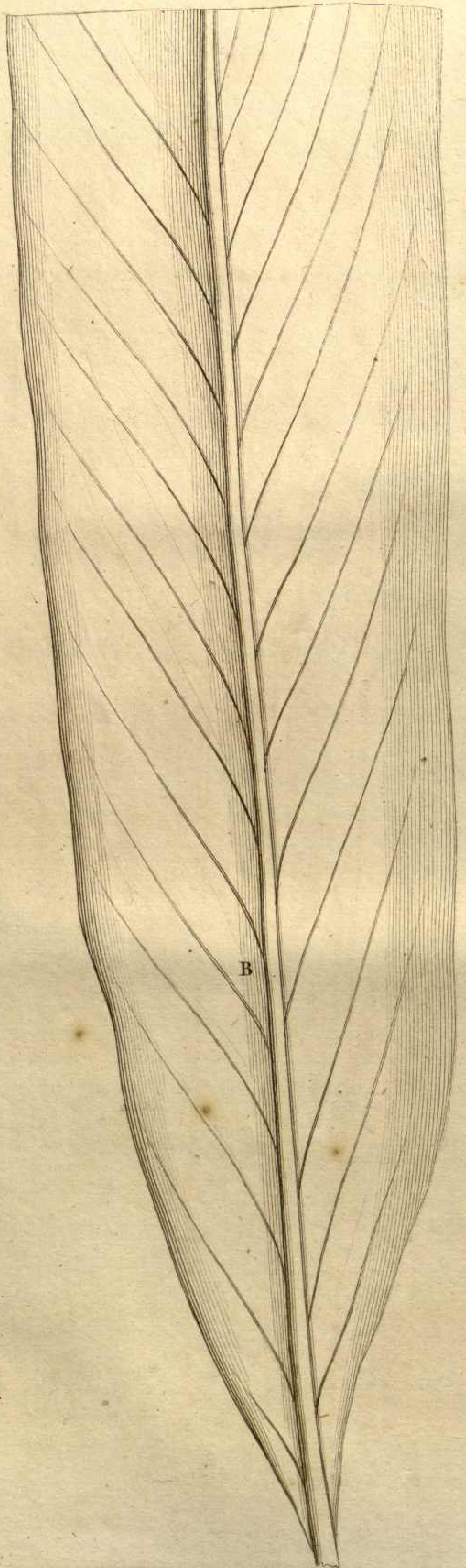
Elettaria Cardamomum.
Amomum repens.

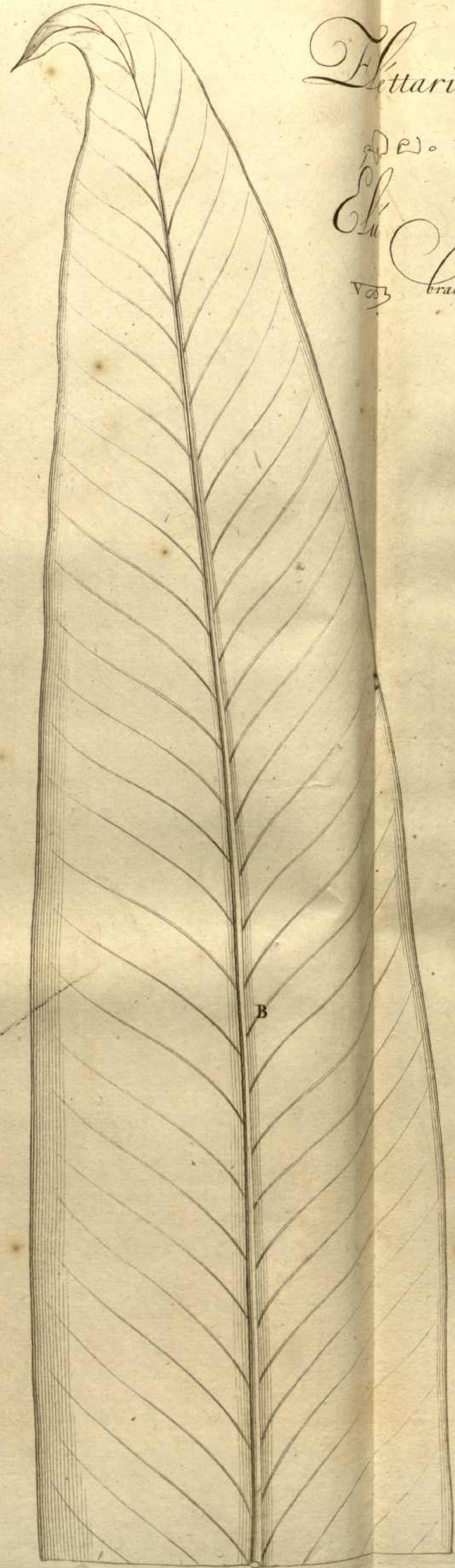
Elettari Lat.

Mal.

Elu

bram.

A

C

A

A

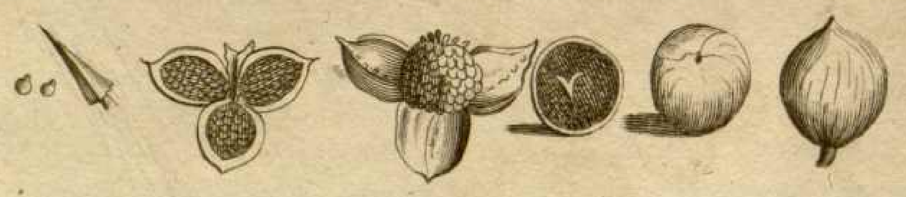
Amomum Granum paradisi.

Elettari Lat.

ഏലം Mal.

Élu

[illegible] bram.

F

E

D

ELETTARI.

TABULA IV. V. VI.

Eclivia montium, valles, umbrosa ac cænosa amat loca, solis impatiens, duodecim circiter pedes alta, in quem finem *Tab.* I. *stirp.* A. hominis appositam vides imaginem. *Radix* oblonga crassescit, geniculata, albicans, tortuosa, sursum virens, è lateribus innumeras fibrosas emittit radiculas, quibus, veluti pedibus, perinde ac radix *Zinziberis*, proserpit. *Caules* qui è radice emergunt, rotundi, glabri, virentes, latum ferme pollicem suo emetiuntur diametro, stipite simplici, instar *arundinis*, cujus texturam æmulantur, surgentes, albicante vappidaque medulla, lignosis filamentis, quorum extrema, transversim dissecta, eriguntur, instructa; ex quorum corculis, subtilia, aquea, telæ aranearum instar, candicantia educi possunt fila; foliorum basi, quæ superioribus radicum geniculis innititur (Tab. 2. litt. B.) theciformibus suis involucris (ut in arbore *Pisang* videri potest) insistunt. Distracti, manibusve triti aroma spirant. *Folia* illis *Manju-Kua* non absimilia sunt, quatuor circiter spithamas longa, lata (vide tab. 1. litt. B.) viridia, parallellis exilibusque venis striata, odore ac sapore forti, subacri, aromatico. Costa media in adversa parte viridi diluta, in obversa viridior. *Flores* (vide tab. 2. litt. E.) uni fructigero racemo, vel radicali surculo, plures, plerumque tres quatuorve, ejusdem oblongis foliolis (vide tab. 2. litt. F) veluti capsulis impliciti; nullus enim in foliaceo hoc involucro conspicitur hiatus. Tegmine hoc autem aperto tetrapetalus visui sese offert flos (vide tab. 2. litt. EE) quorum tria (vide ibid. litt. G.) magnitudine conveniunt, oblongo angusta, viridi albicantia, membranosa, quartum (vide ibid. litt. H) quod prioribus ex adverso jacet, tenui stylo (ibid. litt. I) lingulaque (ibid. litt. K) donatur, paulo latius ac minus oblongum est,

interius ſitum ac viride; Lingula litt. K denotata, oblongo-anguſta eſt, craſſiuſcula, in interiori facie, quæ intimo foliolo ex adverſo opponitur accumbitve, ſulco ſtriata, in ſupremo apice bifida, dilute rubeſcens, ſuoque ſulco exilem, candicantem ſtylum litt. I, qui in tenue planumque deſinit capitulum, recipit. *Floris* vigore ceſſante complicantur petala, fructuum apicibus perpetim inſidentia, *calyxque* in fructum intumeſcit, (vide litt. M) qui ubi adoleverit in orbem diſtenditur, convolutis floris foliis etiamnum comatus, (vide litt. N) qui deſiccatus talem ut *litt.* O formam refert. *Fructus* radicalibus fructipromisque racemis appendent, qui uvis & forma & ſapore haud perperam aſſimilantur, orbiculati enim ſunt & grate ſubacidi, viridi, craſſiuſculo, carnoſo, aqueoque cortice obducti, ſtriis admodum tenuibus juxta longitudinem pertexti, in tres diſtinctos dividuntur loculos cancellatim diſtinctos, ita ut quodlibet interſepimentum, in ſui medio, membranacea fibrilla (vide tab. 2. litt. B) etiamnum, ſed levi ingreſſui biſecetur, ſicque ſeminum conceptacula efficiunt: adeo ut ſex ordinibus, combinata, triangularia, preſſis planiſque lateribus fructus, copioſe inſideant grana aromatica (vide litt. L) quæ medio ſtylo trigono, (vide tab. 2. litt. C) cui, mediante membranacea ſepta, affiguntur, cuſpidibus ſuis adhæreſcunt. In aprico fructus hi exſiccantur ſolo, ubi cortex, qui primo craſſus viridisque, extenuatur & ex ruffo albeſcit; ſuntque ipſiſſimum *Cardamomum;* non ſeruntur neque plantantur, ſed poſt ſylvarum comburia, ſub omnigenarum arborum plantarumque cineribus progerminant. Porrò obſervandum quod ex radicum geniculis ſub terra, plurimæ prodeant *gemmæ* cuſpidatæ, virideſcentes, quæ in ſurculos (vide tab. 2. litt. D) ſesqui ſpitham longos excreſcunt, ſuntque illi ſuccincti, geniculati, in articulis foliaceis vel membranaceis gaudentes tegumentis, quæ ſicca ex albo ruffeſcunt, & è commiſſuris laterales, ſimplicesque pedunculos eructant, qui, ſub folioſis, capſiformibusque tegumentis (quibus arcte veſtiuntur) florum, fructuumque germina recludunt.

Tres

Tres hujus *Elettari* ſive *Cardamomi* ſunt cognitæ ſpecies, quarum prima, quæ hic deſcripta eſt & delineata, plane rotundos ac albicantes profert fructus, cujus natale ſolum ſupra *Cochim* & *Calicut* in locis montanis, triginta circiter à mari milliaribus, pretioque, ob præſtantiores vires, reliquis prævalet. Secunda ſpecies oblongior eſt, ſed vilior; tertia viliſſima & plane acuminata; quæ poſteriores juxta *Cananoì* aliaque Indiarum inveniuntur loca. De viribus nihil addendum duxi, ſat enim ſuperque ſunt cognitæ.

Tab. 4. 5 & 6.

Elettari quæ hic ab Auctore tam fuſe deſcripta & ad vivum eſt delineata, eſt ipſiſſimum *Cardamomum*, ab ipſo primum pleniſſime in lucem deducta; *Bontius* autem ſe priorem putat. Sed lege, mi Lector, utriuſque deſcriptionem, & ipſe judica. Græci plantam ipſam ignorarunt, vires & uſus ipſis magis notæ erant. Noſter Auctor data opera uſum illius in Medicina præteriit; omnibus enim tam in India quam in Europa ſatis eſt cognitus. Specierum diverſitatem Cardamomi etiam annotavit, indicans quænam ſit optima, ſicut in poſterum fraudes doliquе præveniri poſſint.

Curcuma Zerumbet L.
Kúa lat.
കൂവ Mal.
Kúa
कूवा bram.
arab.

KUA.

TABULA VII.

Va, Bramannibus *Acua*, proprium & commune omnium plantarum nomen eſt, quæ ad ſpecies Zinziberis referri debent, ſuntque numero octo. *Kua*, *Tsjana Kua*, *Mallan Kua*, *Manga Kua*, *Mangella Kua*, *Intſyi Kua*, *Katou-Intſyi Kua*. *Mala-Intſyi-Kua*. Prima ſpecies omne amat ſolum, præſertim arenoſum, in quo ſua ſponte provenit & progerminat. *Radix* ab una parte transverſim excurrit, alba, craſſa, tuberoſa, hinc inde tenuioribus & fibroſis radiculis inſtructa, denſa, multisque capillis albicantibus pertexta, cortice glabro; in longitudinem ſe per tuberes diſpergit, ad craſſitiem duorum circiter digitorum, & ſpithamæ longitudinem, in ramos diviſa, aqua limpida referta. Sapor acris eſt, linguam vellicans, amaricans, aromaticus. Odor fortis eſt & gratus, perinde ac ſi multa aromata inter ſe eſſent permixta. *Folia* oriuntur ex radicum extremitatibus ad longitudinem cubiti, & latitudinem in medio duarum ſpithamarum; anterius acuminata, circa pedem anguſta, *coſta* eminente inſtructa; illa multas emittit laterales, transverſim anterius excurrentes, æquali diſtantia, in extremis oris diſparent, ubi ſubtilioribus venulis marginem folii amplectuntur; interior pars folii aliquo modo complicata eſt & reflexa, ſuturis notata. Color in parte interiore fuſcus eſt, in exteriore dilutior. De cætero folia glabra ſunt, nitentia, aquea. *Caules* ſesquipedales ſunt, viridante medulla pleni, ſed nulli in illis conſpiciuntur ſurculi; ſed è radicibus, ſcapus erigitur peculiaris, prælongis aliquot foliaceis ſquamis, ſcapum arctiſſime ambientibus obtectus; quæ folia digiti longitudinem ſuperant, anterius in latum extenſa, & exiguo cuſpide ad ſe invicem contracta, extremitates à ſcapo reflectunt, glabra ſunt, in longitudine tenuioribus venulis

instructa, quæ, nisi frangantur, neutiquam videri possunt; inferiora viridia sunt, media flava, superiora rubra, purpurea, dilute cærulea, summa pene candicantia, aspectui jucunda, odoris grati, sapor ut ille radicis. *Flores* ex squamarum interstitiis, duo vel tres simul proveniunt, campanulas referentes, inferiori parte & intus sub albi, tenui, transparente membrana conclusi, hextapetali, petalo superiori oblongo pellucido, galeæ instar, erecto, flavi sunt & albi, complicati, & vix videntur nisi totus flos à caule divellatur & a se invicem separetur, ubi unum illorum reflexum deprehenditur ad marginem fimbriatum; in medio *filamentum* sese prodit cuspide instructum, draconis quasi caput & aviculam alatam erecta cauda referens. Odor gratus est, è calice sed fracti, & intra digitos contusi, foliorum æmulantur odorem, saporis subamari. *Capsulæ* seminales rotundiolæ sunt, & depressæ, grana continent cineritia, ut illa *Tsjana Kua*, sed raro inveniuntur. *Radix* diu superstes est, folia decidunt, mense Julio & Augusto denuo progerminat. *Radices* raspatæ, aliquoties lotæ, pollinem reliquunt, ab indigenis multum æstimatum, qui pultem ex illo conficiunt. *Radix* contusa & succus recens epotus, omnem intestinorum ardorem sistit, renes purgat, fluxum album inhibet, gonorrhæam sanat, sanguinem purgat. *Foliorum* succus hydropicis propinatur, intumescentiam abdominis aufert, modice laxat, viscidam intestinorum pituitam expurgat.

TAB. 7.

Kua secundum sententiam Cl. Vir. *Pauli Hermanni* est *Zerumbeth Garzii ab Horto*, cujus descriptio, ut & illa *Arabum* admodum obscura, à *Cingalensibus Walinghuru*, id est, *Zinziber sylvestris* appellatur, *Malabares* dicunt *Kua*. Illa *Hermanni* cum Auctoris nostra ut plurimum convenit.

TSJA-

Costus speciosus
Pars 11. Tab. 8.
Tsjána-kúa. Lat.
Mal.
Ponvó.
पोवो bram.
Arab.

TSJANA-KUA.

TABULA VIII.

Ramannes dicunt *Ponvo*, secunda species omne solum amat, præcipue umbrosum. *Radix* alba, in multos tuberes divisa & prorepens, fungosa, aquea, fibris quamplurimis pertexta, aquea, tenella adhuc viridis est & albis capillis obsessa; *Cortex* demi non potest; vetustior facta & fracta, multæ fibrillæ exinde in longum extrahuntur telæ aranearum instar. *Sapor* aqueus est & dulcis ut ille *Cucumeris*, leniter Zinziber spirat. *Surculi* diversis in locis è radicibus progerminant, ad altitudinem trium quatuorve pedum, digitumque crassi evadunt, rotundi, sanguineo rubri, glabri, nitentes, arundinacei, geniculati, simplices, sine ramis, intus virides & aquei. Sapor, cum odore, ut ille radicis. *Folia* oblongo angusta, duas spithamas longa, anterius acuminata, in medio lata, prope circa surculum annexa, ubi pedes surculum obvolvunt ac obtegunt, in parte adversa *Costa* eminet, in obversa striantur, laterales costæ transversim marginem folii petunt, ubi obliterantur; multoties introrsum sunt convoluta, mollia, nitentia, viridia, admodum aquea. E cacumine surculorum capitulum seu tuberculum exoritur, instar *mali punici*, pyriforme, ex multis corallo-rubris gemmulis conflatum, quæ singulæ lata basi, medio stylo annectuntur. E gemmis prodeunt *flores* trifariam divisi tetrapetali, ephemeri, candidi, campanulæ formes, in vertice aliquantulum aperti; quartum petalorum maximum est & reflexum, in cujus cavitate quintum reperitur, admodum reflexum & in quartum recumbens, e regione lingula reperitur in pede floris radicata, apice flavo, de cætero alba; ipsi flores admodum aquei sunt & in sole liquefiunt, è calice suavem admodum spirantes odorem, non autem ex ipsa substantia, quæ odoris & saporis est expers. *Calix* è tribus constat foliis rigidis, lignosis, ro-

rosaceo rubris, intus cæruleis, quæ siccata fusca evadunt; trigono ac rotundiolo insistunt globulo seminali, intersepimento in tres partes diviso, ubi *semina* seriatim, & secundum se invicem disposita, membrana media annectuntur, triangularia, ut illa *Cardamomi*, primo cærulea, dein fusca, quando capsulæ seminales etiam trifariam aperiuntur; contusa Zinziber spirant, saporis admodum exigui, intus alba. Diu admodum superstes hæc planta est, radix enim proserpit & hinc inde novos surculos emittit, præsertim mense Aprili & Mayo. Cum Zinzibere mixta in colica passione adhibetur. *Succus* dolores, ulcera, & aurium tinnitum aufert, auditum juvat, omnem fluxum cerebri tollit & vertiginem.

TABULA 8.

Secundum meam sententiam *Tsjana Kua* illa radix est, quæ apud *Matthiolum in Diosc. lib.* 1. *cap.* 15. pro *Costo Arabico Dioscord.* habetur, & est *Costi quoddam genus Zinzibri radici simile Clusii in Garc.* Radix quæ in officinis prostat & divenditur, cum descriptione nostri Authoris quam maxime convenit; est enim saporis vappidi, substantiæ fibrosæ & capillatæ. Sæpius illam inter Radices Zedoariæ officinarum inveni. Germani illam pro vero *Costo Arabico I. Theriacali* adhibent.

Malankúa Lat.
Mal.
Ben-tsjapó
bram.
Arab.

MALANKUA.

TABULA IX.

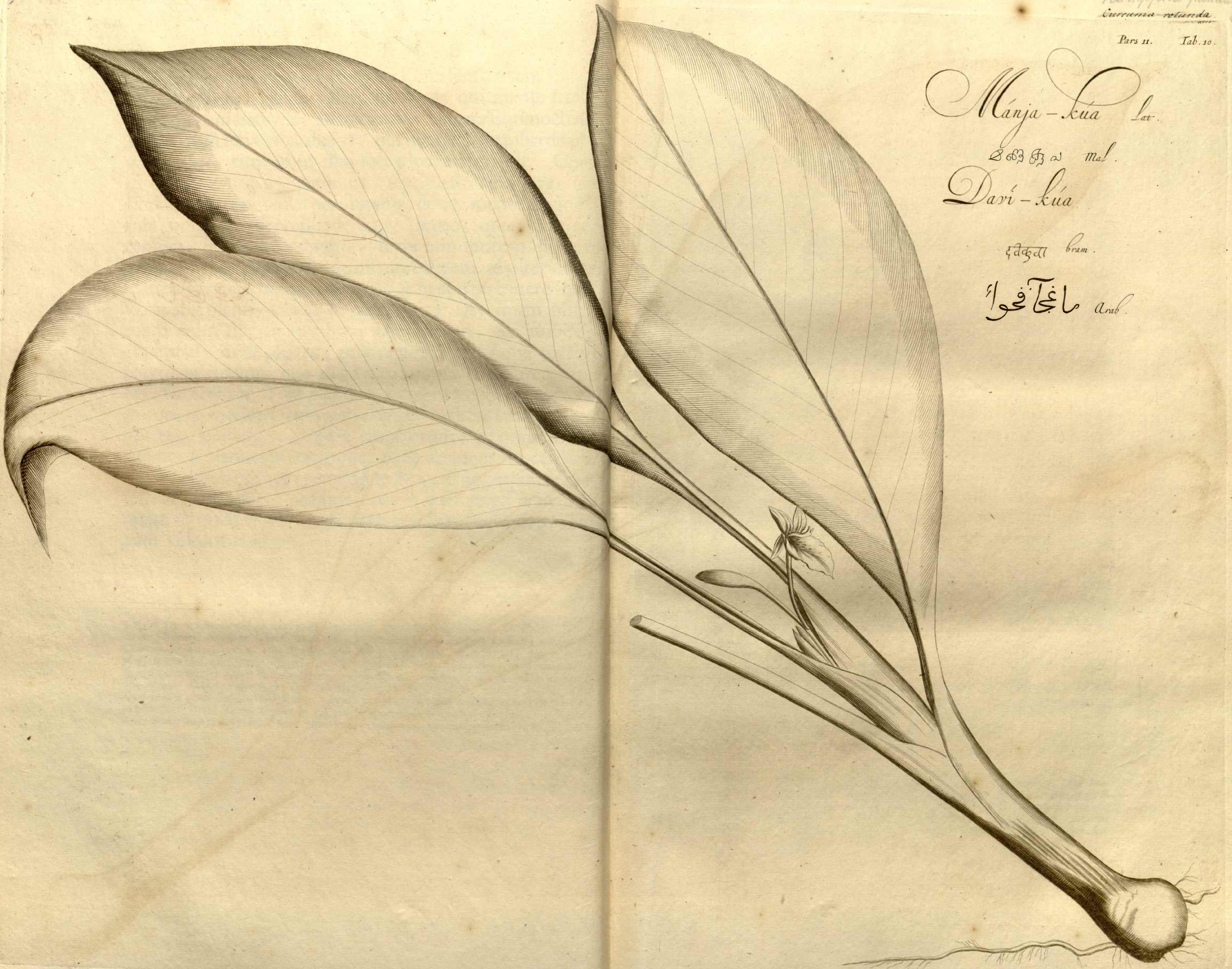

Alankua, quaſi diceres *Kua Montana*, tertia ſpecies eſt Zinziberis, ſecundum Bramannes *Ben Tsjapo*, elato, pingui & limoſo gaudet ſolo. *Radix* bulboſa eſt, extus cineritia, coriacea membrana obducta, intus alba, denſa, aquea, undiquaque multis fibris obſeſſa, capillata, digitum craſſa, cui quamplurimi oblongo rotundi bulbi, bini & bini, trina ſupra ſe annectuntur ſerie, glabri, hinc inde minutiſſimis capillis inſtructi, denſi, perinde ac *Bulbocaſtana*, quos nomine *Kourka* inſigniunt, intus pingues & mucilaginoſi, *Zinziberis* odorem & ſaporem ſpirant, linguam minus vellicantes. E ſummitate radicis *calix* oritur, albus & membranaceus, inſtar ille *Croci*, cui flores includuntur quaterni vel quini, ex fundo calicis longis petiolis prodeuntes, tripetali vel etiam hexta petali, quorum tria, digitum longa, ſtramen lata, reliqua petala, ſive ipſum florem obtegunt, flore jam aperto, ſupine recumbentia; duo ex reliquis longa ſunt & anguſta, in acutum deſinentia, tertium illis ex adverſo eſt, bifariam diviſum, ita ut ipſe flos tetrapetalus videatur, mixti coloris eſt, ex cæruleo albo, purpureo, rubro, flavo; duo reliqua maxima parte alba ſunt, ita tamen ut dicti colores etiamnum, ſed obſcuri videantur; ex eodem calicis fundo ſimplex progreditur *filamentum* purpureum, quod cornuta & flava eminet lingua; gratiſſimi hi flores ſunt odoris, *Violas & Lilia* longe ſuperantes; ante folia e terra erumpentes, quibus deciduis *calix* intumeſcit, *capſulas ſeminales* efficiens. *Folia* cum illis *Kua* in totum conveniunt, excepto quod caules & ſurculi non ſeſe ita erigant, cubiti altitudinem non excedant, ſapor ut ille *Zinziberis*, odor idem. Semel quot annis floret hæc planta tempore pluvioſo, diu ſuperſtes eſt, in proprio nempe ſolo, quia bulbi ſemper de novo progerminant. In Malabaria

ad decem gradus altitudinis versus Borealem partem Lineæ Æquinoctialis, pleno videbatur flore, qui mense Junio ejusdem anni Bataviæ, ad sex gradus Lineæ Æquinoctialis versus Austrum exsiccabatur, ubi mense Decembri de novo florebat, tum enim illic loci pluviæ decidunt. Cum ex Indiis Europam peterem, septimestri tempore, ter florebat, ac toties folia permutabat, donec mense Augusto tota consumpta deprehenderetur. Ratio, quia tam brevi tempore toties soli exposita, terra non tantum poterat subministrare alimenti, quantum quidem ad ulteriorem conservationem indigeret; quod & in eodem itinere in diversis aliis plantis accidit & observatum est, quam plurimum enim fit, ut sub linea æquinoctiali, aër nubibus obtegatur, unde pluviæ, quæ regiones sub Zona torrida frugiferas faciunt, sine illis enim omnia comburerentur & desiccarentur. Tota planta in formam unguenti redacta, mirum in modum vulnera recenter inflicta sanat; intus sumta sanguinem in corpore coagulatum, & omnem purulentam materiam consumit; est & unguentum oculare. *Succus* radicis omnem pituitosam & quasi hydropicam materiam è manibus, pedibus, atque ipsis etiam articulis, quamvis quasi emortui, & extra omnem naturalem motum videantur abigit.

TABULA 9.

Malan Kua à Cingalensibus *Maha Kaluwa* vocatur. *Hermannus in prodrom. Parad. Batav.* dicit *Colchicum Ceylanicum flore Violæ, odore & colore ephemero*, & hoc ob similitudinem florum. In officinis duplex species *Radicis Zedoariæ* invenitur; una nomine *Zedoariæ radice longa*, alia *Zedoariæ radice rotunda*, vel Belgicè *Blok Zedoar.* Meo judicio doct. Dom. *Jacobus Breynius* in sua *prodromo secund:* non male judicavit hanc *Malan Kua* esse *Zedoariam radice rotunda.* In Horto Medico Amstelod. has radices è terra effodi, quando folia jam perierant, & exsiccavi, quæ cum illis *Zedoariæ rotundæ*, quoad saporem & odorem, in totum conveniebant; ita ut nullus dubitem quin una sit & eadem, quamvis *Lobelius* in illa stet sententia, longam & rotundam Zedoariam, radices unius & ejusdem esse plantæ; sed ignoscendum viro, nunquam enim has virentes vidit.

Kæmpferia pandurata
Curcuma rotunda Roxb.
Mánja-kúa lat.
Mal.
Daví-kúa
दवीकुवा bram.
Arab.

MANJA-KUA.

TABULA X.

Uarta ſpecies, & minima *Curcumæ.* Malabares *Manja* dicunt, Bramines *Davikua*, Luſitani *Raiz do Zafraõ.* *Radix* bulboſa eſt, pollicem & quod ſupereſt craſſa, extus glabra, nitens, tenuiſſima membrana quaſi obvelata, intus flava, denſa, carnoſa, transverſim diſſecta, variis auranceis, rubris, flavis circulis notata, ſine ullis, quantum animadverti poſſit venulis vel nervulis, non admodum longa, exterius multis radicibus capillaribus inſtructa, fortiſſimi ſaporis & odoris, Crocum & Zinziberem æmulantis. *Folia* cum illis *Kua* quam maximè conveniunt, ſed reſpectu longitudinis paulo latiora, grati odoris, ſaporis ſubamari. *Flores* illic loci proveniunt, ubi folia ſe aperiunt, ſex vel ſeptem ſimul, ſine longis petiolis, monopetali, difformes, quadrifariam diviſi, albi, circa pedem aliquantulum rubri, odoris expertes, ſaporis amari, teneres ſunt & aquei, intra biduum vel triduum pereuntes. *Semina* è pede calicis proveniunt, ut illa *Tsjanakua*, non tam magna ſunt, nec capſulæ ita trigonæ, ſed plana, intra membranulam juxta ſe ſita, rariſſime ad maturitatem pervenientia. Semel quot annis hæc planta folia profert & fructus, menſe nempe Aprili & Mayo, diu ſuperſtes eſt, ſemper enim novi ſurculi è radice progerminant. *Succus* radicis dyſenteriam & immodicum menſium ſiſtit fluxum, vires corroborat, ſpiritus reficit, ſanguinem purgat, mixtus cum aliis medicamentis, inveteratos ex frigore ſanat morbos.

TABULA 10.

Ut *Zedoariæ*, ita & duæ inveniuntur ſpecies *Curcumæ*, experientia id ita teſtante; in officinis enim duæ divenduntur ſpecies, una nomine *Blok Curcuma*, cujus radix rotunda, ſed non tanti valoris ac vigoris ut illa alia. Nos diceremus *Curcuma radice rotunda*, & eſt ipſiſſima quæ à noſtro Autore deſcribitur, ſub nomine *Manja Kua*. Doctiſſ. *Caſp. Bauhin. in Pinac.* etiam *longæ* & *rotundæ* mentionem facit *Curcumæ* ſed perinde quaſi unius & ejuſdem plantæ radices eſſent, cum tamen contrarium apud noſtrum conſtet Authorem.

Manjélla-koúa lat.
Mal.
Aladí
हळदी bram.
Arab.

MANJELLA KUA.

TABULA XI.

Anjella Kua quinta ſpecies, Bramannes dicunt *Alady*, vera *Cucuma* eſt, omne amans ſolum. *Radix* ut illa Zinziberis bulboſa eſt, duos digitos craſſa, extus eleganti flavo colore tincta, intus rubeo aqueo, qui etiam flaveſcit, denſa, carnoſa, nullis circulis interſtincta, ſed ejuſdem ubique coloris, multis minoribus radiculis, quæ capillatis fibrillis obducuntur, inſtructa, perinde ac illa *Manja Kua*, gratiſſimi odoris & ſaporis, aſt fortioris. *Folia* proveniunt ut illa *Kua*, ſed illorum caules ſeu pedes, poſtquam à ſtipite receſſerint, longiores ſunt. *Coſtulæ* quæ ex medio folii utrimque transverſim ad anteriora excurrunt, propius junctæ & ſubtiliores ſunt. *Folium* ipſum majus eſt & dilutius. *Flores* in vertice junctorum oriuntur foliorum, forma ut illi *Manja Kua*, etiam *ſemina*, ita ut inter hanc plantam & *Manja Kua* exiguum intercedat diſcrimen, excepta magnitudine, & præſtantiori virtute, odore & ſapore. Non tantum in deſertis reperitur, ſed etiam in agris excolitur, & hoc lucri cauſa, nulla enim familia eſt quin illis inter edulia utitur. Europæi illic loci degentes, *Croci* loco eſt. Etiam in tingendis linteis adhibetur. *Succus* cum *radice* contuſus vel levigatus orificium reficit, halitum gratum facit, exhilarat, melancholiam pellit, ſanguinem purgat, venerem excitat, ventriculum & cerebrum confortat, obſtructiones renum, veſicæ tollit, menſtrua provocat, leniter alvum laxat, hydropiſin curat. Brevi, omnium conſenſu planta præexcellens eſt & excellentiſſimis præditis virtutibus.

TABULA II.

Planta hæc ab Authore noſtro deſcripta, vera eſt & ipſiſſima *Cucuma*. Ab aliquot annis in *Horto Med. Amſtel.* illam excolui, & fateor ad amuſſim cum deſcriptione hac convenire. Diſtinguitur à *Kua* in illis, quod foliorum caulis ſit dilutior. *Bontii* delineatio nihil valet, figuram enim *Cannæ Indicæ* pro illa ponit. Delineatio *D°. Hermanni* etiam deficit, & cum illa noſtri Authoris minimè conveniens, præſertim in *progreſſu floris*, qui multo melius ab Authore noſtro eſt obſervatus. Radix hæc quæ apud Indos in magno eſt uſu, *Borri-Borri* ab illis vocatur, reliqua cognomina videri poſſunt apud *Bauhinum in Pinac.*

Inschi lat.
ഇഞ്ചി Mal.
arab.
आले bram.

INSCHI vel INSCHI KUA.

TABULA XII.

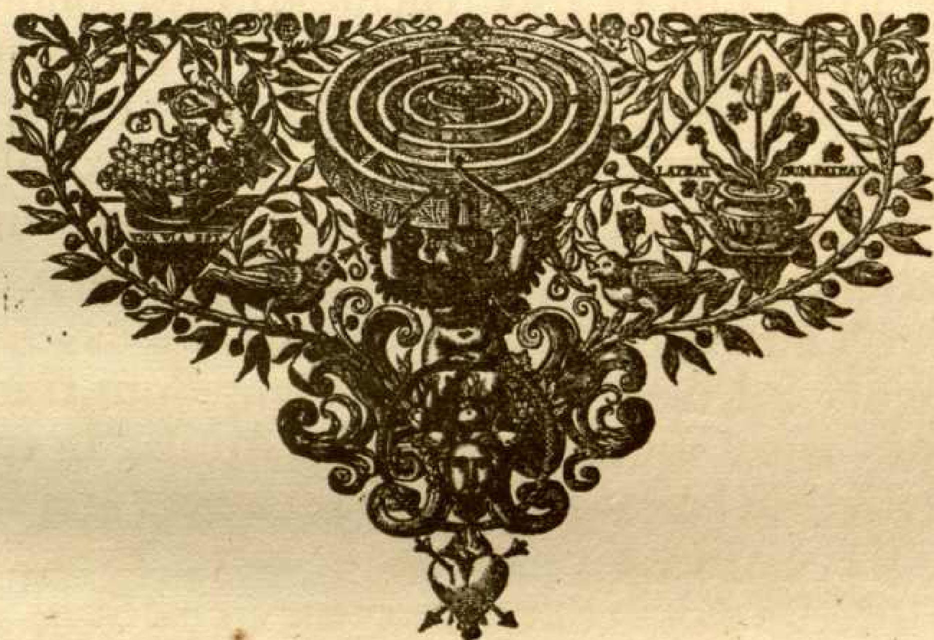
SExta ſpecies; Bramannes dicunt *Alè*, ipſiſſima planta eſt, quam nos *Zinziber* vocamus, quæ iterum in tres dividitur ſpecies. *Inſchi*, *Katou Inſchi* & *Mala Inſchi Kua*. Inſchi tantum dicit ac fervidum, calidum, urens, quia reliquæ *Kua* ſpecies linguam non ita pungant nec vellicent. Planta eſt excreſcens ad altitudinem duorum triumve pedum. *Radix* bulboſa eſt, multis tenuibus, curvis ligneis, capillatis fibrillis ſeſe terræ affigens; intus ex flava albeſcens, denſa, multis filamentis & nervulis in longitudinem pertexta, ſæpius tres pollices lata, in medio craſſa, ſpithamam & quod ſupereſt longa, ſed tum facile frangitur, quæ cauſa eſt, quare exſiccata, rariſſimè tam magna videatur. Sapor dulcamarus eſt, fervidus, omnibus pene notus. *Surculi* multis in locis è radice progerminant, digitum craſſi, arudinacei, geniculati, intus virides, corculo humido inſtructi, rotundi, glabri, nitentes, ſimplices, non diviſi, ubique pede calici formi foliorum ita obvoluti, ut caulis in totum ab illis obtegatur, quæ folia in ſolo vertice prodientia, in proceſſu ſurculi ſubſiſtunt, illic loci ubi ſurculo inſeruntur, arundinaceos circulos relinquentia. Saporis & odoris ſunt aquei, fortis, grati. *Folia* ſpithamam longa, duos digitos lata, pedetentim in acutum deſinentia, in adverſa parte *coſta* eminente inſtructa, quæ in recta ſtriam relinquit, fuſco viridia, glabra, nitentia; fortiſſimi & gratiſſimi ſunt odoris, ſaporis dulcamari, linguam non ita vellicantia quam quidem ipſa radix. *Flores* ut illi *Tsjana Kua* in vertice ſurculi proveniunt, ſed in illo differunt, quod ex tubere florifero non ex gemmulis, ſed ex cochleato cavis conſtent foliolis. *Folia* hæc ſimulatque ab aëre afficiuntur, illic loci primò ſunt viridia, deinde corallorubra, aſt ubi ſe ipſa ob-

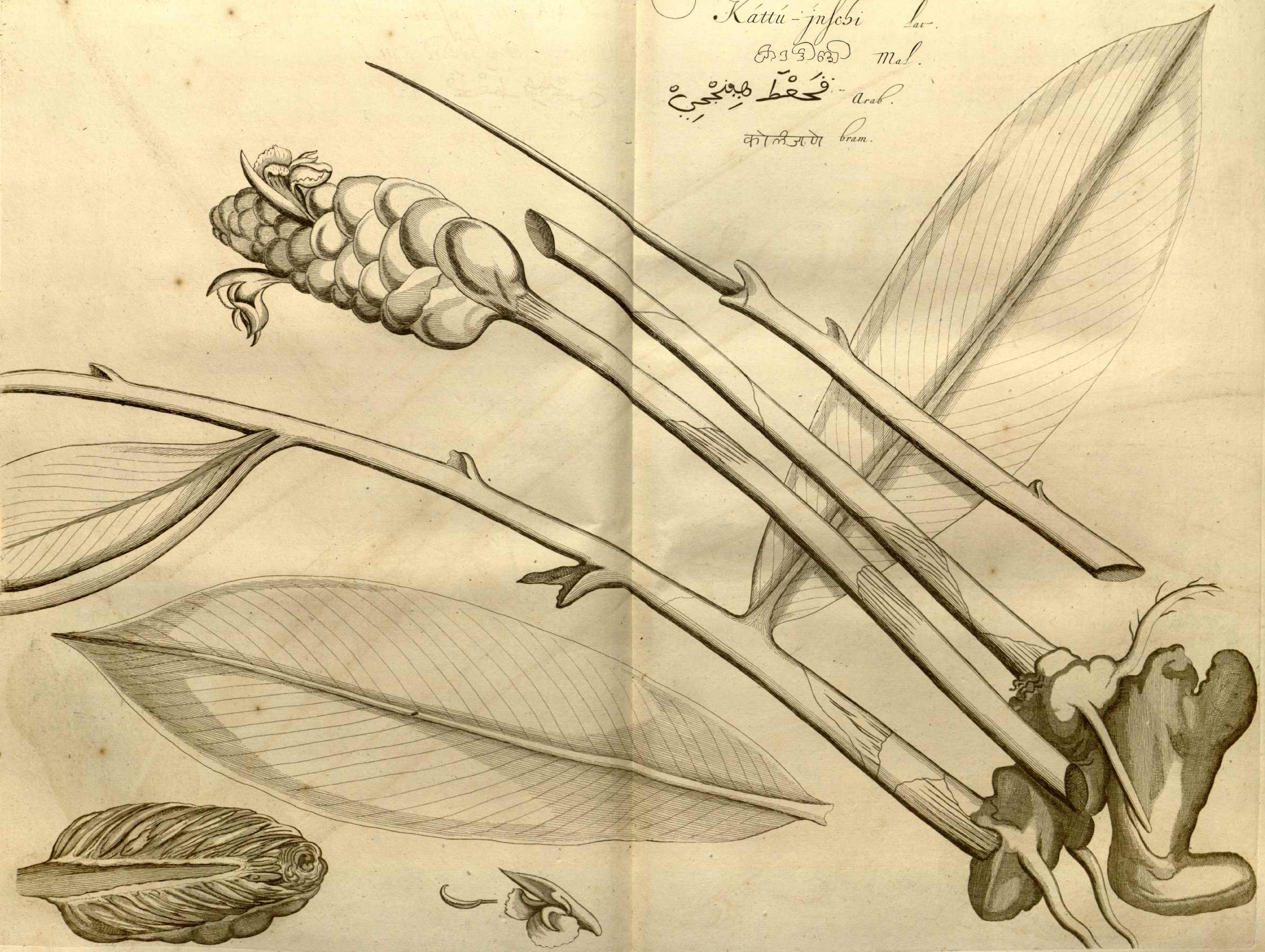
obtegunt, flavescentia, quæ tandem etiam rubescunt, squammatim optima serie disposita, glabra, nitentia. *Flores* infra cochleata tuberis proveniunt foliola, medio stylo affixi, cui etiam foliola anneĉtuntur, monopetali, difformes, quadripartiti, viridi flavi, in principio alba membranula inclusi. Unum petalorum longissimum est & erectum, cavum, introrsum inflexum, duo reliqua angusta sunt & minora, extrorsum reflexa, quartum brevius est & latius, bisectum, cum margine rubro, flavis punctis aspersum. In medio ex pede calicis tenue, album prodit *filamentum*, cujus *lingula* oblonga, flava. Odor admodum exiguus est, sed contusi cum illo foliorum convenit. Ultra diem aut biduum non supersunt, citoque pereunt. *Semina* sequuntur flores, tenui, alba, interstincta membranula inclusa, ubi inordinata serie minutissimis fibrillis stylo annexa, & cochleato cava foliola tuberis elevant, oblonga, depresso rotunda, ab una parte parum convexa, in longitudine paralellis striis exarata, extus nigra, nitentia, intus alba, oleosa, pingui medulla. Odor & sapor ut ille foliorum. E radice, per simplicem destillationem, sæpius oleum collegi, ab omni parte quoad saporem & odorem, cum radice conveniens, sed non ita fervens nec ardens, de cætero valde limpidum, transparens, rubrum, aquæ innatans. Mense Aprili, in terra bene exculta, seritur hæc planta, è terra eximitur, replantatatur atque ita excolitur; annua è terra eximitur, per quatuordecim dies in sole exsiccatur, cineribus ex ligno, vel etiam calce aspergitur, atque sic conservatur, alias tineæ & corruptioni admodum est obnoxia, tum vel exsiccata vel saccharo condita ubique locorum transmittitur. Arenosum & non bene excultum respuit solum, & plusquam annua ligneis filamentis adimpletur. Etiam in sylvis & desertis reperitur, diuque sua natura superstes est, sæpius bis & pluries folia renovat, quæ ut plurimum mense Januario & Februario exarescunt. Præcipuus usus in radice est, quæ præterquam quod in eduliis adhibeatur, etiam intus sumta astmathi, tussi, pituitæ viscidæ, nauseæ, ven-

ventriculo male diſpoſito conducit, exterius applicata artuum dolores, chiragram & podogram tollit. Cum aqua contuſa & oculis infuſa, vertiginem ſanat, illam nempe, quæ poſt partum mulieribus non bene per menſtra purgatis, accidit, quæ niſi in tempore curetur, epilepſias, paralyſes, manias, imo ipſam mortem, in illis regionibus ſæpiſſime producit.

TABULA 12.

Inſchi vel Zinziber tam accurate & perfecte ab authore noſtro eſt deſcriptus & delineatus, ut ulterius quid addere ſupervacaneum duxerim.

Káttú-inschi lat.
കാട്ടിഞ്ചി Mal.
Arab.
कोलीजणे bram.

KATOU INSCHI KUA.

TABULA XIII.

Ramannes dicunt *Kolinyane* ſeptima ſpecies, quaſi diceres Zinziber ſylveſtris. In totum cum præcedenti convenit planta, ſed odor neque ſapor tam fortis nec aromaticus, omnes etiam partes multo majores ſunt; *folia* illis *Manja Kua* per quam ſimilia ſunt. Etiam vires pene eædem ſunt ut illæ *Inſchi Kua*, ſed non tanti valoris neque præſtantiæ. Indigenæ, lucri cauſa, hanc cum præcedente commiſcent. Sed notandum quod hæc neque ex ſemine producatur neque excolatur, atque ideo merito pro ſylveſtri habenda.

TAB. 13.

Zinziber eſt ſylveſtris. A *Piſone* in *Mantiſſa Aromat. Cap.* 12. deſcribitur & ab eo *Zinziber Mas* vocatur, ab *Hernando Anchoa.*

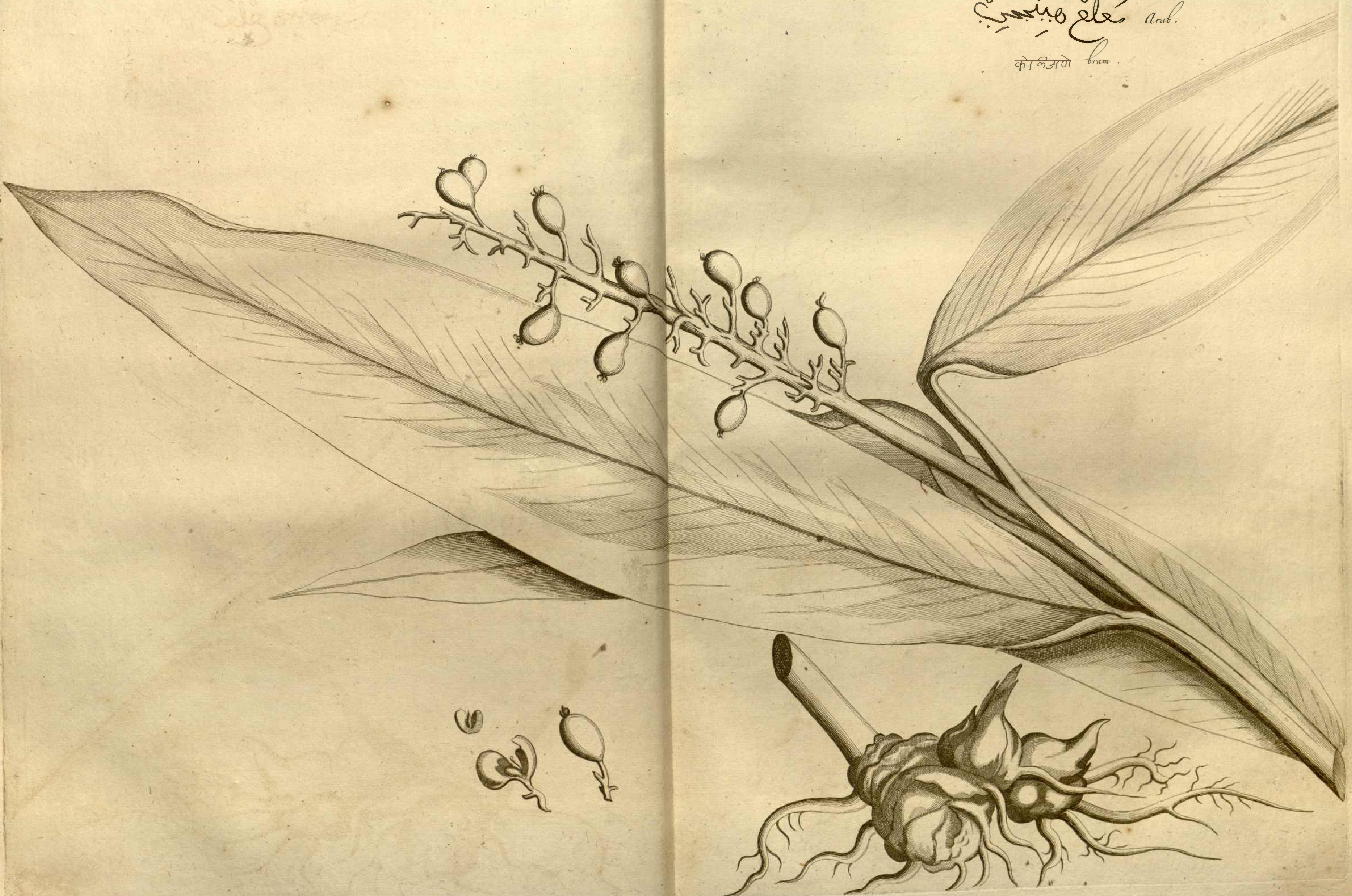
Alpinia (Hellenia) Allughas.

Mála-jntschi-kúa lat.

Mal.

Arab.

कोलिंजणे bram.

MALA INSCHI KUA.

TABULA XIV.

Ctava *Kua* ſpecies & tertia *Zinziberis*; Bramannes dicunt *Giri Kolinjane*, quaſi *Zinziber montanus*, altitudine omnes priores antecedens. *Radix* cum illa *Inſchy* convenit, ſed duplo craſſior, aquæa, vappida, Zinziberis aliquo modo odorem & ſaporem ſpirans. *Surculi*, ortus, *Folia*, ut *Katu Inſchy*, ſed hæc multo longiora & latiora, ſapor & odor cum illo radicis convenit. Caulis *florum* quæ medulla eſt plantæ, ad cubiti altitudinem ſeſe erigit è vertice foliorum, rotundus & undiquaque multitudine florum obtectus, brevibus petiolis brevibuſque ramulis, quaterni vel quini, cauli affixi, qui glaber, viridis & nitens; grati & jucundi odoris *Fructus* ex pede florum proveniunt, oblongo rotundi, formam referentes ſeminum arboris *Kavalam*, ſed paulo longiores, primo virentes & glabri, deinde rubri & nitentes, cortice craſſo, membranaceo, uvarum inſtar, intus denſa carne vel medulla, quæ ruffa eſt, intra quam concluduntur *ſemina*; duo vel tria numero, alba, tenui membrana incluſa, oblongo rotunda, ab una parte rotunda, dura, nigra, nitentia, intus alba, oleoſa & unguentoſa, *nucleus* amigdalum refert; ſaporis amari, odor ut ille *Zinziberis*. Provenit ut *Katu Inſchy*, non excolitur neque in eduliis adhibetur. *Succus* è radice recenti expreſſus, intus & extus Podagricis datur; cocta radix dolorem capitis aufert, in vino macerata omnes artuum cruciatus è frigore ortos tollit, in pulverem redacta, cum ſucco *Raphani* permixta, & epota, calculos diminuit, arenulas è renibus deterget, mulierum colicam ſiſtit, menſtrua provocat; ſuccus cum vino coctus lochias promovet, ſanguinem purgat; & efficaciſſime ſecundinas expurgat.

TABULA 14.

Inter alias etiam hanc plantam ex Ceylane conſecutus ſum, quam in *Horto Medico* excolui, in cujus Catologo a me vocatam invenies *Arum Polyphyllum*, *Dracunculus* & *Serpentaria* dictum *Ceylanicum*, *caule glabro*, *viridi-diluto*, maculis albis notato, majus & elatius.

Aponogeton monostachyon

Párúa-kelángú Lat.

പാറുവ കിഴങ്ങ് Mal.

بَجَارُوغْ فَحَاكَالَانْغُوْ Arab.

आलङ bram.

PARUA-KELANGA.

TABULA XV.

Lantula eſt altitudine duarum ſpithamarum, naſcens in aquis minus profundis. *Radix* glanduloſa eſt, intus albicans & aquea, plurimas radices fibroſas, quæ prius albicant, dein flaveſcunt, ejiciens, ſaporis expers. *Caules* tenues, ſimplices, fiſtuloſi, alii triangulati, alii rotundi, virides, inferius albicantes. *Folia* ex ſummitate cauliculorum triangulatorum recta prodeunt, ex ſingulis unum, ligonem referunt, oblongo anguſta, interius latiora, circa petiolum rotundis oris anterius in cuſpidem contracta, ſuperficie plana, contextura lenia, mollia, mediocris craſſitiei. *Coſta* in adverſa eminet, ut & venulæ tenues, utrinque duæ; quibus in longum ſtriantur; *caules*, triangulati è quibus folia proveniunt, in interiori foliorum parte, planiores. *Flores* congregatim ac velut ſpicatim, in ſummitate propriorum, rotundorum, viridium cauliculorum videntur, albicantes, ſubpurpurei; conflati ex *ſtaminulis* aliis craſſioribus, aliis tenuibus, quæ *apicibus* purpureorubris dotantur, quorum petala rotundiola, parva, primum ſcutellatim poſita ac ſtamina obtegentia, ſed cauliculi, quem cingunt, ſummitate excreſcente, à ſe mutuo diſſita; temporis progreſſu tam petala quam ſtaminula virideſcunt, quæ poſteriora in *gemmas* mutantur rotundas, virides, ſpiculo munitas, in quibus *ſemina* parva, oblongo rotunda, primum viridia, dein nigricantia. Addendum in ſuper quod plantula hæc è ſua radice glanduloſa à latere, ſimilem radicem producat, qua propagatur. In Medicina nullum obtinet uſum.

TABULA 15.

A nemine cum deſcripta ſit hæc planta, meo judicio vocari debet *Plantagini affinis Indica*, floribus ſub purpureis, radice glanduloſa.

NIR-

Nir-tsjembú lat.

Mal.

Arab.

Tab. 17.

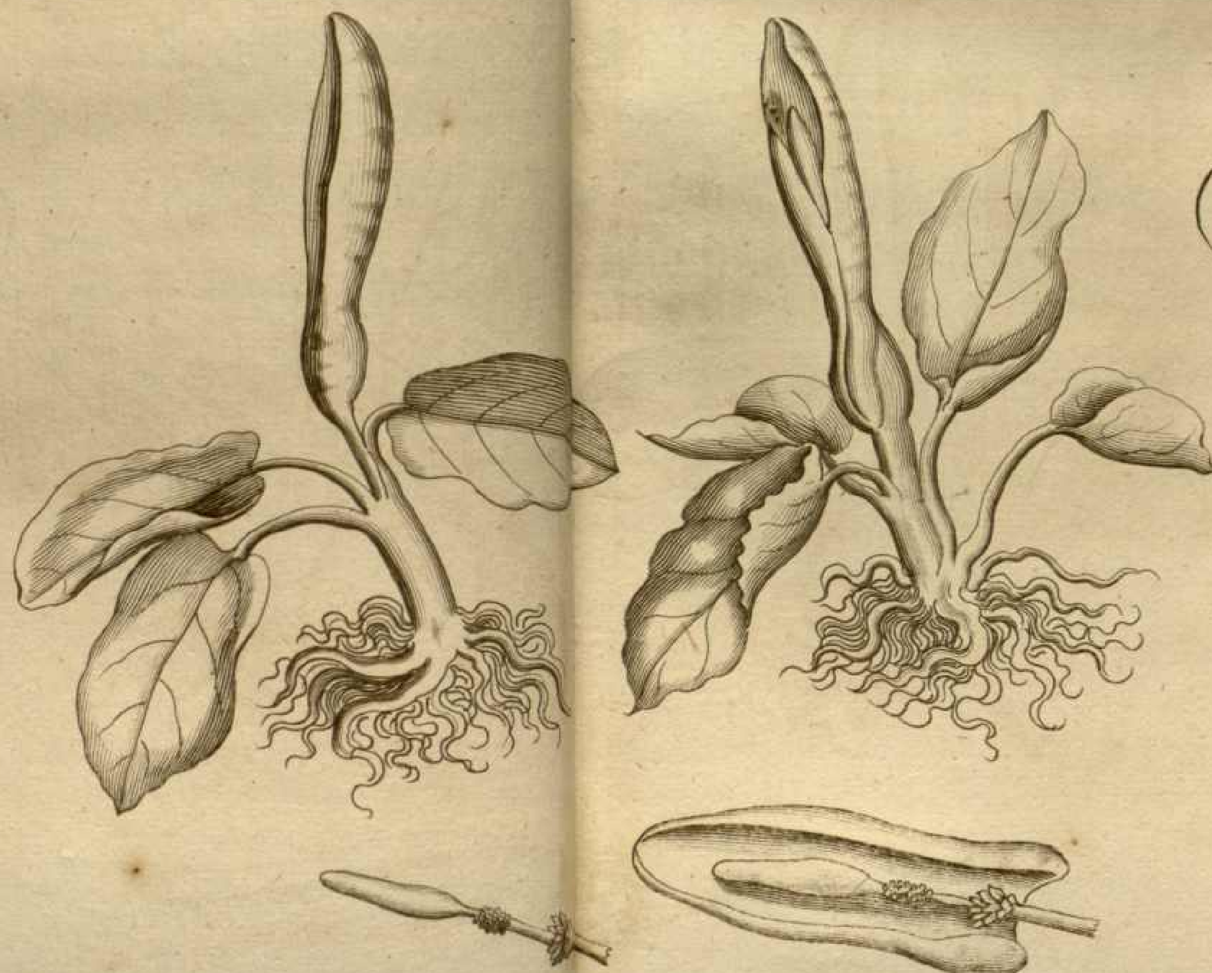
Nelensobéna minor lat.

Mal.

Toró

तोरो bram.

Arab.

NIR-TSJENBU.

TABULA XVI.

Lanta aquatilis est. *Radix* aquosa, carnosa, albicans, plurimis fibris albicantibus se fundo aquæ affigens. *Folia* caulibus, qui ex radice exoriuntur, ac viridi albicantes, molles, & intus fungosi sunt, surrecta insident, superiori parte viridia, inferiori, ubi multis eminentibus obducuntur *costis* rubro cærulescentia, hastiformia, crassiola. *Flores* caulibus, qui ex radice oriuntur, insident in propriis suis ac viridibus involucris, suntque ligulæ oblongæ, rotundæ, albicantes, carnosæ, quæ pedunculo strictiore, ex crasso, rotundo, rubro, ac bulbulis scabroso nodo, emicant. Nullius usus in Medicina.

TABULA 16.

Arisarum mihi hæc planta est *Indicum Aquaticum cum pistillo rubro, pediculo globulo adhærente.*

NELENSCHENA MINOR.

TABULA XVII.

Lantula humilis, nascens in arenosis & petrosis. *Radix* fibris, oblongis, albicantibus vestita. *Folia* in petiolis versus inferiora incurvatis, candidis, aqueis, theciformis cavitatis, superiora versus viridibus, proveniunt; oblonga sunt, angusta, obtuso cuspide, sinuosa, utrinque nonnihil nitentia. *Costa* crassa, albicans, cum suis venulis, in adversa parte eminet. *Florum* loco, in oblongo, folioso, theciformi, viridi diluto involucro, cujus collum inferius inflatum est & rubescit, & hiatu è vertice versus inferiora, se magis magisque aperit, reconditus est *stylus* oblongus, rubescens, superiori parte *capitulo* flavo, inferiori in colli foliacei parte gemmulis oblongis, flavoruffis obsitus, paulo infra capitulum nodo the-

theciformi, qui oblongus & gemmulis quasi granulatus, incarnatus & sub purpureus est, circumdatus. Potio ex foliis præparata colicos mitigat dolores.

TABULA 17.

Ego dicerem *Arisarum Indicum petræum humile, radice fibrosa, pistillo rubro adhærente, granulis purpurascentibus.*

Amorphophallus campanulatus

SCHENA.

TABULA XVIII.

Uatuor hujus plantæ ſunt ſpecies. *Schéna*, *Nelenſchena*, *Cattu-Schena*, *Mulen-Schena*. Prima Bramannibus dicitur *Surno*, arenoſis gaudens,altitudine trium quatuorve pedum. *Radix* prægrandis, plana, rotunda, ſpithamam ferme longa, craſſa, cubitum pene lata, ſuperiori parte, circa caules, fibris albicantibus, in orbem circumdata, intus denſa, ſucculenta, unctuoſa & ex albicante ſubflava carne, ſaporis aquei & nonnihil pungentie, in edulıis eſt & in foris divenditur. *Caulis* è radice, ubi candidus eſt, exſurgit unicus, ſuperne in tres ramulos, qui hinc inde ſurculos minores emittunt, & in duos magis craſſiores aliquando divaricantur, diviſus; ſuntque & caules & ramuli teneri, molles, glabri, viridi diluti, albicantes, undulis viridi fuſcis variegati, intus humidi, pulpa albicante, fungoſa, humorem ex fiſtulis exſtillantes clarum, ſubrubeſcentem, qui in manum incidens, eam nonnihil pungit, & ın aëre inſpiſſatur. *Folia*, quæ ramos ſurculoſque caulis, in quos diviſus eſt, inveſtiunt, oblongo rotunda ſunt, anguſta, ſuperius cuſpidata, viridi clara, ex inferiori parte caulis prodeuntia, caulem anguſta lacinia, velut alatum reddentia, linguam acriter pungunt ac lancinant. Nervuli è *coſta* media denſi, obliquo ac paralello ductu, exeunt, qui à margine reflexi, limbulum illic loci relinquunt, una cum *coſta* in adverſa eminentes & rectam partem ſtriantes. *Flores* filii ſunt ante patrem, proveniuntque in capitulo oblongo, quod cum folioſo, craſſo, albicante, intuſque ſubrubeſcente involucro è radice exſurgit, ſuntque *gemmæ* flaveſcentes capitulo circumpoſitæ, quarum inferiores majores, ſuperiores minores: illis deciduis caulis, foliis veſtitus, prodit. Tempore pluvioſo tantum reperitur, æſtivo cum inferiori

parte

parte radicis emoritur, cujus ſuperior pars, fibris circumdata eſt & remanet, & denuo in craſſam excreſcit radicem. *Bulbus* in partes diſciſſus, in ſole exſiccatus & pulveriſatus cum lacte vaccino atrabilariis propinatur.

TABULA 18.

Ex Ceylane plantam hanc conſecutus ſum, quam etiam in Horto Medico excolui, in illius Catalogo à me vocatur *Arum Polyphyllum, Dracunculus* & *Serpentaria* dictum, *Ceylanicum, caule glabro, viridi diluto, maculis albicantibus notato, majus & elatius.*

Pars II. Tab. 19.
Múlenschena lat.
Mal.
Arab.
bram.

MULENSCHENA.

TABULA XIX.

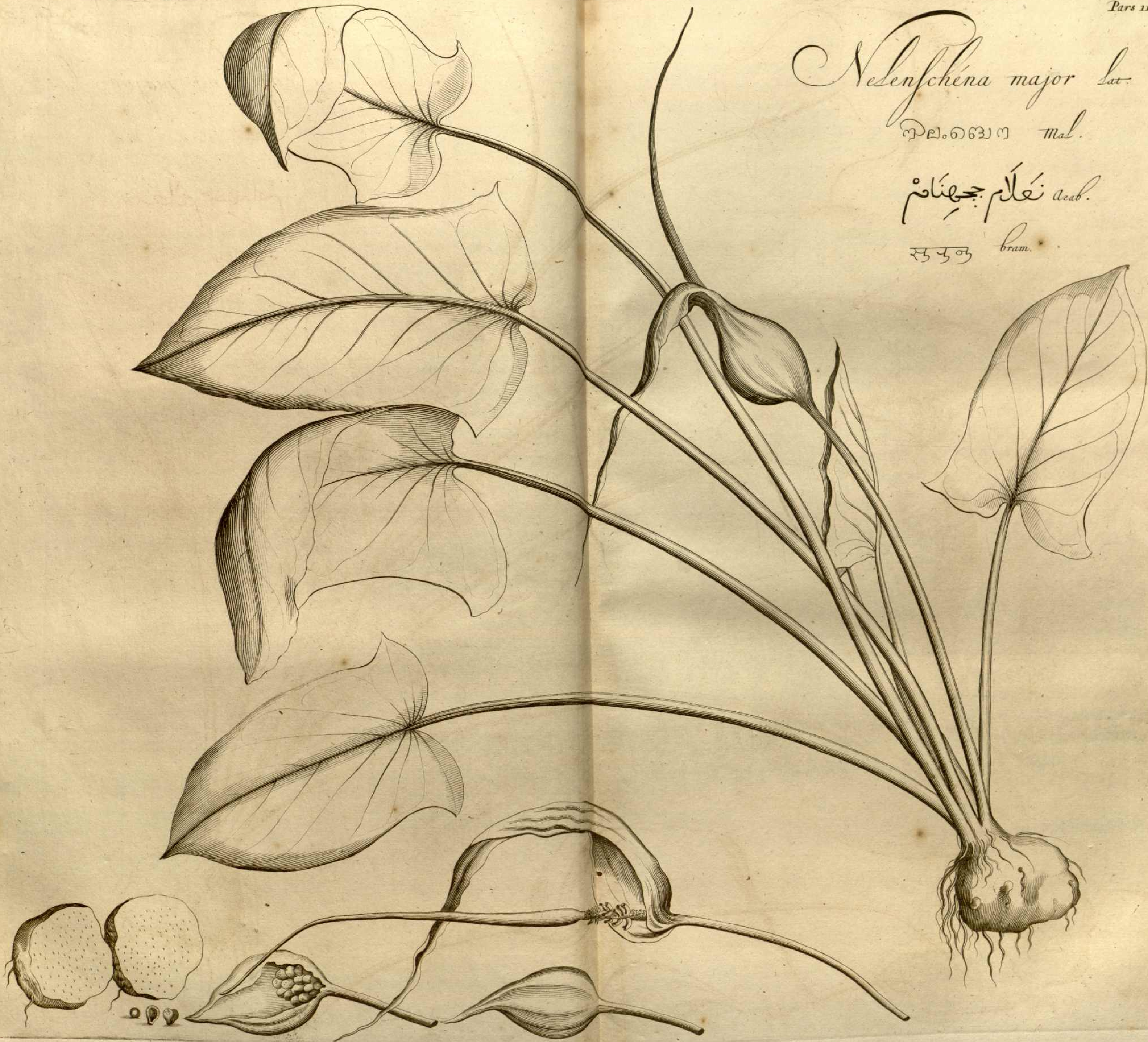

Pecies *Schena*; lingua Bramannum *Caleri-Surno*, cæteris elatior, ad altitudinem ferme quinque pedum aſſurgens, maxima ex parte cum *Schena* conveniens; ſed *radix* grandior eſt, *caulis* craſſior, pene in plures ramos bivaricatus, numeroſioribus foliis veſtitus; in cortice, qui exterius viridi dilutus, albicans, undulis, viridifuſcis perfuſus, pulchrè variegatus, denſis aſperiſque & extuberantibus gemmis obſitus, inciſus uberiorem aquæ copiam exſtillans; linguam acerrime pungens & lancinans. *Radix* contrita & cum capræ lacte aſſumpta, vires corroborat.

TAB. 19.

In Catalogo *Hort. Med. Amſtelod.* à me vocatur *Arum Polyphyllum, Dracunculus & Serpentaria dictum, Ceylanicum, caule aſpero, maculis viridiſuſcis, & viridi-dilutis albicantibus pulchre notato.* Ab *Hermanno* in *Prodrom. Parad. Batav. Arum Polyphyllum, Dracuntium & Serpentaria dictum, folio ramoſo, Pæoniæ inſtar, caule aſpero, Ceylanicum.*

Typhonium cuspidatum

NELENSCHENA MAJOR.

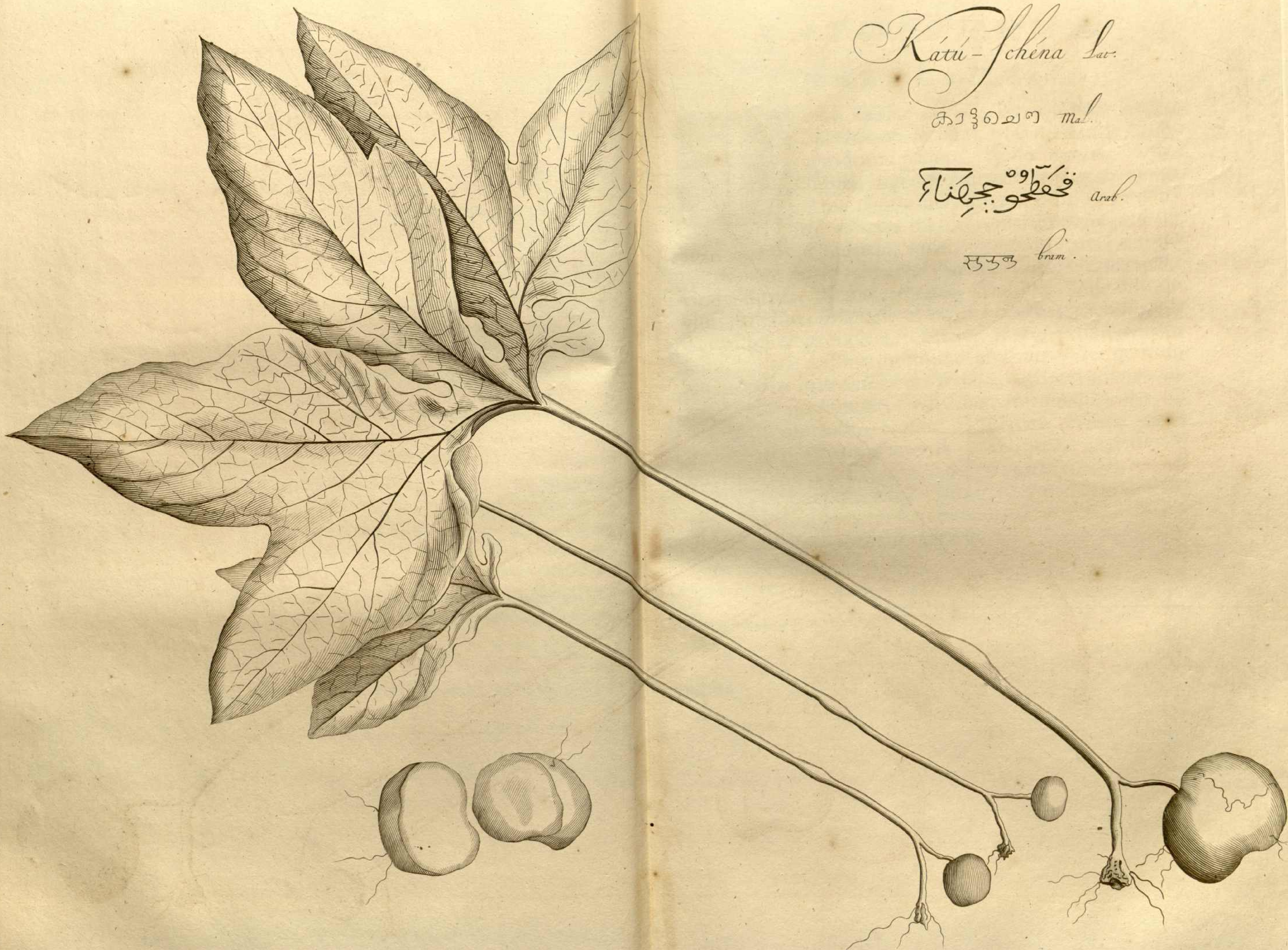
TABULA XX.

Ecunda ſpecies *Schena*; Bramannes dicunt *Cayeri-Surno*, naſcitur in arenoſis, udo maxime gaudens ſolo, altitudine pedis. *Radix* alba, pugnum craſſa, denſa, aquea, plurimas albicantes & barbatas fibras, quæ poſtmodum flaveſcunt & in annulos corrugantur, emittens, linguam acerrime urens, ad propagationem ſui ſimilis plantæ, novellos ex ſe oculos edens. *Cauliculi* plures ex radice proveniunt, teneri, rotundioli, interius ſtriati, virides, ad radicem albicantes ac follicoſi, quibus folliculis ſe mutuo involvunt, ſpithamam plus minus longi. *Folia* è ſummitate caulium protenduntur, oblonga, ligonem oblongum ac rotundo cuſpidatum, referentia, rotundis oris in cuſpidem contracta, tenuia, plana, viridi fuſca, in parte adverſa maxime nitentia. *Coſta* media cum transverſis in adverſa parte nonnihil eminet. *Flores* in propriis cauliculis, qui inter foliorum caules ex radice exſurgunt, videntur, rotundi, virides, venulis in longum ſtriati, intra folliculum caudatum *ſtylum* oblungum recondentes, cujus pedi circumponuntur; illorum petala albicant, anterius bifida, interiora verſus inflexa, quorum ora rubrum referunt colorem. *Semina* in inferiori parte pedis ſtyli, qui plurimis nodulis concinne ad ſe inviciem poſitis eſt circumdatus, è nodulis erumpunt, oblongo rotunda, primo viridia, ea parte qua extra nodulos emicant, contractiora & albicantia. Non niſi tempore pluvioſo hæc planta reperitur. *Bulbus* in pulverem redactus, cum butyro & ſaccharo ſumtus alvum adſtringit.

TABULA 20.

Species eſt *Ari minoris*, & forſan *Arum minus Ceylanicum Sagittariæ folio*, *Herman. Prodrom. Paradiſ. Batav.*

Kátú-Schéna Lat.
Mal.
Arab.
bram.

KATU-SCHENA.

TABULA XXI.

Ertia ſpecies *Schena*; Bramannum lingua *Cajuro-Surno*, naſcitur in arenoſis ad altitudinem duum pedum. *Radix* duriola, ruffa, fibroſa, unicum emittens caulem, & duum ferme digitorum transverſorum intervallo, inferiora verſus, brevem demittens pedem, cui nova radix adnaſcitur, quæ, priori emortua, ad propagationem novæ remanet plantæ. *Caulis* ſimplex eſt, viridi dilutus, ſtriatus, aqueus, in nullos cauliculos diviſus, inferius, intervallo trium quatuorve transverſorum digitorum albicans & extuberans, ſupra extuberantiam tenuior; tria ex illius ſummitate prodeunt *folia*, quorum duo lateralia in duas majores lacinias, ad quas minores adhuc laciniæ appendunt, diviſa ſunt, rotundiolis oris, in cuſpidem contracta, tenuia, mollia, in utraque parte viridi diluta, linguam urentia. *Coſta* media cum lateralibus viridi diluta & albicans, in adverſa parte eminet, rectam ſtriat. Floribus deſtituitur. *Bulbus* contritus & in decocto cum *oleo* datus fluxum ſiſtit hæmorroidum; cum *lacte* acido aſſumptus appetitum excitat.

TABULA 21.

Katu-Schena, quaſi diceres *Schena Sylveſtris* à me vocatur *Arum Malabaricum minus polyphyllum*, *radice globoſa*.

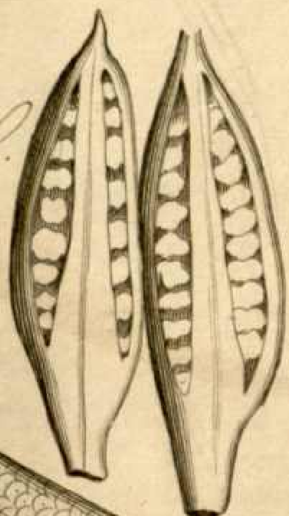
Wéli-ilá lat.

വെളി Mal.

Téro

तोचो bram.

وهلي Arab.

WELIILA.

TABULA XXII.

Lanta eſt aquatica. *Radix* craſſa, fibris denſis, longis, ruffis, capillatis, in orbem veſtita, hinc inde à latere fibras oblongiores, craſſiores, geniculatos, ad novæ plantæ productionem, emittens, intus carne albicante, denſa, ſuccoſa. *Caules* è radice exeunt plures, virides, alii in quorum vertice folium inſidet, alii in vertice florem gerunt, omnes fungoſi, tubuloſi, molles, teneri, intus albicantes, aquei, inciſi liquorem nonnihil viſcoſum exſudantes; illi in quibus folia videntur, ab una parte craſſiores ſunt, maxime ad radicem, ubi candidi ſunt coloris, verſus folium ſenſim extenuati, ſuperius circa faſtigium rotundi, paulo inferius ab una parte late ac profunde excavati, intra cavitatem, tanquam thecam, caules florigeros recipientes, qui rotundi, nonnihil plani ac tenuiores, æquali ferme craſſitici, non tam alti, membranoſo, tenui, albicante & tranſparente involucro, quod exterius duobus limbulis obſitum eſt, circumdati. *Folia* oblonga ſunt & prægrandia, anteriora verſus ſenſim in cuſpidem contracta, à poſtica parte, verſus quam ſe latius exporrigunt, utrinque in cuſpidem protenſa, ſinu ſeu angulo, inter duos cuſpides, ceu pedes folii, profunde exciſa, in oris limbulo circumdata, denſæ & ſubtilis texturæ, mollia, ſuperficie valde æquali, plano, viroris in recta parte vividi, pleni, ſubcærulei, in adverſa magis clari, ſaporis adurentis, ſed cocta in eduliis. *Coſta* cum lateralibus in adverſa parte quam maxime eminet. In cacumine propriorum caulium, in theca ſeu involucro flavo rubeſcente, ceu croceo, ſpithamam ferme longo, involutum ac reconditum eſt *capitulum* oblongum, craſſiuſculum, duriolum, globulis, ſeu gemmulis condenſis, flavorubeſcentibus ceu croceis, in oris dentatis, obſitum; in

in collo capituli, quod brevius eſt & craſſius, ac theca viridi extuberante reconditum, *gemmulæ* planæ majores ac irregularis formæ, infra globulos flocculoſos, condenſo ordine reſident, illæ fructus ſunt primordia, & cum floſculis ſimul proveniunt; ſuntque hæ *gemmæ* in collo primum in totum candidæ, dein, cum magis extuberant, virides, quo colore in una parte tinguntur, vertice adhuc albicante, quædam citiores, aliæ tardiores, adeo ut gemmulis candidis hinc inde virides interpoſitæ conſpiciantur; ubi maturuere complanatæ ſunt, in medio vertice umbilico parvo notatæ, coloris ex flavo intenſius rubeſcentis ac aurancei, molles, ſucculentæ, ſuntque tunc ſaporis ſubdulcis, & in eduliis adhibentur. *Capitulum* medium ſeu *ſtylus*, uti & fructuum *gemmæ* immaturæ, ſaporis adurentis; gemmis hiſce matureſcentibus, capitulum à collo decidit. *Semina* in ſingulis gemmis ceu fructubus novem, decem, plus minus recondita ſunt, rotundo oblonga, cuſpidata, ex albicante ſubruffa, parum nitentia. *Folia* trita, aſſata, noduloque implicita, fotum exhibent, partibus, ex nervorum compreſſione, ſtupore affectis, conducens; Raſura *fructus*, rubrarum *formicarum* ovis permixta, idem præſtat. *Bulbus* radicis ſanguifluæ medetur gonorrhææ.

TABULA 22.

Poſſet appellari hæc planta *Arum paluſtre Malabaricum, folio Nimphææ, radice arundinacea.*

Pars II. Tab. 23.
Karín-póla lat.
Mal.
Arab.

KARIN-POLA.

TABULA XXIII.

St & hæc planta aquatica, cujus *radix* oblonga, craſſa, carne albicante & aquea, fibris oblongis, rotundis, albicantibus craſſis inſtructa. *Caules* quibus folia inſident, omnes ex radice exoriuntur, interius nonnihil plani, maxime circa pedem, ſuperiori parte ſtrictiores, *coſtam* foliorum conſtituentes, viridi fuſci, dilute rubeſcentes, intus fungoſi & aquei, viroris in recta parte ſaturi & nitentis, in adverſa dilutioris. *Folia* oblongo rotunda ſunt, in cuſpidem deſinentia, in oris nonnihil criſpata, mollia, lenia, ſuperficie plana & glabra, venis, ex *coſta* media oblique adſcendentibus, ſtriata, illa craſſa eſt, altum in recta parte eminens. *Flores* in propriis caulibus, qui & ex radice oriuntur, ac virides, fungoſi, aquei, nonnihil plani ſunt, ſuperne collo craſſiolo turgentes, ac ibi rubeſcentes proveniunt, ampli, cochleatim quaſi turbinati, cuſpide intorto, carnoſi, exterius ſcabri, purpureo rubri, interius rugoſi, rubroſanguinei. Inferius ex globulo rubeſcente glomulato, in fundo colli ſito, exſurgit *ſtylus* candidus, *capitulo* flavo, oblongo, granulato nodulatus, per theculam capitatam, fungoſam, rubeſcentem & rugis obſitam, in medio hiantem, ſe transmittens. *Globulus* qui, floribus deciduis, in fundo colli apparet, rubeſcit, ſpiris inſtructus, juxta ſpirarum tractum granulis eminentibus, ſuperne planis ac ruffeſcentibus, obductus. In hoc *ſemina* in numeroſis includuntur cavernulis carnoſis, viridibus, proxime ad corticem recondita, in ſingulis cavernulis unum, oblongum, primum albicans, inferius rubeſcens, dein in totum rubeſcens, transverſim in globulo in longitudine ſitum, ſtylo carneo albicante circumpoſitum. Balneum ex hac planta præparatum omnem corporis æſtum reficit.

TABULA 23.

Eſt & hæc ſpecies *Ari.*

Pongati Lat.

PONGATI.

TABULA XXIV.

Lanta aquatica, cui *radix* valde fibrofa, albicans. *Caulis* è radice exfurgens aqueus, fungofus, viridi dilutus, novos caules à latere emittens, intus larga cavitate, corculo viridi fufco, ex quo verfus corticem membranacea excurrunt interfepimenta. *Folia* pedunculis viridi dilutis interius planis, cauli appendent, oblongo angufta, in cufpidem ftricta, languida, mollia, tenuia, lenia, viroris in recta parte faturi, in adverfa clari, ubi numerofis eminentibus nervis, ex *cofta* media, ftriantur, faporis ingrati. *Flores* in cacumine caulium plures congregati videntur, in capitulo oblongo, gemmæ funt rotundæ, quæ apertæ pentapetalæ funt & candidæ. Illis fuccedunt *globuli* feminales rotundi, virides, aliquo modo cufpidati, intra florum petala, ferme inclufi. *Semina* in illis arenacea, numerofa, conferta congerie, inftar pifcium feminis, in fuperficie viridis globuli, qui interfepimento medio bifidus, confita. Inferiores florum gemmæ fe prius aperiunt, fuperiores tardius. De viribus altum eft filentium.

TABULA 24.

Cum aliis plantis aquaticis ne minimam quidem habet convenientiam, ita ut plura de illa dicere non confultum duxerim.

Plectranthus rotundifolius.

Kúrka Lat.

കൂർക്ക Mal.

Kúka

कुका bram.

كوركا Arab.

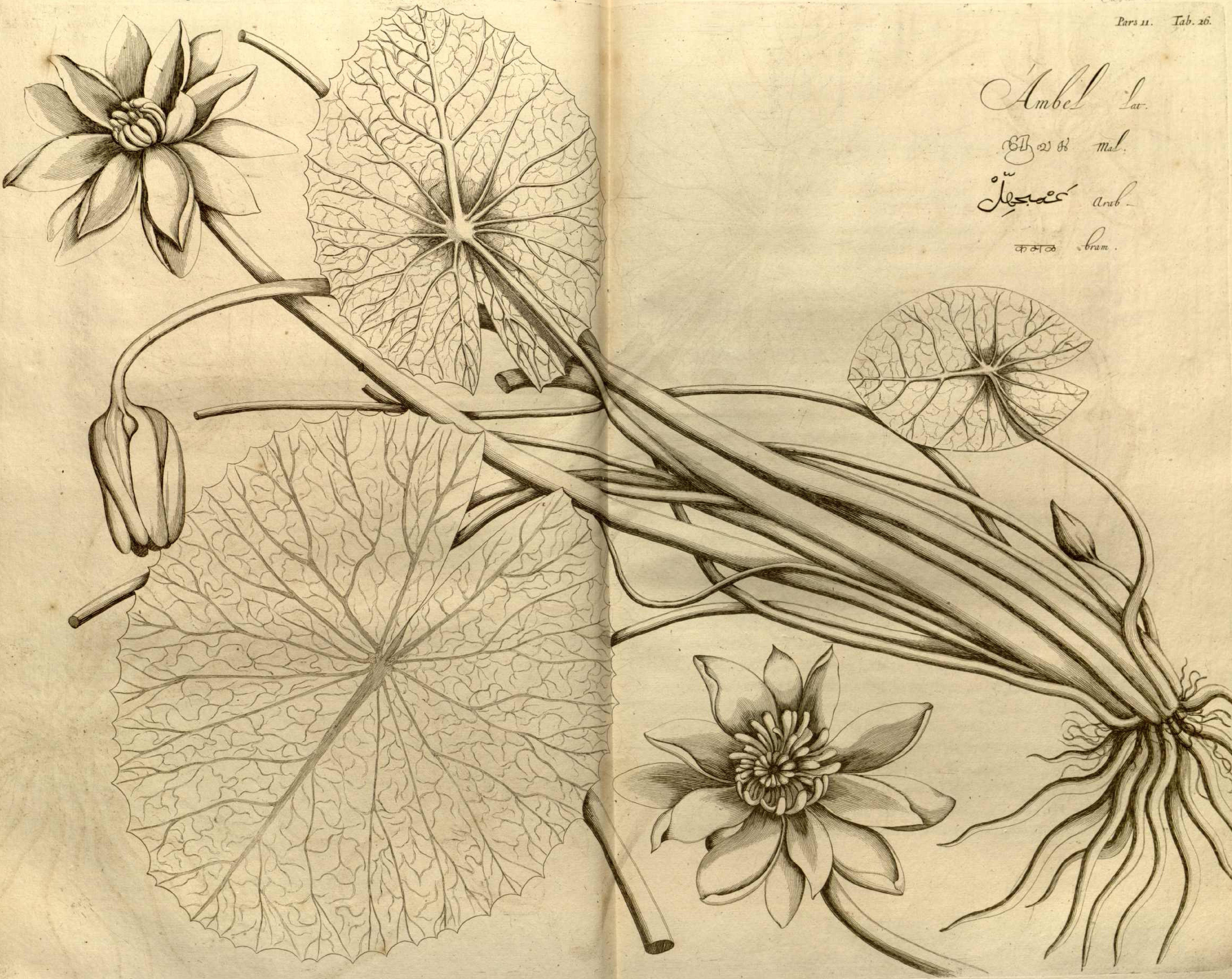
K U R K A.

TABULA XXV.

Afcitur in arenofis. *Radix* rotunda, bulbofa, valde fibrofa, capillata, in fibris bulbis novellis inftructa, intus denfa, aquea. *Cauliculi* quadrangulati & viridi clari. *Folia* ex lateribus cauliculorum, geminata & ordine decuffato, proveniunt in petiolis longis, planis, craffiolis, interius fulcatis, ac nonnihil lanuginofis, oblonga, rotundiola, exiguè ferrata, in margine pilofa, pilis minutiffimis & hirfutis obfita, craffiufcula, mollia, viridia. Ex *Cofta* media coftulæ laterales, oblique anteriora verfus, excurrunt, venulis, quæ folium cancellatim pertexunt, comitatæ, rectam partem ftriantes, in adverfa eminentes. De viribus nihil conftat.

TABULA 25.

Plantam hanc ex Ceylone confecutus fum fub nomine *Jufala*, nullos fert flores, propagatur per appendentes tuberes, perinde ac *Glans Terreftris*, atque etiam eodem modo comeduntur.

Castalia
Ámbel lat.
mal.
arab.
कमळ bram.

AMBEL.

TABULA XXVI.

Mbel variæ ſunt ſpecies, *Arèca-Ambel*, *Cit-Ambel*, *Nedel-Ambel*, *Ottel-Ambel*, ſuntque omnes plantæ aquaticæ. Prior lingua Bramannum *Saluca* dicitur. *Radix* albicat, fibris fiſtulaceis albicantibus, ſapore aqueis, veſtita, ad propagationem novæ plantæ *radicem*, quam *Kelangu*, vocant, proferens, illa palmam longa evadit, craſſiuſcula, exterius nigricans, intus albicans, ſaporis aquei & ſubaſtringentis, in eduliis adhibetur. *Caules* rotundi, fiſtuloſi, ſimplices, ſine nodis, viridi diluti. *Folia* & *flores* in propriis proveniunt caulibus, ac illorum ſummitatibus inſident. Illa ſuperficei aquæ incumbunt, oblongo rotunda, rotunda anterius ora, teneriora autem, rotundo obtuſo cuſpide, poſtica parte, qua ex caule longe excurrunt, recta inciſione uſque ad caulem ferme diſciſſa, in margine rotundis denticulis arcuatim exciſa, in interiori ſuperficie plana, glabra, in recta parte viroris vividi & nitentis, in adverſa coloris rubri ſeu jecorini; in exteriori *coſtam* habent inter mediam, craſſam, altum eminentem, ramulos transverſos hinc inde emittentem, quæ ſe iterum in numeroſa dividunt brachia, & in dentium apices ramulos immittunt, utrinque quinque. *Flores* qui aperti extra aquas emicant, veluti roſæ ſunt, multopetali, petalis oblongo rotundis, anguſtis, anterius in cuſpidem leniter contractis, coloris candidi & roſaceo diluti, in exteriori ſerie petala majora ſunt & oblongiora, colore roſaceo, interius diluto & albicante, interius pleniori. Denſo numeroſorum longiorum *ſtaminum* ornantur penicillo, quæ latiuſcula, plana, flava, *ſtylo* medio brevi, lato, rotundo, in ſuperiori parte latiori, plano, in orbem circumpoſita & verſus illum inflexa, quorum illa in exteriori ſerie præ cæteris eminent, ma-

magis ſurrecta & minus inflexa; interiora & ſtylo proxima, non tam longa, verſus ſtylum magis excurvata; *ſtylus* ſuperius in ſua baſi roſa inſignitur, conſtans ex ſtaminulis flavis, brevioribus, maxime inflexis, ac verſus centrum contractis; exteriora folia, quæ flores in gemmis includunt, forma quoque oblonga ſunt, florum petalis ſimilia, exterius coloris viridis & venis rubeſcentibus in longum ſtriata, quorum ora etiam rubent, interior pars dilutior eſt & albicat. *Gemmæ* rotundæ ſunt & cuſpidatæ. *Semina* in ſtylo conſita ſunt numeroſa, interſepimentis membranaceis ac plicis a ſe invicem, in propriis cellulis ſejuncta, parva, rotundiola, primum albicantia, ſed matura ut *Naſturtii*, aſt fuſciora.

ARECA AMBEL.

EST & alia ſpecies *Areca Ambel* dicta, cujus florum petala paulo majora ſunt, coloris minus roſacei, magis candida; etiam *ſtylus*, cui *ſtamina* flava circumpoſita ſunt, in baſi conſignatus eſt roſa plana, conformata è coſtulis flavis, quæ ex nodulo medio, qui in centro baſis eſt, ad rotundam ejus orbitam excurrunt. Prioris ut & hujus bulboſa *radix* in decocto pro *dyſuria* propinatur. *Semina* ardorem oſſium reficiunt, cum ſacharo nempe condita & comeſta; folia cum illis *Ottel-Ambel* ſimul trita & cum *butyro* cocta errhinum præbent pro oculorum doloribus.

TAB. 26.

Omnes hæ plantæ ſpecies ſunt *Nymphææ*; prior hæc appellari poſſet *Nymphæa Indica, flore candido, folio in ambitu ſerrato.*

CIT-AMBEL.

TABULA XXVII.

It *Ambel*, quaſi diceres *Ambel minor*; ſecundum Bramannes *Caſturi Camalla* cum priori convenit, eſtque tantum minor ſpecies, *caulibus* tenerioribus, *foliis* minoribus ut & *ſeminibus*. Eſt & alia ſpecies ejuſdem nominis, in eo ſolum differens quod florum petala vel cærulea, vel rubra, vel alterius ſint coloris. *Flores* triti in decocto pro dyſuria adhibentur; cum *zaccharo* ſumti vomitum ſiſtunt, tuſſim mitigant; *ſemina* cum *zaccharo* uſurpata conveniens pro diabete ſunt medicatum.

TABULA 27.

Nymphæa hæc mihi eſt *Malabarica minor, folio ſerrato*.

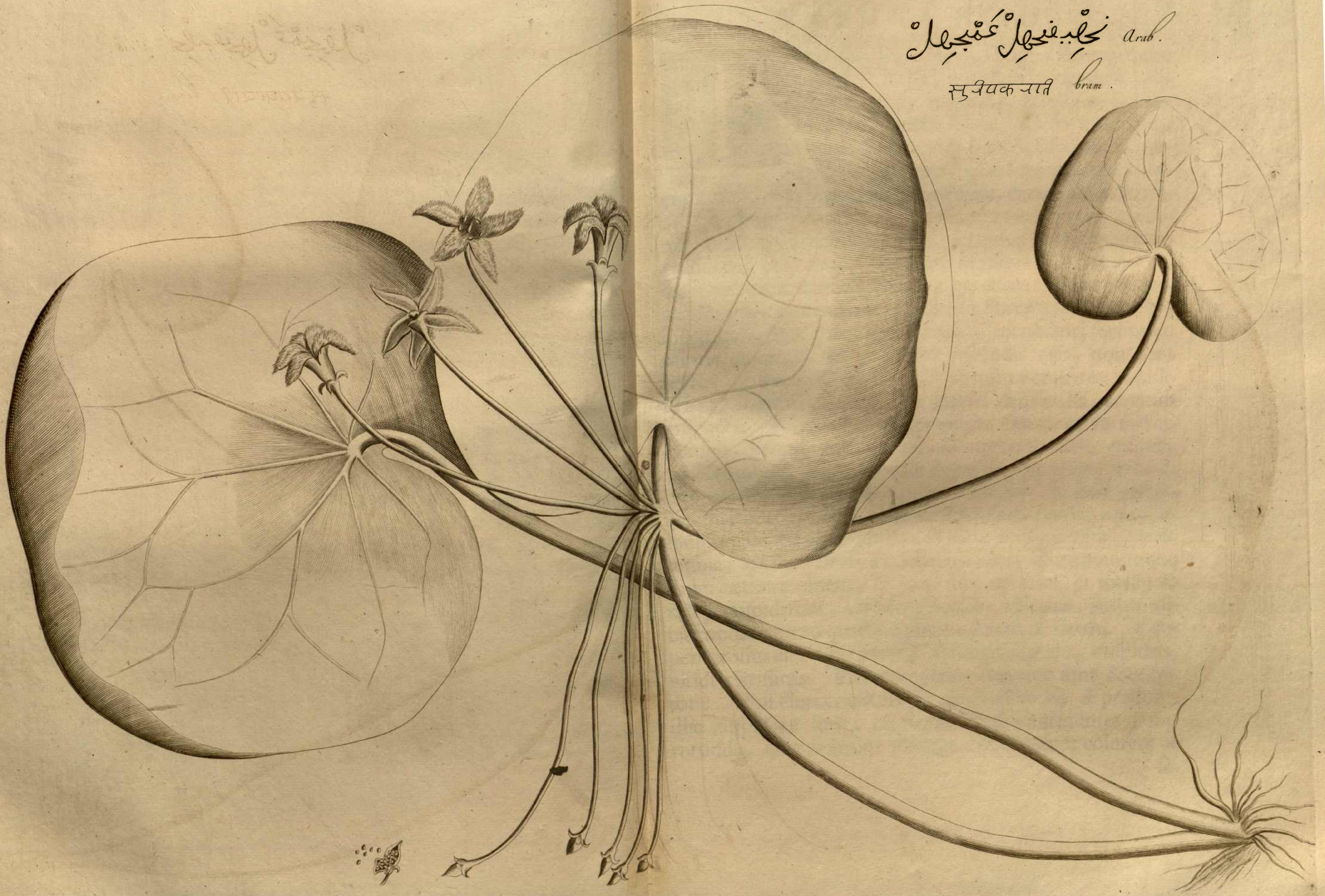
Villarsia
Menyanthes indica ?

Nédel ámbel lat.

Mal.

Arab.

bram.

NEDEL AMBEL.

TABULA XXVIII.

Ertia ſpecies *Ambel*, lingua Bramannum *Commodu*. *Radix*, quæ & ad propagationem minorem edit, rotundis, fiſtuloſis, & albicantibus eſt veſtita fibris. *Caules* è radicibus exſurgentes rotundi ſunt & fiſtuloſi, in vertice folia gerentes, quæ ſuperficiei aquæ incumbunt, alii illorum ſimplices ſunt, enodi, alii in ſupremis partibus, nonnihil infra folium quod in vertice videtur, nodulo interſtinguuntur, ex quo plures transverſos cauliculos emittunt, quoſdam craſſiores & longiores, quorum ſummitatibus folium, quoſdam tenuiores & minus longos, quorum ſummitatibus flores inſident. *Folia* ipſa minora ſunt quam illa *Citambel*, rotundiori forma ſeu minus oblonga, ad petiolum rotundis oris, non vero rectis, ut *Ambel*, inciſa, *coſtulis* minus craſſis ex petiolo ſtriata, inæquabili ora, non autem denticulis arcuatim inſtructa. *Flores* extra aquas aperti emicant, in totum candidi, pentapetali, petalis oblongo rotundis, cuſpidatis, tenuibus, ſtelliformiter expanſis, interiori parte ab uno latere, alio petalo, quod è medio, laciniæ inſtar, producitur, obtecta, interius filamentis denſis, candidis, longiuſculis in totum obſita. *Stamina* in illis decem, parva, tenuia, *apicibus* flavis & ſtriatis dotata, illorum quinque ſupra cætera eminent, & cum illis *capitulum* in medio viride, cuſpidatum, *capſulam ſeminalem* efficiens, in ſummitate nodulo parvo quatuor gemmularum ornatum. *Calyx* pentafolius eſt, quæ parva, oblongo anguſta, cuſpidata, viridi clariſſima. Florum *gemmæ* rotundæ ſunt & cuſpidatæ. Poſt flores capitula ſeu *gemmæ ſeminales* ſe produnt, illæ cuſpidatæ ſunt, numeroſa in ſe continentes *ſemina* rotunda, quæ primum albicant, ſed matura colorem ut ſe-

semina *Nasturtii* referunt, perinde ac illa *Ambel.* Integra planta trita & cum *butyro* cocta & intus sumta, antidotum est contra morsum serpentis *Cobra Capella* dicti.

TABULA 28.

Hæc *Nymphæa minoris affinis Indica, flore albo, piloso.*

Limnanthemum cristatum Griseb.

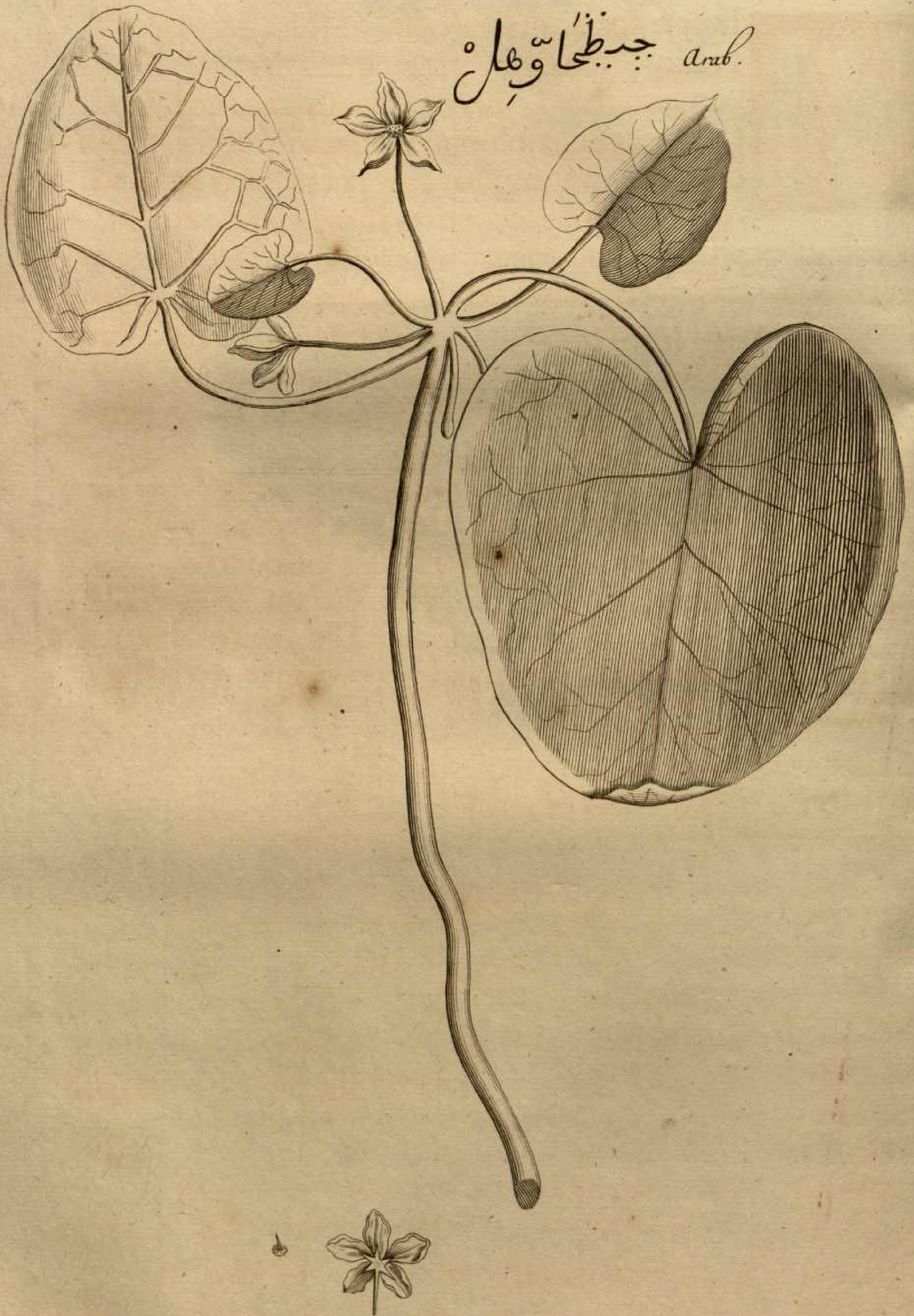
Tsjeroea-citámbel lat.

[illegible] mal.

Cumudí

कुमुदा bram.

[illegible] arab.

TSJEROEA CIT AMBEL.

TABULA XXIX.

Inor ſpecies eſt *Ambel*; folia & caules & radix, omni ex parte cum illis *Cit Ambel* conveniunt. *Flores* parvi ſunt ac ſimplices, pentapetali, oblongo rotundi, ſtelliformes, interius in ſingulorum petalorum medio, folioſa lacinia ſecundum longitudinem alati, in orificio capillis flavis obſiti. *Stamina* in illis quinque brevia, quæ inter petalorum interſtitia exſurgunt, *apicibus* ſurrectis ac albicantibus dotata, *ſtaminulis* quinque brevioribus interpoſitis, cum quibus ex medio orificio *globulus* viridis, cuſpidatus, ſtyli inſtar, ſe prodit. *Calyx* pentafolius eſt, quæ folia florum petalis decuſſatim interponuntur. Ex *bulbo* radicis in aqua, *vino aduſto butyroque* ex cocto, linimentum præparatur antihæmorrhoidale. Ex eodem cum *cancribus* terreſtribus in oleo frixo ἀκέστικον conficitur medicamentum, contra moleſtum capitis dolorem, temporibus nempe illinitum. Ex eodem cum utroque *ſandalo* & *lacte* fit potio ad corporis æſtum reſtringendum.

TAB. 29.

Nymphæa Indica minima, flore flavo.

Nelumbium speciosum
Tamara Lat.
താമര Mal.
Arab.
bram.

TAMARA.

TABULA XXX.

Res hujus plantæ ſunt ſpecies, *Tamara*, *Bem Tamara*, *Culy Tamara*; prior Bramannibus *Pada Mađu* dicitur, planta aquatica. *Radix* profunde demiſſa, craſſiola, nonnihil dura, fiſtuloſa, fiſtulis latis pervia, albicans, inferius nodoſa, è nodulis tenues fibras in orbem emittens, ſubtus radices, è quibus, tanquam primaria radice, novi prodeunt *Caules*; ſimplices hi ſunt, rotundi, fiſtuloſi, virides, punctis aſperſi. *Folia* ſingula ſuo inſident cauli, prægrandia, rotundiola, verſus interiora inflexa, craſſiuſcula, mollia, *Veluti* inſtar leniſſima, in recta parte viridi fuſca, aſt oblique aſpecta hiali, ceu ex viridi cærulei coloris, in adverſa viridi diluta. *Coſtæ* quæ viridi claræ & nitentes, ex caulis ſummitate, veluti radii è centro, exeunt, quæ poſtquam ad certa intervalla, ſingulæ in duos ramos bis terve ſunt divaricatæ, proxime ad oras in ſe invicem arcuatim & formicatim deferuntur; inter has, in adverſa parte tantum eminentes, venæ transverſæ mutuo inoculatæ conſpiciuntur. *Flores* qui caulibus propriis inſident, prægrandes ſunt, petalis conſtantes confertis, coloris roſacei albicantis, odoris grati *Anyſum* ſpirantis; *petala* ipſa, oblongorotunda ſunt, rotundis oris in cuſpidem contracta, venulis, ex unguiculis, in longum ſtriata, coloris roſacei, in ſuperiori parte magis ſaturi; exteriora majora ſunt ac latiora interioribus; hæc in duos, tres, pluresve inciduntur cuſpides, & *ſtaminulis* ornantur flavis, quæ cum *apicibus* ceu nodulis candidis, ex angulis inciſionis emicant. In medio florum denſus eſt *penicillus* longorum, planorum, croceorum *ſtaminum*, in ſummitate oblongis & candidis nodulis ornatorum, interiori parte ſutura candida, ex qua nodulus, itidem candidus, producitur, ſtriatorum; ille circumpoſitus eſt *ſtylo*

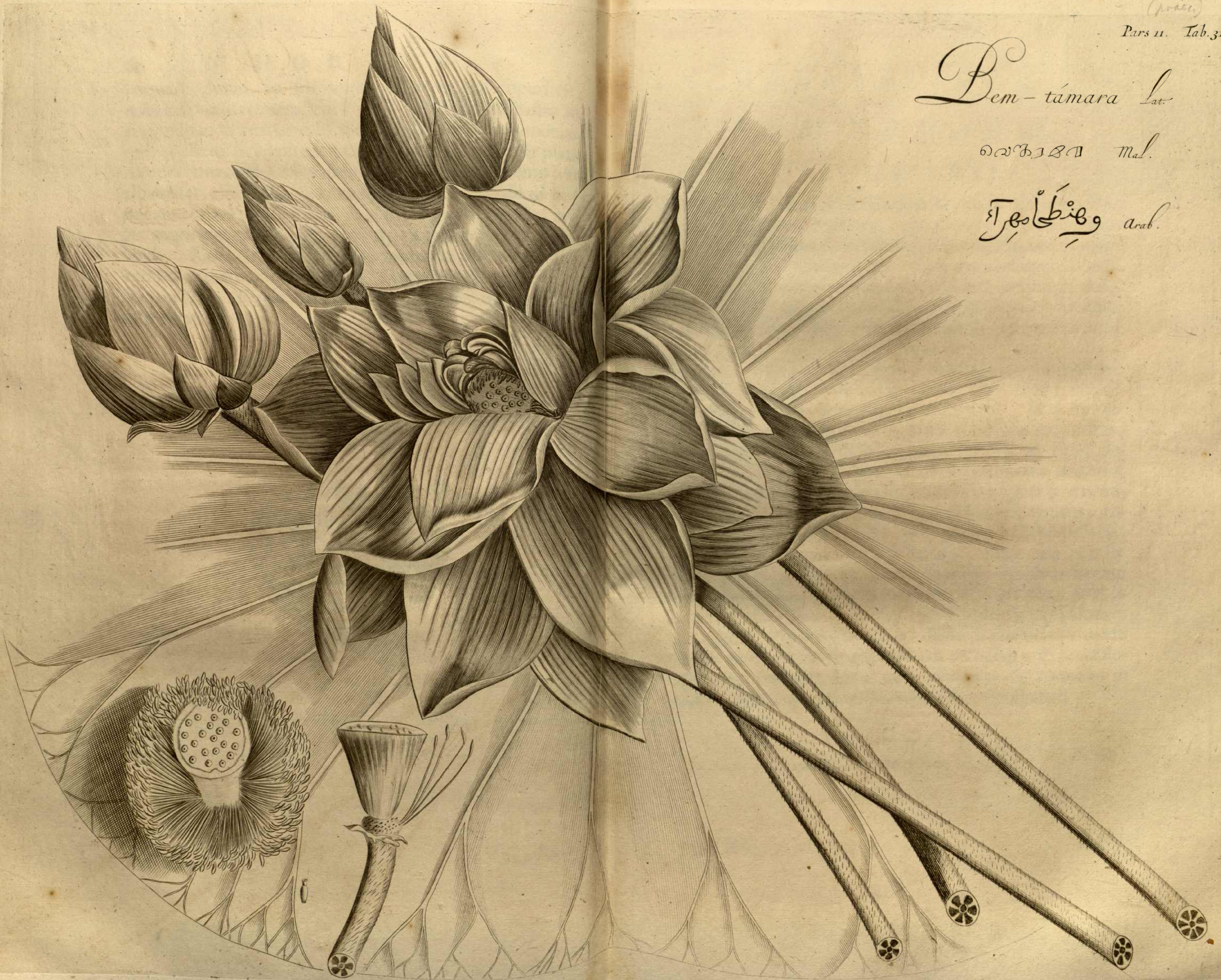
ro-

rotundo, luteo, in ſummitate plana & lata ſuperficie, inferiora verſus contractior, intus fungoſus, ad baſim ſuperiorem in ſuis cavernulis ſeu cellulis *ſemina* recondens, quæ oculis ex flavo nitentibus, gemmularum inſtar plano rotundarum, extra illam emicant; ipſa ſemina primo ſunt albicantia, ſubflava, formæ cylindriacæ, deinde ad ellypticam formam accedentia, & cellulas ſuas dilatantia, magis magiſque ex baſi ſuperiori ſtyli extuberantia, nigra, ſurda. *Radix* trita & ſaccharo mixta in formam conditi exhibetur pro hæmorroidibus. *Succus* è floribus extractus, & cum Oleo *Zirgelim* aſſumptus, inmodicum menſium ſiſtit fluxum.

TABULA 30.

Tamera hæc à nemine unquam eſt deſcripta. Mihi erit *Nymphaæ aſſinis Malabarica, flore amplo, roſaceo albicante colore.*

Bem-támara Lat.
Mal.
Arab.

BEM TAMARA.

TABULA XXXI.

Lanta itidem aquatica, in eo tantum à *Tamara* differens, quod *flores* ſint paulo ampliores, illorum petala candida, odoris nonnihil vegetioris. Poſt accurationem obſervationem ſequentia addenda duximus; ſcilicet quod folia *Tamara* & *Bem Tamara* duorum in diametro ſint pedum; caules fiſtuloſi, proxime ad radicem aquei, in partibus ſuperioribus intus lactei, filamenta ex illis albicantia, tenuiſſima, numeroſa, velut aranearum telæ, ex lacteo iſto ſucco nendo educantur & in longum protrahantur, ſatis firmæ. Ex caulibus folioſis tantum quatuor, tubulis majoribus, pervii ſint, numeroſis minoribus tubulis ad latera inſtructi; Caules hi proxime ad umbilicum ceu centrum deciſi; coſtæ ſingulæ, quæ ex umbilico viginti & una numerantur, & tubulis caulium lateralibus reſpondent, tubulacea cavitate pervii ſunt; ſed in medio umbilici diſſecti, caules nempe, crux carnoſa apparet, cujus una pars ſuperior verſus partem folii contractior eſt. Præterea ſeptem caules floriferos, etiam latis tubulis eſſe pervios, & in illorum medio *ſtylum*, ex quo tubulorum interſepimenta exſurgunt, atque & ille unico tubulo in medio pervius eſt. *Bulbus* cum *butyro* in unguentum redactus omnia oculorum vitia corrigit; Idem cum *Zingibere* & *Coriandro* in *butyro* contritus, pro hæmorrhoidibus applicatur.

TABULA 31.

A me vocatur *Nymphææ affinis Malabarica, folio & flore amplo, colore candido.*

Kodda-pail lat.
Mal.
Zeló
bram.
Arab.

KODDA PAIL.

TABULA XXXII.

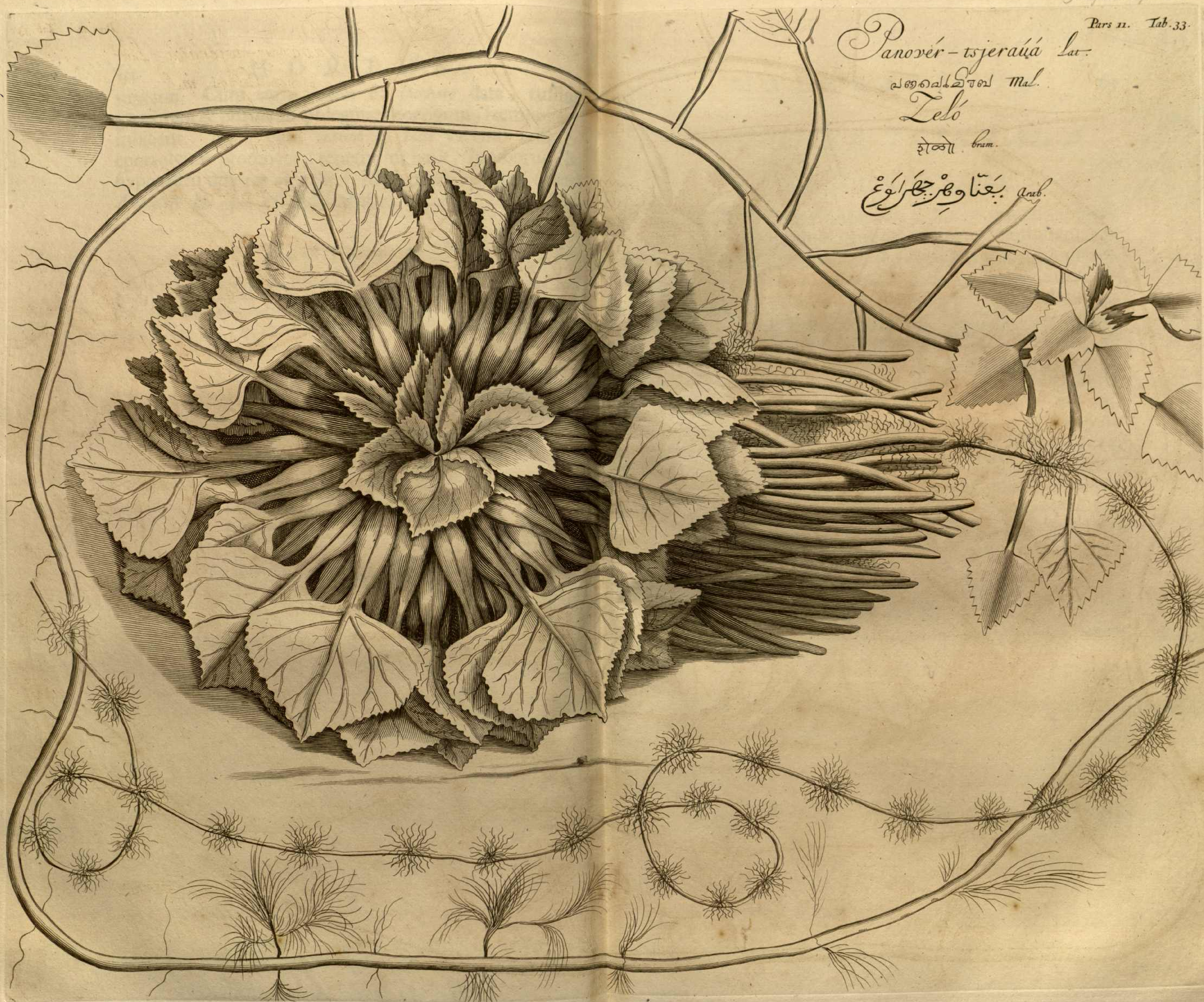

Lantula aquatilis & natatilis, transverſis, aqueis & albicantibus repens caulibus, qui oblongas, albicantes, capillatas, in denſa faſcia, emittunt fibras. *Folia* plura congregata ad radicularum faſcias exſurgunt, oblonga, ad latera rectis oris, in vertice ora rotunda, criſpata, una cum caulibus admodum fragilia; viroris hiali, inferius albicantia, anterius, nervulis oblongis ramoſis ſtriata, exterius plicis eminentibus in longum criſpata, tenuiter villoſa, inferius ad radicem piloſa lanugine veſtita, carnoſa, craſſiola, tubulis parvis, rotundis, intus pertexta. *Flores*, odoris expertes, ex mediis prodeunt foliis, quorum petala tenera, criſpata; unum illorum oblongum eſt & albicans, interius cochlæato cavum, anterius ſtrictius, in medio ſuperioris partis fiſſum, utrinque in oris ad latus plica annulari, interius eminente criſpatum, ex cujus medio, ſupra plicaturam, parvus & erectus exſurgit *ſtilulus*, qui ſuperne in orbem, ſex albicantibus eſt dotatus *gemmulis*, ad exortum viridiuſculo foliolo rotundo, quod inferius duabus laciniis veluti auriculis, eſt inſtructum, quaſi collari ſuccinctus. *Collum* florum oblongum eſt, pilis oblongis albicantibus capillatum; ex ejus orificio *gemma* emicat cuſpidata, albicans, viridi diluta, *nodulo* aqueo albicante dotata, in qua ſemina viſuntur. *Gemmæ ſeminales* oblongorotundæ evadunt, in cortice, vitri inſtar pellucidæ, petiolis transverſim inſidentes; uno latere, quo cælo obverſæ, marceſcenti, florum petalo transverſim adhærentes, intus aqueo humore repletæ. *Semina* in illis ſex oblonga, viridiuſcula, cortici gemmæ, circa illam partem, qua petalo adhærent, interius inſidentia. *Folia* cum *Oryza* in lacteo *Nucis Indicæ* ſucco lævigata medicamentum præſtant antidyſenteri-

tericum. Cum aqua *rosacea* & *saccharo* data, tussim graviorem & purulenta phlegmata corrigunt, hæmopsiam inhibent. *Radix* cum *cumino* in *lacte* vaccino trita & epota alvum promovet, tenesmum lenit, lumborum & hypogastrii dolores emollit. Idem præstat si cum *Calamo Aromatico* & *aqua* calida assumatur.

TABULA 32.

Planta hæc aquæ innatat perinde ac *Stratiotes* seu *Aloës Palustr. Bauh. in Pinac.* à nemine unquam est descripta neque conspeciem habet cui assimilari possit. Vocari posset *Sedum Indicum palustre, foliis latissimis, crispis*, floribus albicantibus pilosis.

Trapa bispinosa.
Pars II. Tab. 33.
Panovér-tsjeraúá lat.
Mal.
Zeló
bram.
Arab.

PANOVER TSJERAUA.

Trapa natans L. sp. 176.

TABULA XXXIII.

PLanta eſt aquatica. *Caules* geniculati, ſuper fundum repentes, aquei, viridi albicantes, ex geniculis radiculas ſeu fibras duas pluresve emittentes, filamentis viridibus condensè veſtitas. *Folia* in caulibus petiolis oblongis, aqueo albicantibus, ſuperius ventre plano turgeſcentibus ac piloſis, proveniunt lata, cuſpidata, ad oras acutis, profundis crenis inciſa, poſteriori parte ad petiolum recta & æquali ora, craſſa, ſpiſſa, in interiori ſuperficie valde plana, admodum glabra, in exteriori *coſtis* craſſis, viridi albicantibus, ramoſis, è *Coſta* media exeuntibus, & in venarum cuſpides incurrentibus obſita, coloris ſanguinei, nullius ſaporis. Vetuſtior facta planta, ex vertice caulium in communi pede, folia numeroſa ac ampliora, denſe in unam quaſi faſciam, roſæ referentes formam, congregata proveniunt, pluribus radicibus infra dictam faſciam interius dimiſſis. Extra uſum in Medicina eſt.

TAB. 33.

Cum non plenarie hæc planta ſit deſcripta; de flore enim & ſeminibus nulla mentio, nihil certi hic apponi poterat, niſi quod pro *Hedera paluſtri* poſſit haberi.

Phrynium capitatum (Pontederia ovata L.)
Pars 11. Tab. 34.
Narú kilá lat.
Mal.
Poló
brum.
Arab.

NARU KILA.

TABULA XXXIV.

Lanta naſcens in aquoſis. *Radix* nigricans, fibris veſtita. *Caules* rotundi; aliquantulum complanati, glabri, virides, interiori ſuperficie cavi, intra cavitatem teneres excipientes caules, ſuperiori parte unico nodulo interſtincti, fungoſa intus, albicante, aquea medulla. *Folia* verticibus caulium inſident, in ſingulis, unum, ampla, oblongorotunda, cuſpidata, venis ſubtiliſſimis paralellis, ex *coſta* media, quæ in recta parte eminet, ad oras ſtriata, viroris ſaturi & nitentis, in adverſa, diluti, ſurdi, foliis *Kattu bala* quam maxime ſimilia ſunt, ſed minora. *Flores* in caulibus propriis ſuis petiolis proveniunt, in illorum vertice quaſi faſcia inſidentes, ex hiatu aperto caulis, qui circa geniculum videtur ſuperiorem, & intra quem prius incluſi fuerant, tanquam vaginam ſeu theculam infra folia emittentes, prodeuntes ex calycibus oblongis, grandiuſculis, viridibus ac rubeſcentibus. Ignoti uſus.

TABULA 34.

Et hæc deſcriptio imperfecta eſt, ita ut ex illa nihil concludi poſſit, atque ideo lubens accuratius judicium aliis relinquo; ego dicerem. *Cannæ* ſeu *Arundinis Indicæ affinis*, flore globoſo.

Geodorum dilatatum
Béla-póla Lat.
Mal.
Arab.

BELA POLA.

TABULA XXXV.

Lanta itidem aquatica. *Radix* bulbosa, (bulbi rotundi sunt, primum albicantes, ex inde virides, intus carnosi, carne succulenta & nonnihil viscida, albicante, viridi, ipsi bulbi se mutuo propagantes, ita ut tres quatuorve simul juncti conspiciantur) fibras oblongas, crassiusculas, plurimis filamentis tenuioribus vestitas, primum albicantes, dein ruffescentes emittens. *Caules* ex radice exsurgentes rotundi, simplices, foliis vestiti, interius albicantes, succulenti & viscidi. *Folia* quæ caules investiunt, ac supra se mutuo pedibus cavis circumvoluta, oblongo angusta sunt, in cuspidem stricta, cubitum longa, quatuor transversos digitos, sed in medio plures, lata, venis subtilioribus in longum striata, lateribus versus inferiora parum clausis, viroris in utraque parte saturi. *Costa* in adversa parte eminet crassiola, viridi albicans, à latere duæ tresve minores conspiciuntur, rectam partem quasi sulcis striantes, odore gravi, sapore nonnihil porraceo; exteriora folia quæ caulem circa radicem investiunt, minora sunt & albicant. *Flores* in summitate caulium fasciati proveniunt, pedunculis viridibus, nitentibus, surrectis, striatis crassis, in superiori parte magis exturgescentibus, ac leviter incurvatis, oblongo, angusto, viridi folio, inferius succinctis; hexta petali sunt, illorum quinque oblongo angusta, uniformia, in totum candida; sed tria exteriora magis angusta, exterius nitentia, minus candida; sextum latius est & cochleato cavum, oblongum, ad ventrem petioli situm, folio exteriori medio, quod ex dorso prodit, oppositum, exterius in totum candidum, anteriori ora albicans, infra oram in medio, duabus oblongis, latis, flaviusculis striis signatum, ad strias rosaceo rubescens, inferius ex medio venis, tenuiter rubescentibus, oblique versus oram striatum. Ex inferiori orificio *lingula* exsurgit, oblique sur-

recta, candida, crassiola, aliquantulum cuspidata, cujus plana pars, petalo cochleato cavo est obversa, infra cuspidem *gemmula* crassa, flaviuscula dotata. *Flores* in totum male olent, saponis odorem æmulantes. *Gemmæ* florum virides, dein albescentes, ad partem petali cochleato cavi alte exturgentes. *Fructus* oblongi, trigoni, in medio laterum crassa ac altum eminente costa obducti, *cortice* crasso, aqueo, viridi saturo, nitente, saporis fabacei, sylvestris ac viscidi, in medio farinaceo, russo pulvere repleti; animadvertendum porro quod florum petala ipsa germina ac primordia sint fructuum; qui illis *Marabára* admodum similes sunt. *Bulbus* cum aqua *Oryzæ* in linimentum præparatur adversus phlegmonodes, tumores & abscessus.

TABULA 35.

Mihi hæc planta est *Gladiolus Indicus palustris latifolius, flore albicante.*

Éla-póla lat.
Mal.
Arab.

ELA POLA.

TABULA XXXVI.

Aſcitur in arenoſis. *Radix* bulboſa, inferius fibris candidis veſtita, intus carne denſa, humida, viſcida, durioribus carnoſis fibris pertexta, odore gravi. *Folia* plura ex radice pedibus oblongis, rotundis, theciformibus, in quibus alia teneriora includuntur, exſurgunt oblonga, in cuſpidem ſtricta, nitentia, intus venis ſubtilibus in longum ſtriata, in adverſa parte quinque *coſtulis* lignoſis eminentibus inſtructa, quarum media craſſior, omnes glabræ ſunt, rectam partem ſtriantes, odoris gravis. *Flores* in caulibus proveniunt ſimplicibus rotundis, glabris, viridibus, geniculatis, è radice exſurgentibus petiolis, foliis oblongoanguſtis, cuſpidatis, circa geniculos veſtitis, intus carnoſis, fibris denſis, lignoſis, intra carnem humidam pertextis; flores ipſi ſuperiori parte caulium illic loci ubi minus lignoſi, inſident, ad exortum foliolo parvo, oblongo anguſto, cuſpidato, viridi, inferius ſuccincti, oblongi, cyathi ſeu campaniformes, exterius tribus eminentibus ſuturis in longitudine perducti; interius ab orificio ad medium uſque cæruleſcentes, exterius albicantes. *Stylus* in medio eminet nigricans, extra orificium *nodulo* flavo dotatus. *Fructus* qui cacumini caulium omni ex parte inſident, oblongi, triangulati, quorum latera, plana, ſupra & infra ſtrictiores, viridi fuſci, glabri, in medio laterum ſutura craſſa, rotunda, viridi, alte extuberante obducti, in vertice *umbilico* eminente ruffo inſtructi; membrana qua ruducuntur carnoſa eſt & craſſa, interiori parte viridi flava; nullis ſeminibus, ſed intus *glomulis* lanuginoſis, albicantibus, qui deinde ruffeſcunt, maxime ad angulos repleti; etiam florum petala in fructus excreſcunt. Ex *foliis*, *radice* & virente *Curcuma* linimentum præparatur temporibus pro Cephalæa applicandum.

TABULA 36.

Specialis hæc planta eſt, externa facies cum *Gladiolo* conferri poſſet, ſed flos aliquam cum illo *Digitalis* videtur habere convenientiem; ego dicerem *Gladioli affinis latifolia*, flore campanulato.

BELAM CANDA SCHUL ARMANI.

TABULA XXXVII.

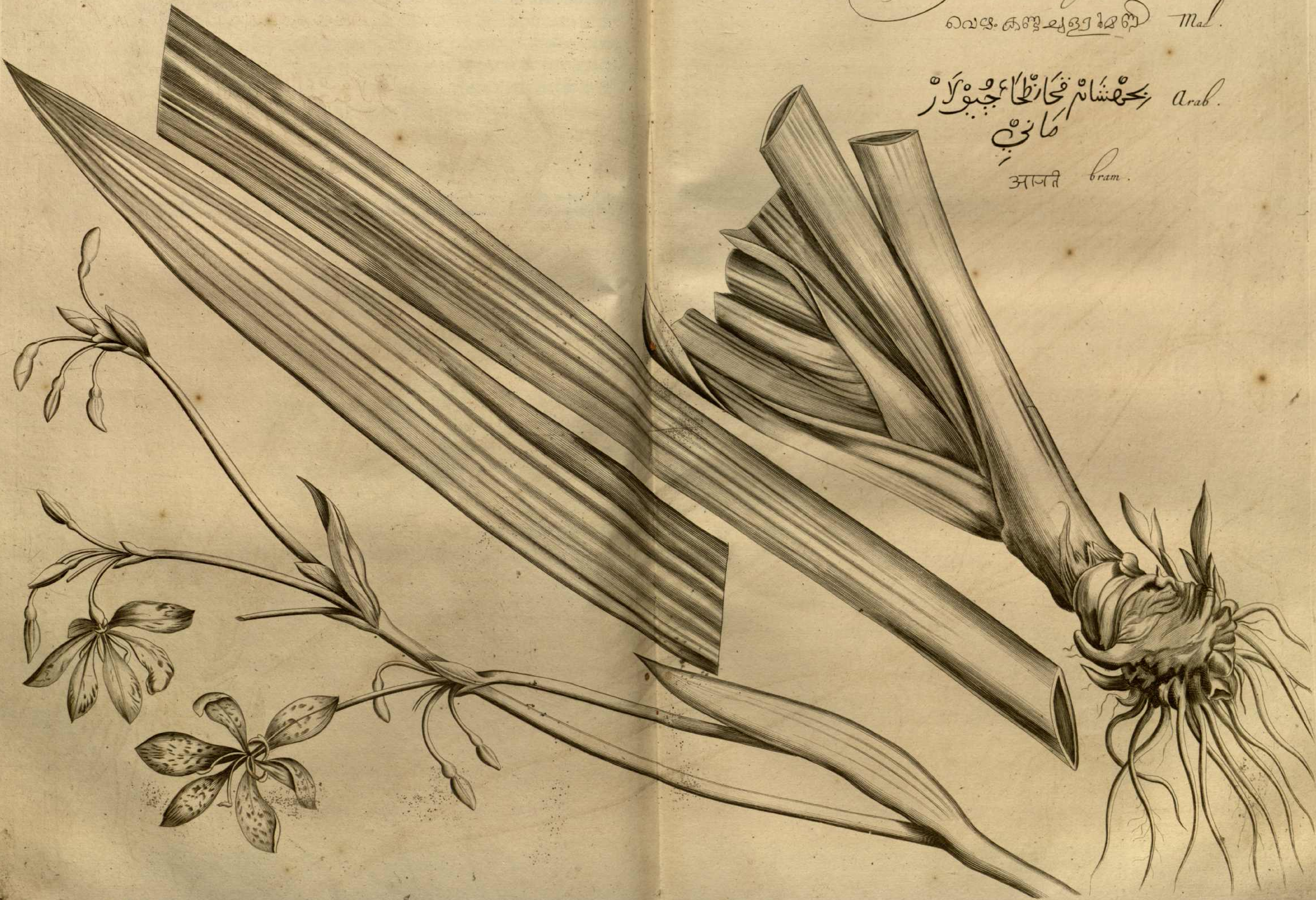
Ramannes dicunt *Arty*, planta eſt ad altitudinem hominis aſſurgens, arenoſo gaudens ſolo. *Radix* glanduloſa, craſſa, albicans, intus denſa, ſubflava, ſubamara, longas albicantes & tenuiter capillatas ejiciens fibras, tres quatuorve oculos ex ſe promens. *Caulis* è radice aſſurgit unicus, pollicem craſſus, nodulatus, intus albicans & fungoſus, foliis ad nodulos circumveſtitus. *Folia* oblongoanguſta, tres pedes longa, pollicem, aliquando duos, lata, acinacea, venis in longum ſtriata, ex una parte oræ, quæ inferius eſt profundior, hiantia, caulem excipientia, & labris arctiſſime circumplectentia, viroris exterius communis & nitentis, interiori parte, ubi hiant, membrana albicante obducta. *Flores* in faſtigio ipſius caulis, vel cauliculorum transverſorum, qui ex caulis nodis hinc inde exſurgunt, petiolis teneris, viridiflaveſcentibus, pandis, ex uno eodemque nodulo plures, quatuor, quinque congregatim erumpunt, hextapetali, oblongo rotundi, ad petiolum ſtricti, anteriora verſus, rotunda ora in cuſpidem contracti, inter flavum colorem notis intenſe rubris interius variegati; tria petala, quæ breviora & minus lata, tota ſuperficie interius ſunt variegata; reliqua tria, quæ paulo longiora & latiora, & prioribus ſingulis interpoſita, ex unguiculis ad medium uſque variegantur, anterius colore rubro dilutiori; in adverſa parte petala flaveſcunt ad oras tantum rubris notis transparentibus, ac *coſta* eminente in medio ſtriata, nullius odoris. *Stamina* in illis rubicunda & ſurrecta conſpiciuntur tria, *lingulis* flavis, ſurrectis dotata; *ſtylus* craſſior eſt, rotundus, triangulatus; calyce deſtituuntur. *Petioli*, proxime ad flores, craſſiores ſunt & extuberantes, tribus lateribus planis, in medio ſtriatis, circumſcripti, *ſeminum capſulas* efficientes, quæ floribus deciduis ampliantur, &

ex viridi ſubflavo viridiores evadunt, & in tria ſeminalia loculamenta mediis diſtinguuntur interſepimentis. Planta integra cocta & pro lotione corporis adhibita antidotum eſt contra omne venenum. *Radix* trita & applicata morſui ſerpentis Cobra Capella dicti, medetur. *Folia* cum *Oleo Schirgelim* ab indigenis adhibetur, ad vaccas & jumenta, eduliis venenoſis infecta, vel animalibus venenatis læſa, tum intus, tum foras, ſumpta & applicata, curanda.

TABULA 37.

Flores hujus plantæ cum ſint variegati perinde ut *Flos Tigris Dodon.* alterius autem ſtructuræ, ſed quoad formam externam aliquo modo convenientes, & à nemine autem quod ſciam ante hæc ſit deſcripta planta, meo judicio vocari poſſet. *Gladioli affinis Malabarica, flore flavo, maculis rubris interſperſo.*

Bésam-cánda-schulármani lat.
Mal.
Arab.
आजती bram.

Bellútta-póla-tály Lat.
Mal.
Arab.

BELUTTA POLA TALY.

TABULA XXXVIII.

Quatica eſt planta quæ circa fluviorum ripas invenitur. *Radix* craſſiola, bulboſa, carnoſa, aquea, ex tunicis quaſi ſuper ſe injectis formata, corculo flavo, fibras craſſiores oblongas ex inferiori parte emittens, illæ primum albicant, dein flaveſcunt, ſaporis aquei. *Folia* ex radice prodeunt, oblonga, gladiolorum inſtar, in cuſpidem deſinentia, inferiori parte mutuo theciformiter convoluta, interiori parte clauſa, craſſiuſcula, fungoſa, venis in longum ſtriata, viridifuſca, ad radicem albicantia. *Caulis* è radice exſurgens plano rotundus, viridi dilutus, ad radicem candens, fungoſus & aqueus, in cortice, ſi à carne deglubatur, interius inſtar holoſerici. *Flores*, odoris expertes, octo vel decem ſimul ex collo oblongo, viridi diluto, quo, exteriora verſus, nonnihil reflectuntur, in faſtigio caulium proveniunt, inferius ad exortum craſſo pede extuberantes; illorum ſex vel octo ordine exteriores ſunt, duo interiores conſiti, filamentis candidis inferius interſperſi, liliacei, pentapeli, anguſti, cuſpidati, candiſſimi, in medio & exterius tenuiter extuberantes, venis in longum ſtriati, exteriora verſus in totum reflexi. *Stamina* in illis quinque, oblongo rotunda, *apicibus* oblongis, nutantibus, transverſis, croceo rore adſperſis, ſub rore nigricantibus dotata, de cætero rubropurpurea, nitentia, inferiori parte candida, ſuperiori colli orificio, ad petalorum unguiculos inſerta. *Stylus* ſurrectus, oblongus, rubro purpureus & nitens, è medio florum emicat, inferius candidus, ex pede colli. Florum *gemmæ* oblongæ, ſtrictæ, conicæ, primum ex flavo albicantes, dein magis albeſcentes, exterius in medio, ubi extuberant, nonnihil rubeſcentes. Porro notandum quod flores, ſimul congregati primum folioſo involucro,

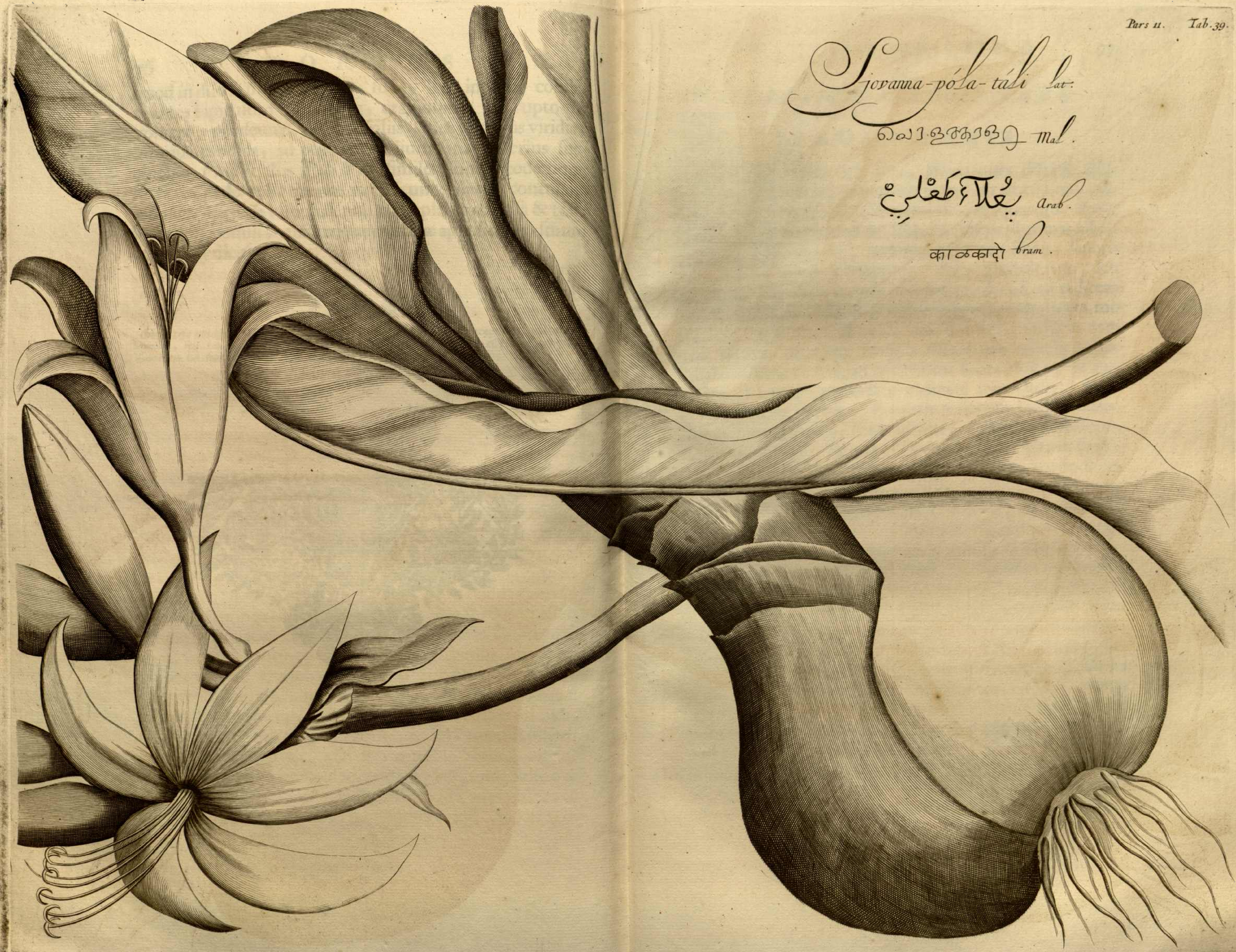
quod

quod in duo ſe findit cuſpidata folia, ſint incluſi, conſtituentes capitulum oblongum, craſſiolum; ſed rupto involucro, prodeunt, duobus foliis, quæ exterius viridia, interius candida, ad planum caulium latus inferius ſuccincti. *Fructus* illis *Pola Tali* ſimiles ſunt, eodemque modo ex pede colli florum excreſcunt; *ſemina* continent candida, carnoſa, ſucculenta. Ex planta conciſa & toſta bini fiunt noduli, qui utrique maxillæ appoſiti, ſpaſmum curant Cynicum.

Tab. 38.

Hæc *Lilio Narciſſus* conſpecies eſt *Tolabo Ceylanenſibus*, ſeu *Lilii Ceylanici umbelliferi & bulbiferi.* Vide *Herm. Cat. Hort. Acad. Lugd. Batav.* vel forſan ipſiſſima, hoc ſolum excepto diſcrimine, radicem hujus paulo minorem eſſe delineatam, quam quidem reipſa ſit.

Sjovanna-póla-táli lat.
Mal.
Arab.
कालकादो bram.

SJOVANNA POLA TALI.

TABULA XXXIX.

Pecies est *Tali*, Bramannes dicunt *Gola Kondo*, planta trium pedum altitudine, arenosa amans loca, etiam ripas aquarum. *Radix* bulbosa est & albicans, subtus plurimas, albas, fungosas, humidas emittens fibras, saporis aquei & subamari. *Folia* gladiolorum, seu foliorum *Lilii* instar, ex se invicem prodeunt, ad radicem combinata, lata, crassa, in marginem acutam extenuata, minutis ac raris cuspidibus in oris minuta, venis in longum striata, plurimis magnis fistulis seu tubulis (quæ simplici ordine ac serie ad se invicem sunt consitæ, ac mediis membranaceis parietibus ordinate interclusæ;) intus in longitudine pervia. E medio foliorum *caulis* viridis, planus, compressus, intus albicans, fungosus, fistulosus, ex radice exsurgit, in cujus summitate *flores* plures simul, quinque vel sex congregatim, singuli propriis, rotundiolis, viridiflavis petiolis, qui ex nodulo superiori caulis erumpunt, proveniunt, monopetali, oblongo angusti, cuspidati, candidi, quatuor aut quinque ferme pollices longi, unum lati, in longum striati, oris nonnihil interiora versus, clausi, odoris debilis sed grati. *Stamina* in illis sex, longiuscula, maxima parte petalis inserta, purpureo rubra, nitentia, inferiora versus albicantia, *apicibus* grandiusculis, lunulatis, nutantibus, flavo rore consperfis, dotata; *stylus* cum hisce conspicitur tenuis, in totum purpureo ruber, qui per petiolum transmittitur, & ibi ex parte albicat. Deciduis floribus majorem petioli contrahunt virorem, & inferiori parte, quæ circa nodulum est & crassior, in *capsulas seminales* extuberant & turgescunt, adeo ut plures seminales capsulæ congregatim nodulo caulis insideant; suntque hæ, ad petioli figuram, primum oblongo rotundæ, crassitie tantum à reliqua petioli parte differentes, deinde, cum adjustam pervenerint magnitu-

dinem, caule ſuperiori deciduo, rotundæ vel rotundo-planæ, cortice viridi diluto flaveſcente, venuliſque in longum ſtriato, cujus caro intus albicat & fungoſa eſt, tenuiter obductæ. *Semina* pro ratione magnitudinis in illis, tria, quinque, ſeptem continentur, totam capacitatem ſub cortice replentia, filamentis quibuſdam fungoſis, albicantibus, hincinde, tenuiter interſepta, variæ figuræ; uno latere, quæ cortici proximum, rotundo, aliis planis, coloris albicantis & ſubviridis; illorum caro albicat & aquea eſt, etiam ſapor aqueus eſt. Semel quotannis floret, tempore nempe pluvioſo. *Radix* bulboſa trita & toſta hæmorroidibus apponitur, conducitque apoſtematibus aperiendis & maturandis; eadem toſta & cani data, dentes illius excidere facit: *folia* toſta *carbunculis* applicata, dolorem ex illis obortum mitigant, ungues excarnaficatos ſanant.

TAB. 39.

Inter omnes *Lilio Narciſſos* hæc omnium maxima eſt, à neminc, quod ſciam, antehac unquam deſcripta.

Catúlli-pola lat.
Mal.
Arab.
कोळकादो bram.

CATULLI POLA.

TABULA XL.

Lanta ſesquipedis altitudine, naſcens in arenoſis. *Radix* bulboſa eſt & candida ſubtus tenues & albicantes ejiciens fibras. *Folia* quæ ex radice oriuntur inſtar *Lilii* ſunt ſeu gladioli oblongi, in cuſpidem deſinentia, venulis in longum ſtriata, in medio craſſo tergo extuberantia, parum interius clauſa. Inter folia, ex radice, unicus exſurgit *caulis* compreſſus, viridis, ſpithamam longus, in apice nodulatus. *Flores* propriis cauliculis, in ſummitate caulis, plures congregati videntur, ſeptem vel octo, ex uno eodemque caulis nodulo ſimul exſurgentes; in totum candidi ſunt, odore debili ſed grato, optime conformati, duplici petalorum ordine conſtantes; in exteriori ſex petala ſunt oblonga, anguſta, ſurrecta, in cuſpidem deſinentia, venulis in longum ſtriata, *coſtula*, in adverſa parte parum eminente, inſtructa, ſtellam diceres ſexcuſpidalem; in interiori ordine ſtella eſt verſus umbilicum campaniformis, duodecim in oris cuſpidibus eminens, cui folia exteriora cum ima parte adſtringuntur. *Stamina* in illis ſex candida, campaniformem ex umbilico ſtellam interius ſtriantia; ſingulaque in intermedios cuſpidum angulos eo ordine incurrunt, ut duos inter ſe relinquant cuſpides, ſed ſuperiori parte ex angulis eminent, flavis & incumbentibus *apicibus* ornata. Florum *gemmæ* oblongo rotundæ, ex viridi magis magiſque albeſcentes, ſtriis numero ſex, quæ in vertice cöeunt, ſtriatæ. *Fructus* eodem modo ut illi *Pola Tali* proveniunt. Etiam *ſemina* albicant, quorum caro albicat & aquea eſt, ſapor etiam aqueus. Semel quotannis floret, tempore nempe pluvioſo. *Radix* in ſole exſiccata & in pulverem redacta cum *ſaccharo* nigro exhibetur pro hæmorrhoidibus; ejus decoctum ex aqua idem præſtat, pro lotione nempe adhibita. Toſta & dein trita apoſtematibus aperiendis & maturandis ſuper imponitur; addito *oleo* podagrici cum illo perunguntur: *folia* unguibus circumdata, illorum dolores ſedant.

TABULA 40.

Narciſſus eſt *Ceylanicus, flore albo hexagono odorato Hermanni in Catalog. Hort. Academ. Lugd. Batav.*

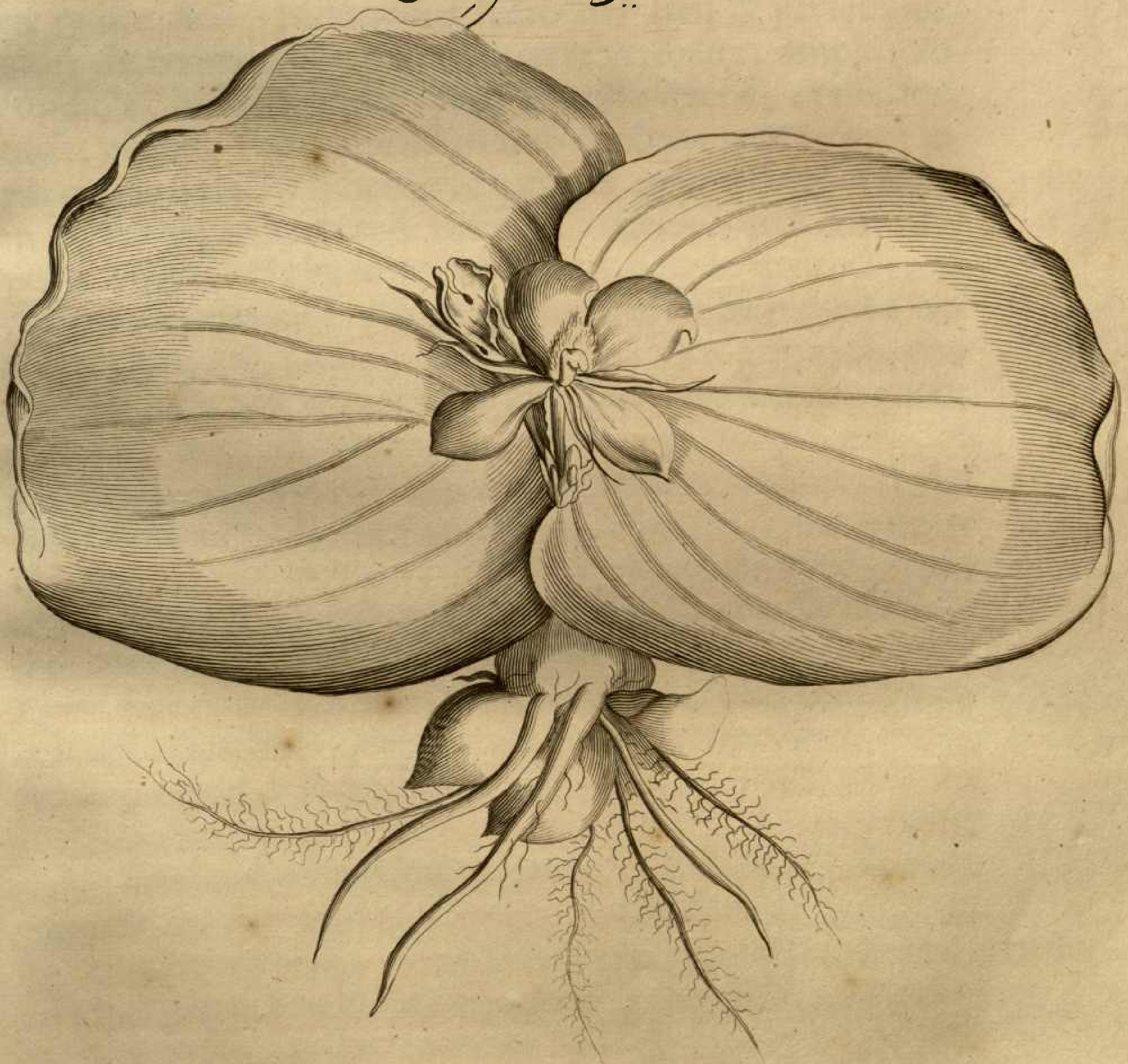
Katsjúla - keléngú lat.

കച്ചൂലകിഴങ്ങു mal.

Capúra - catarí

कापुरकचरि bram.

كَحَاجُّولَا كَحَارهْنغَا arab.

KATSJULA KELENGU.

TABULA XLI.

BRamannes dicunt *Capura Catari* planta naſcens in arenoſis. *Radix* carnoſa, albicans, fibras emittens, & novellis ſe propagans oculis, odoris fragrantis & aromatici, maxime cum ſicca, *Zinziberis* inſtar, albicante ſicca carne, cortice ruffo, rugoſo. Duo ex radice *folia*, pedunculis ſurrectis, latis & cavis exſurgunt, in transverſum extenſa, ex adverſo ſita, ampla, rotundiola, inferius ſinulo cavo, anguſto exciſa, craſſa, carnoſa, glabra, venis ſubtilibus annularibus, quæ folium intus obſcuro tractu ſubeunt, ex media *vena* ſtriata, viroris in ſuperiori parte ſaturi & fuſci, in inferiori, quæ radici obverſa, viridi clari, in oris limbulo rubeſcente inſtructa, odoris grati aromatici. *Flores* ex radice inter folia media ſurrecti exſurgunt, oblongo petiolo ceu collo, tripetali, duo illorum oblongo rotunda & candida, tam interius quam exterius: tertium hiſce oppoſitum, anterius in medio, in duo alia quaſi petala eſt diviſum, interius candidum, in medio & ima parte ad pedem purpureo rubrum, exterius candidum, in pede interiore dilute flaveſcens & virideſcens, ſuntque in totum tribus oblongoanguſtis candidis foliolis ſeu auriculis ſuccincti. Ex florum medio *ſtylus* exſurgit latus, foliaceus, candidus, ad pedem petali purpurei flaveſcentem accumbens, ſuperne in duas ungulas fiſſus, quæ à petalo purpureo ſunt reflexæ. In medio flavus eſt, intus anguſta theciformi cavitate, per quam alius, ſe transmittit *ſtylus* candidus, tenuiſſimus, *gemmula* nodulatus: flores in totum illis *Tsjengeli-nel-Kelengu* non diſſimiles ſunt. Inſuper obſervavimus, quod loco floris emarcidi ac decidui, una nocte flos novellus cum petiolo ferme pollicari è radice exſiliat, ocyus ergo naſcuntur. *Radix* ſiccata in transverſas inciditur lamellas, & divenditur. *Bulbus* cum recenti *butyro* in pillulas redactus, aſthmaticis datur.

TABULA 41.

Parem non habet hæc planta; mihi eſt: *Planta bifoliata, radice tuberoſa, flore tripetalo difformi Malabarienſis.*

Sanseviera zeylanica
Pars 11. Tab. 42.
Kátú-kapél Lat.
Mal.
Arab.

KATU KAPEL ſeu *CADENACO.*

TABULA XLII.

Aſcitur in arenoſis. *Radix* fibroſa, carne intus albicante, filamentis lignoſis pertexta, corticeruffo, ſaporis aquei. *Folia* ex radice oblonga ad duos exſurgunt cubitos, inferius foliis minoribus inveſtita, exterius convexa, interius cava, viridia, rigida, venis lanuginoſis in longum ſtriata, valde craſſa & carnoſa, carne intus denſa, albicante, aquea. *Flores* in propriis proveniunt caulibus, qui ex radice oriuntur rotundis ac petalis inveſtiuntur oblongis, tenuibus, extus aqueo rubeſcentibus, intus aqueo viridibus, illorum ſuperiori parte undique inſidentes, bini vel terni ſimul in uno communi pedunculo, hextapetali, oblongo rotundi, anguſti, nitentes, in medio vena ſtriati, collum oblongiuſculum eſt & candidum. *Stamina* in illis ſex, oblonga, candida, oblongis, flavis, nutantibus *apicibus* dotata. *Stylus* etiam oblongus eſt & candidus, ex *globulo* prodiens albicante, inferius in collo ſito. *Fructus* rotundi ſunt, ſimplices, vel etiam bini juncti, viridi diluti, quorum duo latera globoſa; in quibus unum aut duo reconduntur *ſemina*, quæ tenera, ſaporis fabacei. *Folia* trita & in formam boli redacta, adverſus ophtalmiam & oculorum ſuffuſionem aſſumuntur: cum *radice* addito *Allio* ac *Auripigmento* in oleo *Sergelim* decocta, gonorrhæam ſanant, ſi nempe caput cum oleo illo illinatur; *Bulbus* cum *ſandalo* citrino & *butyro* bubulino tritus linimentum exhibet, in nervorum contractionibus & ardoribus adhibendum. Tota denique planta *oleo butyro*que incocta omnium oculorum vitia emendat.

TAB. 42.

Appellari poſſet hæc planta, *Aſphodeli Indicæ affinis*, floribus hextapetalis, ſpicatis.

Canna indica

KATU BALA.

TABULA XLIII.

Ramannes dicunt *Rana Queri*, planta eſt ad altitudinem ſtaturæ exſurgens humanæ, arenoſo & udo gaudens ſolo. *Radix* oblonga, rotunda, corticibus inveſtita, pilis in orbem circumdata, oculata, ex quibus denuo propagatur. *Caulis* ſimplici pede ex radice exoriens, rotundus eſt, viridis, geniculatus, ad geniculos foliis arcte veſtitus & obvelatus, ex inferioribus geniculis ad radicem, ſupra foliorum exortum, novos caules emittens. *Folia* quibus caules inveſtiuntur, tenera adhuc, in totum in ſe invicem ſunt convoluta, oblongo rotunda, lata, mollia, plana, lenia, glabra, venis paralellis ex *coſta* media craſſiori, quæ in adverſa parte altum eminet, ſtriata, in totum foliis *Bala* vel *Figueira* ſimilia, qua de cauſa à Luſitanis *Figueira de Mato* vocatur; viroris in recta parte fuſcioris & nitentis, in adverſa dilutioris, ex ſe invicem prodeuntia, ac parte ſuperiori, qua caulem deſerunt, patente orificio convoluta, quæ in ſummitate ſunt caulem arctius amplectuntur & nonnihil rubeſcunt. *Flores* ſimul proveniunt cum *fructubus* in cacumine caulium, ubi in tres acutos ſtringuntur angulos, fuſce rubeſcentes, vertici fructus inſidentes, illi viridi dilutis, ſemiuncialibus, angulatis & duriolis petiolis, ex caulium angulis, bini & bini, alternato ordine erumpunt, ac ſinguli folio follicoſo, quo primum cum ſuo flore obteguntur, ad exortum petiolorum ſuccinguntur. Ipſi flores octopetali ſunt, oblongi, difformes, coloris coccini vel venuſte miniati, inferius ad unguiculos flavi, petalorum unum ma-

majus, oblongius, latius ac leniſſimum eſt, inſtar *Veluti*; duo latiuſcula ſunt; unum notis rubris in flavo colore variegatum; unum in ora oblongo, ruffo eminens apice ſeu ſtaminula; omnia conſtricta ſunt & non expanſa, & hoc, ob arctum calycis orificium quo excipiuntur. *Calyx* è tribus conſtat foliis oblongis, cuſpidatis, rigidiuſculis, conſtrictis, ſurrectis, quæ rubro fuſciora ſunt & magis nitentia, intus venulis, verſus cuſpidem, ſtriata. In florum medio *Stylus* videtur planus, latus, ſubflavus, nitens, ſuperiori parte parum rubicundus. *Gemmæ* florum oblongo rotundæ, in cuſpidem deſinentes. *Calyx*, quo flores includuntur, rubro fuſcus. *Fructus* ipſi capitula ſunt oblongorotundiola, ſuturis interſtincta, gemmulis ſpiculiformibus, rigidiuſculis, transparentibus, undequaque bullatim exaſperata, in totum viridia, in cuſpidibus gemmarum rubeſcentia, cum ſicca ſunt nigricantia; ſpiculo, ubi flores decidere minuta. *Semina* intra ſingula fructuum latera, in totidem diſtinctis capſulis, ſita ſunt, quæ interius membrana à ſe mutuo interſtinguuntur, in ſingulis capſulis tria vel quatuor, nullis unguiculis adhærentia, ſed craſſiola albicante lanugine involuta, formâ exacte rotunda, *piſi* magnitudinis, primum albicantia, deinde rufa ſeu ſubrubra, punctis nigricantibus interſperſa, ſaporis parum adſtringentis. E *fructubus* parum toſtis ſuccus elicitur, qui auribus immiſſus dolores illarum mitigat. Ex iiſdem & *ſaccharo* maſſa componitur, & umbilicali regioni applicatur contra *diabetem*, ex calidis febribus ortam. *Succus radicis* Mercurii ſublimati toxicum infringit.

TAB.

TAB. 43.

Parte prima hujus operis deſcripta eſt *Muſa Serapionis* ſub nomine *Bala*, & hoc, meo judicio, quia iſtius folia, cum hujus aliquam habent ſimilitudinem. Hæc *Katu Bala* vocatur, quaſi diceres *Bala Sylveſtris*, & eſt *Arundo Indica latifolia*, *Bauh. in Pinac.* communi nomine *Canna Indica* dicta, vel *Longoas Stapel. in Theophraſt.* Diverſæ hujus ſpecies in hortis Hollandiæ excoluntur, ut ſunt.

Arundo Indica latiſſimo folio, flore rutilo. Cat. Hort. Reg. Pariſ.

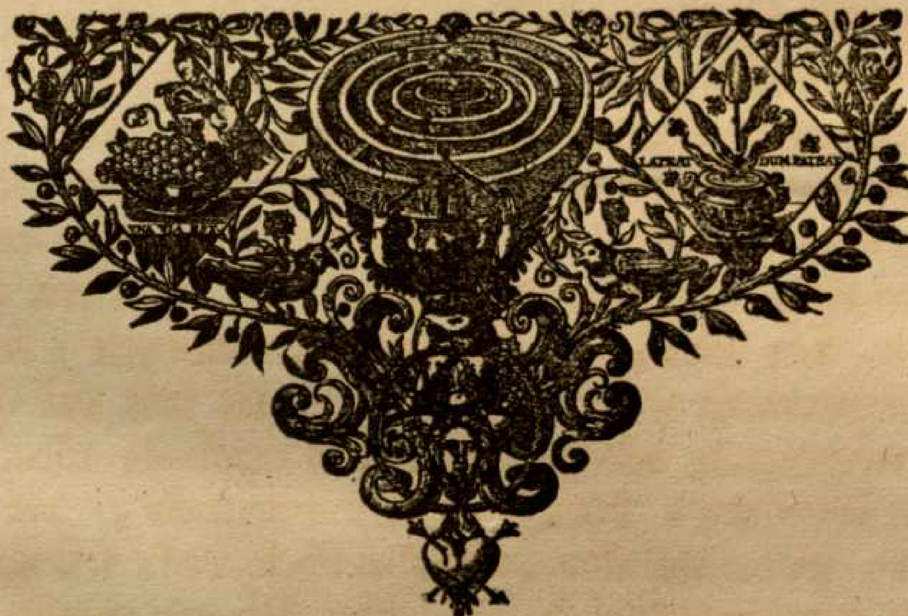
Arundo Indica latifolia. Bauh. Pin.

Arundo Indica Americana, flore fulgente, cocco, ſplendente. Cat. Hort. Med. Amſtelod.

Arundo Indica latifolia, flore luteo, punctato. Bauh. Pin.

Arundo Indica anguſtifolia, flore flavo. Cat. Hort. Med. Amſt.

Albara. Piſon.

Pontederia vaginalis

CARIM GOLA.

TABULA XLIV.

Lanta est aquatica ad altitudinem exsurgens cubiti. *Radices* fistulosæ, albicantes & rubescentes, fibris vestitæ, illæ primum albæ, dein croceæ, pluribus capillis flavis in circum quasi implexæ. *Caules* plures uniti & combinati exsurgunt, rotundi, circa interiorem partem nonnihil plani, fungosi, valde fistulosi, hinc inde in folliculos, à quibus novi prodeunt caules, extenuati. *Folia* quæ singula, unum numero, in summitate caulium proveniunt, forma sunt cordis oblongi, inferius latiora & superiora versus, oris parum rotundis, in cuspidem acutum desinentia, superficie lenia, textura condensa, crassa, mollia, venulis densis, quæ omnes in petiolo excurrunt & in cuspidem intrant, striata, *nervulo* in adversa parte parum eminente instructa, viroris in una parte fusci, in alia communis, saporis subastringentis. *Flores* ex caulium superiori folliculo, infra folia, cum cauliculo fistuloso erumpunt, cauliculi petiolis congregatim insidentes, nullius plane odoris; hextapetali sunt, petala ipsa oblongo rotunda, surrecta, tenuia, membranacea, coloris in totum cærulei, corusci & scintillantis, papilionum alarum instar, maxime si in sole conspiciantur; in parte exteriori *costa* viridi per medium striantur: tria ex illis latiora sunt, tria angustiora, inter singula latiora interposita. Sex in illis videntur *stamina* cærulea, *apicibus* surrectis, striatis, ac flavis, dotata; illorum unum cæruleopallidius & latius est, *lingulam* habens cæruleo viridem, quæ cæteris est longior, latior ac eminentior, sub lingula laciniam folioli instar angusti. Inter illa è *globulo* viridi vel subflavo, qui in orificio florum hæret, prodit *stylus* cæruleo albicans, staminibus crassior, in vertice

P: XI. Z gem-

gemmula albicante ornatus. Florum *Gemmæ* oblongæ, quinque vel ſex coſtulis eminentibus ſtriatæ, nonnihil intortæ, vel, ſi mavis, criſpatæ; illarum folia primum pellucida ſunt, ac clara, veluti alæ papilionum, nullo cæruleo colore tincta; tractus in illis videntur ſubtiles venularum, quæ in plures ſe ſpargunt ramulos, & hinc inde ex *coſta* media oriuntur, ſed illæ, in foliis cæruleis & ſcintillantibus, viſum fugiunt. *Capſulæ* ſeminales trilateræ, oblongorotundiolæ, tribus in longum ſtriis radiatæ, à foliis, tum coſtulis valde craſſis & extuberantibus, ac præ ſiccitate contractis & rufofuſcis, inſtructis, in totum comprehenſæ. Numeroſa in illis continentur *ſemina*, in tres ſeries diſpoſita, per membranam interiorem tenuem, quæ ex medio fructus, ad intervalla, inter ſtrias intermedia excurrit, ac corticis exterioris ſtriis arctius adſtricta eſt, diſtincta, formâ rotundiola, parum oblonga & albicantia, matura colorem ſeminis referunt *Naſturtii*. Tota planta contrita & in lacte data, febri medetur colericæ. Oculorum affectus tolluntur, ſi caput cum illius decocto ungatur & *oleo*. *Radix* cocta cum *ſaccharo* aſſumta, vitia hepatis corrigit, flatus diſſipat; trita in *butyro* & *oleo* & ſic epota inflammationem ſeu rubedinem oculorum tollit. *Cortex* radicis in pulverem redactus cum *Zaccharo* ſumtus antiaſthmaticum eſt; idem maſticatus & in ore detentus odontolgiam ſedat & abigit.

TAB. 44.

Secundum deſcriptionem clariſſimi noſtri Authoris pertinet hæc planta inter illas quæ ſunt *flore hexapetalo*, *tricapſulares*, *radice fibroſa*. Sed delineator florem tantum depixit pentapetalum, cum tamen ſecundum deſcriptionem hexapetalus ſit.

Pars II. Tab. 45
Cúli-támara lat.
mal.
Arab.
bram.

CULITAMARA.

TABULA XLV.

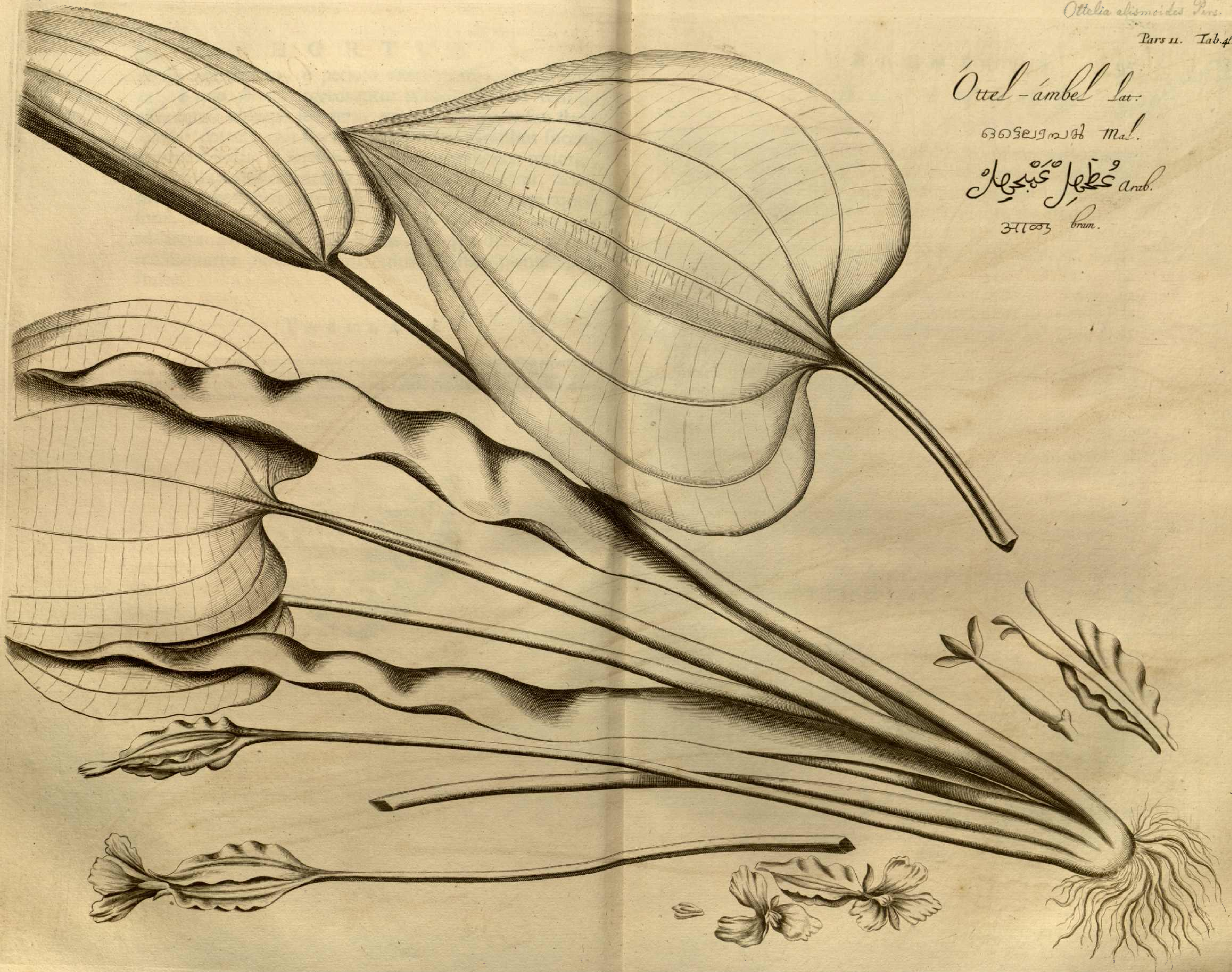
Ertia ſpecies *Tamara*. *Radices* quibus fundo adhæret, fibræ ſunt capillatæ, in unam quaſi faſciam conjunctæ, albicantes; adultiores tunica flava obductæ, annularibus ſeſe ſtriis corrugantes. *Caules* craſſi, fiſtuloſi, admodum leves, ad radicem craſſiores, ſuperiora verſus in anguſtum contracti, angulati, intus aliquo modo lactei. *Folia* ſingula ex ſummitate caulium protenduntur, è caule, verſus poſticam partem, duabus laciniis tanquam alis (quæ ſingulæ in cuſpidem ſeſe ſtringunt) longe excurrunt, ac verſus anteriora, rotundis oris, in obtuſum ſeſe contrahunt cuſpidem; lata ſunt, & interiora verſus ſe nonnihil claudentia, ejuſdem in utraque parte viroris, ſpinis minutis obſita, maxime in adverſa parte, ubi etiam aſpera, fractu facilia. *Coſtæ* ex caule tredecim plus minus excurrunt, quarum aliæ verſus poſticam partem, in laciniarum ſeu alarum deferuntur cuſpides; aliæ, cum *coſta* intermedia craſſiori, verſus obtuſum folii cuſpidem, hinc inde nervulos emittentes transverſos; omnes in utraque parte eminent, maxime in adverſa, nervulis transverſis exceptis, illi enim in adverſa tantum eminent, in recta conſpicui. *Flores* in propriis geniculatis proveniunt caulibus (illi minutiſſimis ſunt obſiti pilis ac valde aſperi; ex inferiori geniculo, ubi tribus foliis cinguntur parvis, oblongis, cuſpidatis, & ut folia *graminum* in longum ſtriatis, tres aut quatuor emittunt cauliculos geniculatos) prorumpuntque è ſingulis caulium geniculis, plures ſimul, tenuibus, rigidiuſculis ac nonnihil ſurrectis petiolis; parvi ſunt, tripetali, illa latorotunda ſunt, interiora verſus cochleata, candida, parum ſcintillantia, à ſe mutuo nonnihil diſtantia; unguiculis ſuis tenuoribus, *nodulo* ſeu *capitulo* viridi, gemmu-

mulis interſtincto, è petiolo extuberanti, circumpoſita; è quo *ſtamina* egrediuntur plura, brevia, tenuia, albicantia, oblique ſurrecta, ex inferiori parte ſex flavis *apicibus* dotata; ipſa florum petala tribus viridibus ſuccinguntur foliolis. *Capitulum* in gemmas extuberat majores, rotundas, valde nitentes & transparentes, aſperas, acutâ prominente ſutura, in medio ſtriatas; in hiſce, quæ aqueæ ſunt, interſepimentum eſt viride & craſſum, utrinque ad latera cavernulam relinquens, in qua duo albicantia reconduntur *ſemina*. Ignoti uſus eſt hæc planta apud Indos.

TABULA 45.

Quamvis Auctor noſter dicat hanc tertiam *Tamara* eſſe ſpeciem, quarum duæ priores *Tab.* 30 & 31 deſcriptæ, & conſpecies ſint *Nymphææ*; nihilominus tantum referri debet ad *Sagittam Latifoliam* B. P. hoc enim ex omnibus apparet circumſtantiis; atque ideo à me vocatur *Sagitta Indica major, folio obtuſo, floribus minoribus albicantibus.*

Ottelia alismoides Pers.
Óttel-ámbel lat.
ഒട്ടെലാമ്പൽ Mal.
Arab.
bram.

OTTEL AMBEL.

Ottelia alismoides Pers.

TABULA XLVI.

Uarta ſpecies *Ambel*; Bramannes dicunt *Odeca-aloèn* à prioribus quam maximè differens. *Radix* rotundi inſtar nodi eſt, cujus *cortex* flavus, plurimas tenues flavaſque emittens fibras, etiam ad ulteriorem propagationem, novam proferens radicem. *Caules* è radice exeuntes, ſimplices ſunt, teneri, fiſtuloſi, ſed craſſiores & angulati, viridi diluti, albicantes. *Folia*, ut illa priorum ſpecierum, caulibus non inſident, ſed ſingula ex ſuo rectà protenduntur caule, neque etiam aquis innatant vel incumbunt, ſed oris, inferiora verſus, convolutis & ad ſe invicem contractis, tum ſub aquis, tum extra aquas emicant; maxime in latitudinem extenſa, rotundis ad caulem oris, anterius in cuſpidem ſtrictis, valde rigida, fractu facilia, in lacinulas hinc inde inſinuata, glabra. Cum *nervo* intermedio venulæ majores, ex ipſo caule, utrinque tres quatuorve paſſim, obliquo & arcuato exeunt ductu, quo, à margine deflectentes, in cuſpidem deferuntur, in adverſa eminentes, rectam ſtriantes. *Flores* caulibus inſident propriis quadrangulatis, in ſingulis unus numero; qui caules, parte ſuperiori, proxime ad flores alati ſunt, ſtricti nempe quinque alis majoribus, latis, rigidis, foliorum inſtar, ac minoribus intermediis. Ipſi flores candidi ſunt, difformes, tripetali, lenes, criſpati, venulis in longum ſtriati. *Stamina* flava ſunt; inter illa *capitulum* ſeſe prodit cuſpidatum; inferius tribus ſuccinguntur foliis viridibus, anguſtis, ſurrectis, cuſpidatis, quæ ubique viridi fuſcis ſunt obducta nervis. *Capſulæ* ſeminales rotundæ, oblongæ, cuſpidatæ; *ſemina* in illis reperiuntur numeroſa, rotunda, minuſcula, coloris, ubi matura ſunt, rubeſcentis. Hæc ut & illa reliquarum ſpecierum in eduliis adhibentur.

TAB. 46.

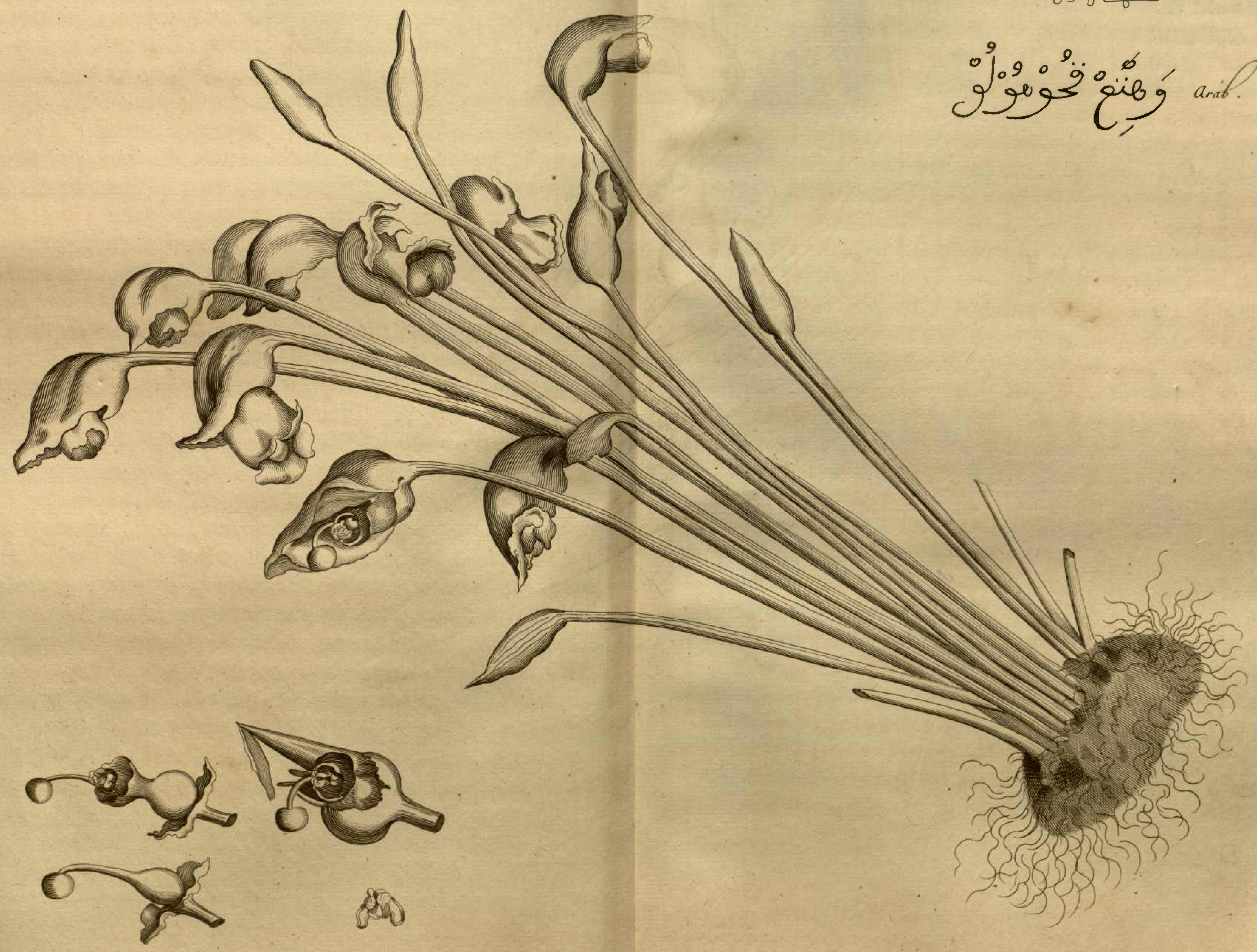
Cæteræ plantæ cognomen *Ambel* gerentes, paulo ante *Tab.* 26, 27, 28 & 29 deſcriptæ, cum hac ne minimam quidem habent convenientiam, priores enim omnes conſpecies ſunt *Nymphææ minoris*, ut ſuo loco notatum. Hæc mihi eſt *Sagittæ affinis Malabarienſis, latiſſimo folio, floribus ex albo trifoliatis.*

Aeginetia indica

Tsjem-cúmúlú lat.

ചെങ്കുമുളു Mal.

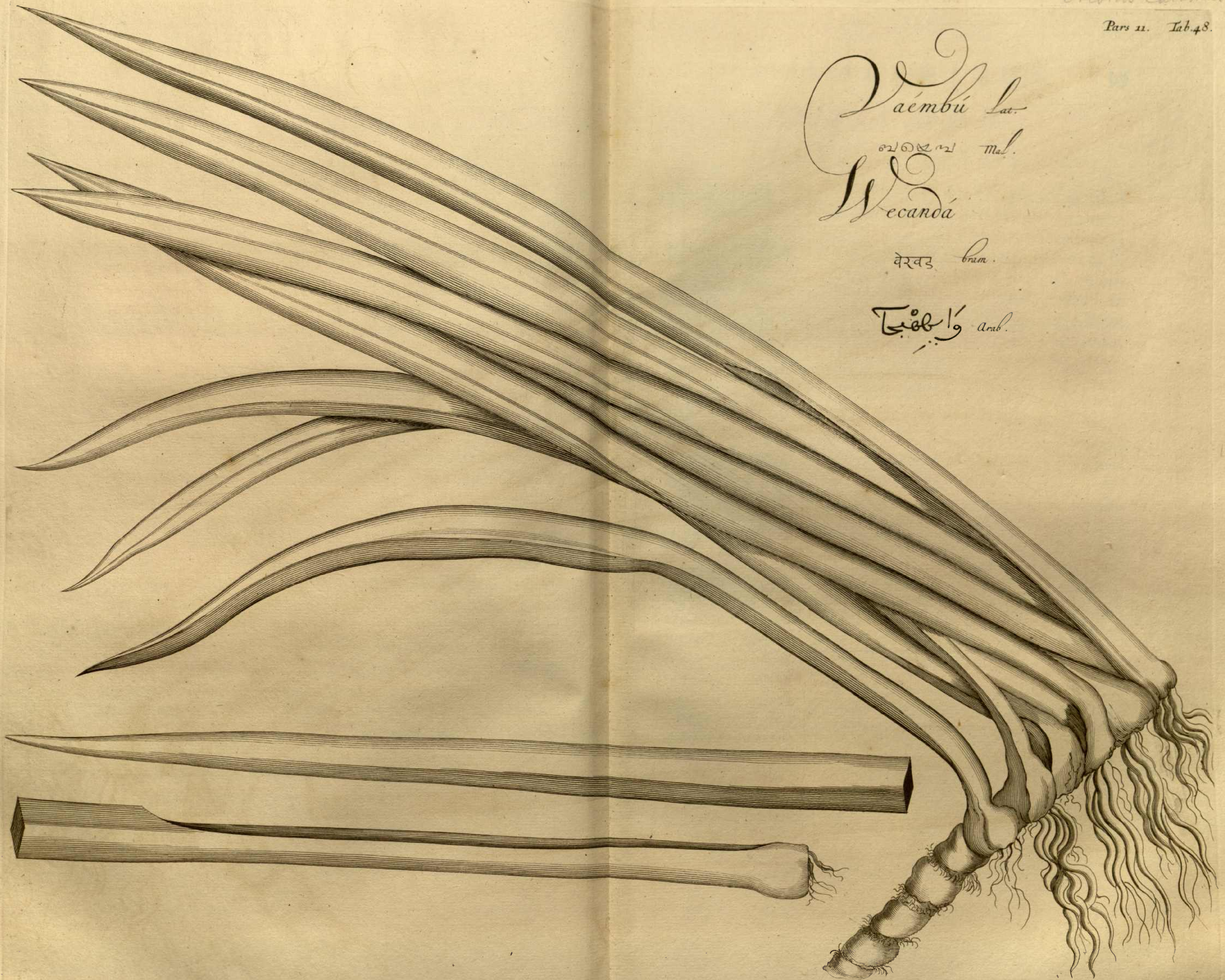
وَهِنّغ قُحُوْمُوْلُوْ Arab.

TSJEM CUMULU.

TABULA XLVII.

Renoſo hæc planta gaudet ſolo, longe excurrens. *Radix* albicans eſt & fibroſa. *Caules* è radice plures exſurgunt ſimplices, rotundi, rigidiuſculi, lignoſi, aquei, ex albo flaveſcentes, venis tribus ſtriati. *Foliis* deſtituitur. *Flores*, difformes, cacumini caulium, qui ſuperne paulo craſſiores, ad unam partem nonnihil inflexi, inſident transverſi, bipetali; unum illorum rubro ſanguineum & purpuraſcens, interius in orificio, unctuoſo liquore delibutum; alterum, (exterius nempe) cuſpidatum eſt, incurvo dorſo, lateribus clauſis, coralline rubeſcens, inferius ex ventre emicantem proferens campanam; illa ventre nonnihil eſt plano, ſtricto dorſo, quo petali cuſpidati dorſum reſpicit. In illius orificio *ſtylus* conſpicitur craſſiolus, albo rubeſcens, cujus *capitulum* alboflaveſcens, planum, rotundum, pilis minutis albicantibus obſitum; cum ſtylo *ſtaminum* duo reperiuntur paria, rubeſcentia, *apicibus* albicantibus, latis, ſibi mutuo annexis dotata; ad latus campanæ florum inſerta. Inſuper notandum quod *ſtylus* ex globulo exſurgat grandiuſculo, rotundo, in baſi *calycis* ſito; eſtque hic globulus albo flaveſcens, tunica membranacea rubeſcente, quæ facile deglubitur, obductus; transverſim diſſectus ex carnoſis humidis plicis conformatus eſſe videtur. *Folia* cum *Nuce Moſchata Zaccharoque* gingivis applicata, dentium putredinem arcent, eorumque vermes enecant. Ex foliorum ſimul & ligni *ſucco* ellychnia parantur, quæ *oleo* foliorum d'*Emſerno* intincta accenſaque, leves relinquunt cineres, qui palpebrarum aliorumque partium ſuffocant vermiculos; *Bulbus* radicis idem præſtat, cum *Sandalo* pone aures & in fronte applicitus; pulveriſatus nempe & toſtus.

Acorus Calamus.
Pars II. Tab. 48.
Vaémbú Lat.
Mal.
Wecandá
bram.
Arab.

VA EMBU.

TABULA XLVIII.

Ingua Bramannum *Bembi*, planta aquatica eſt. *Radix* ſuaviſſimi odoris, ſaporis peracris, numeroſas, flaveſcentes, capillatas, ab una parte verſus inferiora, emittens fibras, in longum proſerpens, ſicca, molli & albicante cuticula, corculum habet, ſignatura flava annulari, ab interiori carne interſtinctum, per novellos oculos qui è radice protuberant propagatur. *Folia* ex nodis radicis transverſim proveniunt, latooblonga, vel oblongoanguſta, tres quatuorve pedes æquantia, ad unam partem clauſa, atque ibi tunica albicante obvelata, venis ſubtilioribus ſtriata, radicem, pedibus flaveſcentibus ac mutuo convolutis, inveſtientia; ſaporis ac odoris acris. *Folia* cum *Zinzibere* ſicco trita artuum lancinationes & arthriticos dolores ex pituita ſalſa & acri, mitigant. *Radix* in carbonem exuſta & in pulverem redacta dentifricium eſt, quo ſi gingivæ, ſuperpota *Oryzæ* aqua perfricentur, Cynicus curatur ſpasmus. Idem pulvis, cum convenienti liquore aſſumtus, choleræ medetur; imò contra colicos & ventrem lancinantes, aſſumitur dolores. Comeſtus proſtratum appetitum tam efficaciter excitat, ut etiam ſalivam moveat. In aqua lævigatus & propinatus imo pro balneo adhibitus epilepticos ſanat infantes.

TABULA 48.

Acorus hæc eſt *verus Aſiaticus radice tenuiore*, vel *Calamus Aromaticus Garziæ ab Horto*. Ab omni parte convenit cum *Acoro vero officinarum*, ſed folia parum anguſtiora ſunt quam *Acori* noſtri, qui magna copia ad ripas aquarum dulcium invenitur, & multoties quotannis ſuos profert julos.

Batatas
Convolvulus paniculatus Chois.

PAL MODECCA.

TABULA XLIX.

Ecunda ſpecies. *Modecca*; Bramannes dicunt *Cuvalì*, convolvulus eſt naſcens in arenoſis. *Radix* craſſa, tuberoſa, cubitum longa, intus albicans, lactea, mollis, minus lignoſa, exterius nigricans, fibras tenues hinc inde emittens, odore & ſapore glandes æmulans terreſtes. *Caules* tenues, lactei, vetuſtiores cinerei, ſub exteriori cruſta virides, parum lignoſi, tenuiores virides, ex una parte valde rubeſcentes, glabri, nitentes, humidi. *Folia* hinc inde, in petiolis, interius ſtriatis & rubeſcentibus proveniunt, ſingula ſeptem laciniis interſtincta & diviſa, in recta parte viridi fuſca, nonnihil nitentia, in adverſa viridi clara, mollia, lactea. *Coſta* in recta parte etiam eminens ibi rubeſcit, ad ſingulas tranſiens lacinias, in adverſa viridi clara eſt. *Flores* in petiolo communi, plano, nonnihil incurvo, rubeſcente, ſpithamam longo, ex origine foliorum exoriens, brevibus ſuis pediculis plures congregati proveniunt, campanulæ ſunt purpureo rubræ, ex collo, ſtella quinque oblongorum cuſpidum, qui proxime ad oram excurrunt, & venulis in longum ſtriantur, ſignatæ; ipſi cuſpides in collo intenſe purpurei, in extremitatibus purpureo rubro diluti; exterius ex purpureo albicantes, in ſtella nitentes, nullius odoris. *Stamina* in illis emicant quinque purpureo albicantia, *apicibus* oblongis, ſurrectis, albicantibus & farinaceis dotata; *ſtylus* tenuis eſt & albicat, rotundum, craſſum & farinaceum in vertice gerens *nodulum*, qui ex rudimento fructus, in calyce ſito, exoritur. *Calyx* pentafolius eſt, collum campanæ arctiſſime complectens; ſingula folia, rotundiolæ veſicæ inſtar, inflata ſunt, rubro fuſca, ad perſicum colorem vergentia; deciduis floribus ſe arctiſſime claudunt, fructumque, etiam cum maturus eſt, maxi-

mam

mam partem comprehendunt, ſed tum viridia ſunt. *Fructus* baccæ ſunt rotundiolæ, calycis foliis maxima parte arctè obtectæ, ſuperiori parte rufi, interiori virides, quatuor ſubtilioribus venulis in longum ſtriatæ, ac veluti in tot loculamenta diviſæ, quorum duo à duobus reliquis, membrana tenui intermedia, ſeparantur. *Semina* in ſingulis unum, ad partem corticis argenteis filamentis obſitum, irregularis figuræ, duorum triumve laterum, pulpa interior ex flavo albicat. *Radix* in ſole ſiccata, trita, in pulverem redacta, cum *zaccharo* & *butyro* decocta & aſſumta, macilentos fertur reddere & obeſos; ſed & immodicum menſium ſiſtit fluxum, & in febribus oſſium confert.

TAB. 49.

Ad cæteras *Modeccæ* ſpecies, de quibus *part. octav.* etiam & hæc pertinet; ubi & una eodem nomine *Pal Modecca*, id eſt, *Modecca altera* deſcribitur: in eo differens quod hujus *flos* ex omni parte, omnium ſit maximus. Ad præcedentes nullas dedimus annotationes; nec mirum, apud omnes enim Botanographos, maximum de illis eſt ſilentium. Aſt cum poſtea vidiſſem Clariſſ. D°. *Breynium prodrom. 2. pag.* 48. omnibus nomen dediſſe, *Floris paſſionis ſpurii Malabarici* (omnes enim, pro ſpuriis habet ſpeciebus,) hæc appellari poſſet *Flos paſſionis ſpurius Malabaricus, flore majore, fructu minore.* Obſervandum eſt quod folia omnium ſpecierum *Modeccæ*, & uniuſcujuſque ſpeciei, quam maxime inter ſe invicem differant; in uno enim eodemque caule invenies, quæ non, & quæ ter, quater, quinquiesve ſunt diviſa; Ita ut ſolum diſcrimen ſit in *floribus* & *fructubus.*

Calonyction speciosum
Convolvulus grandiflorus.
Pars II. Tab. 50.
Múnda-válli lat.
Mal.
Arab.

MUNDA VALLI.

TABULA L.

onvolvulus, arenosa amans, arboribus sese affigens. *Caules* rotundi, virides, non geniculati. *Folia* in petiolis oblongis, crassis, interius striatis, viridibus, proveniunt, novellis surculis hinc inde comitata, formam referunt cordis, anterius cuspidata, ad pediculum sinu excisa, mollia, lenia, viroris in recta parte fusci, in adversa diluti, trita odoris gravis, nullius saporis. *Costa* media lata est, plana, viridi albicans, una cum lateralibus in utraque parte eminens, maxime in adversa. *Flores* ad exortum foliorum duo vel tres juncti proveniunt in petiolis oblongis, crassis, virididilutis, tortuosis, monopetali, prægrandes referentes campanas, oblongo-angusto, viridi diluto collo è calyce exsilientes, lato & amplo orificio, stella quinque oblongorum cuspidum, qui exterius extuberant, striati, ex superiori colli parte, ubi rugulis leviter crispantur, contextura tenui & transparente, valde lenes & molles, coloris nivei nitentis, visu jucundissimi; stella exterius viridis est; odor ut *Lilia* nostratum. *Stamina* ex illis emicant quinque, candida, nitentia, quæ ex inferiori colli parte, cui interius quasi assuta sunt, *apicibus* decumbentibus albis, alba farina aspersis, dotata. *Stylus* ex calyce exsurgit liber, candidus, crassus, super stamina, cum suo rotundo, albo ac farinaceo eminens *capitulo*. *Calyx* quinque folius est, illa oblonga sunt, stricta & cuspidata, coloris viridi nigricantis, florum collum arcte excipiens. Florum *gemmæ* oblongæ, conicæ, viridi dilutæ. *Fructus* ad exortum foliorum brevibus insident petiolis, oblongorotundi, cuspidati; teneri virides, carne intus viridi, succulenta, intus cavitate angusta, grati odoris, cortice crassiusculo obducti. Usus in Medicina nullus vel saltem ignotus.

TABULA 50.

Pertinet inter species Convolvuli. Ego dicerem *Convolvulus Malabaricus flore amplo viridi diluto colore.*

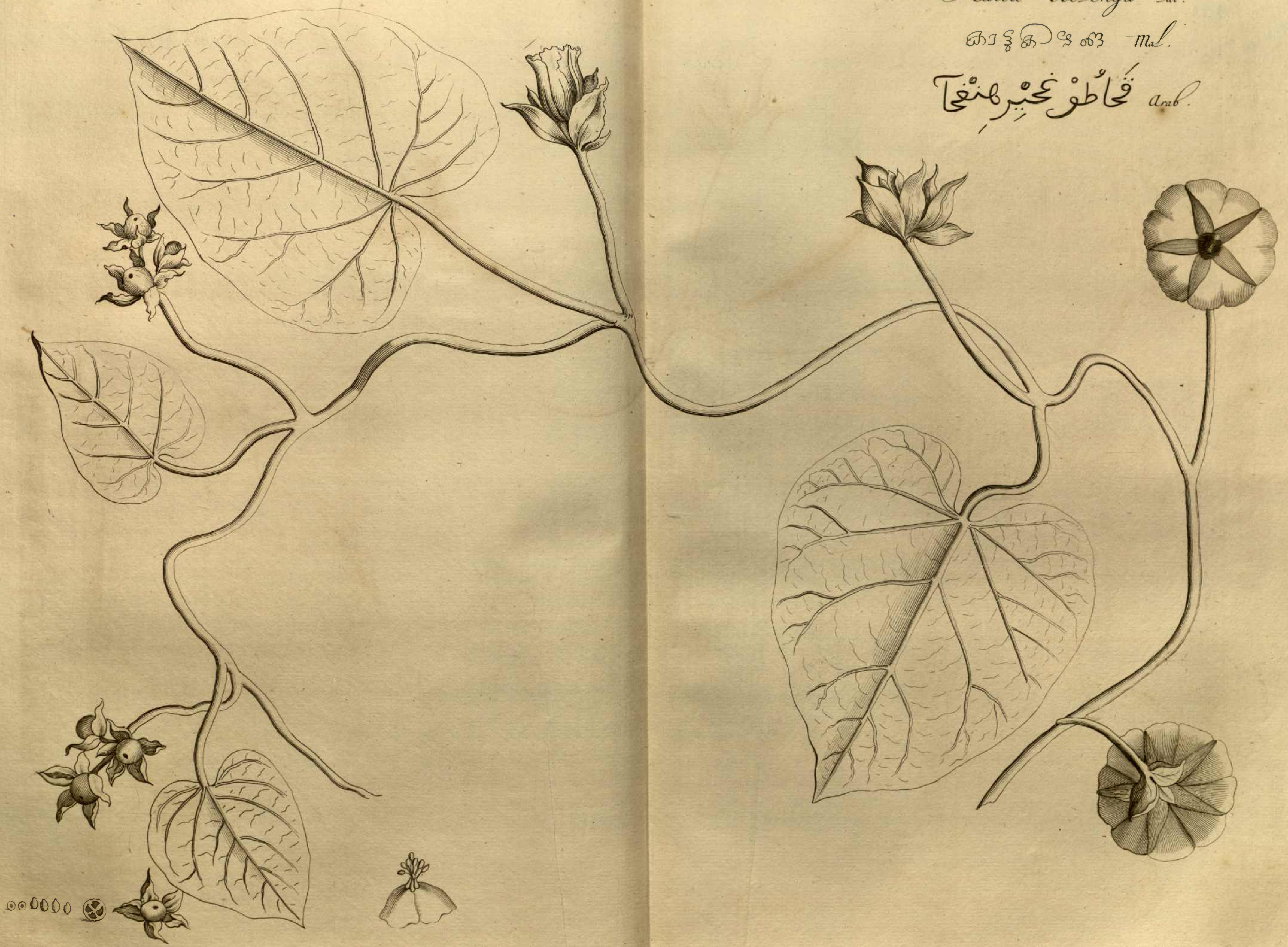
Argyreia — a

Convolvulus malabaricus

Kattú-keléngú lat.

Mal.

Arab.

KATTU KELENGU.

Convolvulus malabaricus L. sp. 221

TABULA LI.

Convolvulus arenoſo gaudens ſolo. *Caules* rotundi, virides, piloſi, parum lignoſi & languidi. *Folia* in petiolis oblongis, rotundis, piloſis, viridibus, ex parte ſpadiceis, ac fuſce rubeſcentibus, caule craſſioribus proveniunt, forma cordis, anterius brevi cuſpide, ad petiolum exciſa, parum piloſa, ob pilorum hirſutiem in recta parte aſpera. *Coſta* media cum lateralibus in adverſa eminet parte. *Flores* in petiolis rotundis, piloſis, ſupra exortum foliorum prodeuntes, cyathiformes ſunt, ſtella quinque cuſpidali, ex albo viridi diluta, ex orificio in oram ſignati, albo flaveſcentes, in orificio colli fuſce rubro purpurei, lenes, in tractu cuſpidum ſtellæ exterius piloſi, nullius odoris, infra calycem in geniculis petiolis, duobus anguſtis foliolis ſuccincti. *Stamina* ex fundo colli exſurgunt quinque candida, oblongis, albo flavis, ſurrectis *apicibus* dotata. *Stylus* candidus eſt, ſuperius duabus rotundiolis, candidis nodulatus gemmulis. *Baſis* cui ſtamina inſident, quinque rotundiolis feneſtrata eſt cancellulis. *Calyx* pentafolius eſt, folia ipſa cuſpidata ſunt, ſurrecta; illorum tria ampla ſunt & lata, duo interiora anguſta. Floribus deciduis ſuccedunt *globuli* rotundi, qui ſicci, coloris cinereo fuſci, quatuor continentes *ſemina* interſepimentis mediis à ſe mutuo ſeparata; trigona ſunt, uno rotundo, duobus interioribus planis, ejuſdem cum globulis coloris. *Folia* cum *Codiavanacu* & recenti *butyro* trita abſceſſus maturant & aperiunt. *Radix* cum *aqua Oryzæ* levigata eriſipelati reſiſtit.

TAB. 51.

Parte *ſeptima* hujus operis *pag.* 71. alia, ejuſdem nominis deſcribitur planta, quæ cum hac noſtra ne minimam quidem habet convenientiam; illa enim pertinet inter ſpecies *Batattas Sylveſtris*, uti ſuo loco oſtendimus; hæc ſpecies *Convolvuli* eſt. Quamvis autem nota Characteriſtica *Convolvulorum* ſit quod Capſulæ ſeminales ſeſe in tres partes aperiant, ſed illæ hujus plantæ in quatuor diſpertiantur; nihilominus tamen proxime ad illos accedit, & licet claviculis, quas habere oporteret, deſtituatur, ſecundum deſcriptionem DD. *Rayi Hiſt. Plant. Tom.* 1. *lib.* 15. *cap.* 4. tamen illi nomen dedi, *Convolvuli affinis Malabarici, floribus piloſis, variegatis.*

Ipomoea reptans.

Convolvulus repens.

Pars II. Tab. 52.

Ballél lat.

ബെള്ളെൽ Mal.

Taka sivalli

तकाववाली bram.

بغالجل Arab.

Convolvulus repens L. sp. 225

BALLEL.

TABULA LII.

Allel; Bramannes dicunt *Takaſivalli*, convolvus eſt, cauliculis ſuper aquam repens, ac ex illarum Cymis capillatas, viridiſubalbicantes emittens *radices*; illæ, pedunculos caulium obſidentes, ex pluribus conſtant fibris capillatis, candidis, ſaporis aquei. *Caules* tenues, teneri, aquei, virides, cymis inflexi, ex cymarum convexa parte, unde & radiculæ prodeunt, folia ac flores emittentes. *Folia*, quæ longis, rotundis ac viridibus petiolis proveniunt, haſtiformia ſunt, poſtica parte in pedunculos laterales exporrecta, ad eorum oras nonnihil ſinuata, textura craſſiuſcula, viroris in recta parte fuſci, in adverſa diluti. *Coſta* media cum lateralibus in recta maxime eminet parte, minus in adverſa. *Flores* monopetali ſunt, ſtella quinque cuſpidali notati, in ſtella ejuſque cuſpidibus candidi, interius purpureo rubeſcentes, exterius purpureodiluterubeſcentes. *Stylus* ex orificio calycis emergens candidus eſt, in *apice gemmula* albicante farinacea nodulatus; cum illo quinque emicant *ſtamina*, oblongis, albicantibus, farinaceis dotata *apicibus*, lateri inferiori colli inſerta, in ima parte, ubi craſſiora, rubeſcentia, pilisque albicantibus barbata. *Gemmæ* florum oblongocuſpidatæ, viridiſubflavæ. *Fructus* rotundioli, & tribus veluti rotundis lateribus extuberantes, in cuſpidem brevem & anguſtum ſtriati; teneri adhuc oblongiores ſunt & magis cuſpidati; maturi magis ad latera extuberant, coloris viridi albicantis, quinque foliis viridibus & acuminatis *calycis*, maxima parte, præcipue autem ad extuberantias, excepti. *Semina*, in illis continentur tria, interſepimentis candidis à ſe mutuo diſtincta, trigona ſunt, uno exteriore latere rotundo, duobus interioribus planis obtuſe concurrentibus; fabam in ſe continent viri-

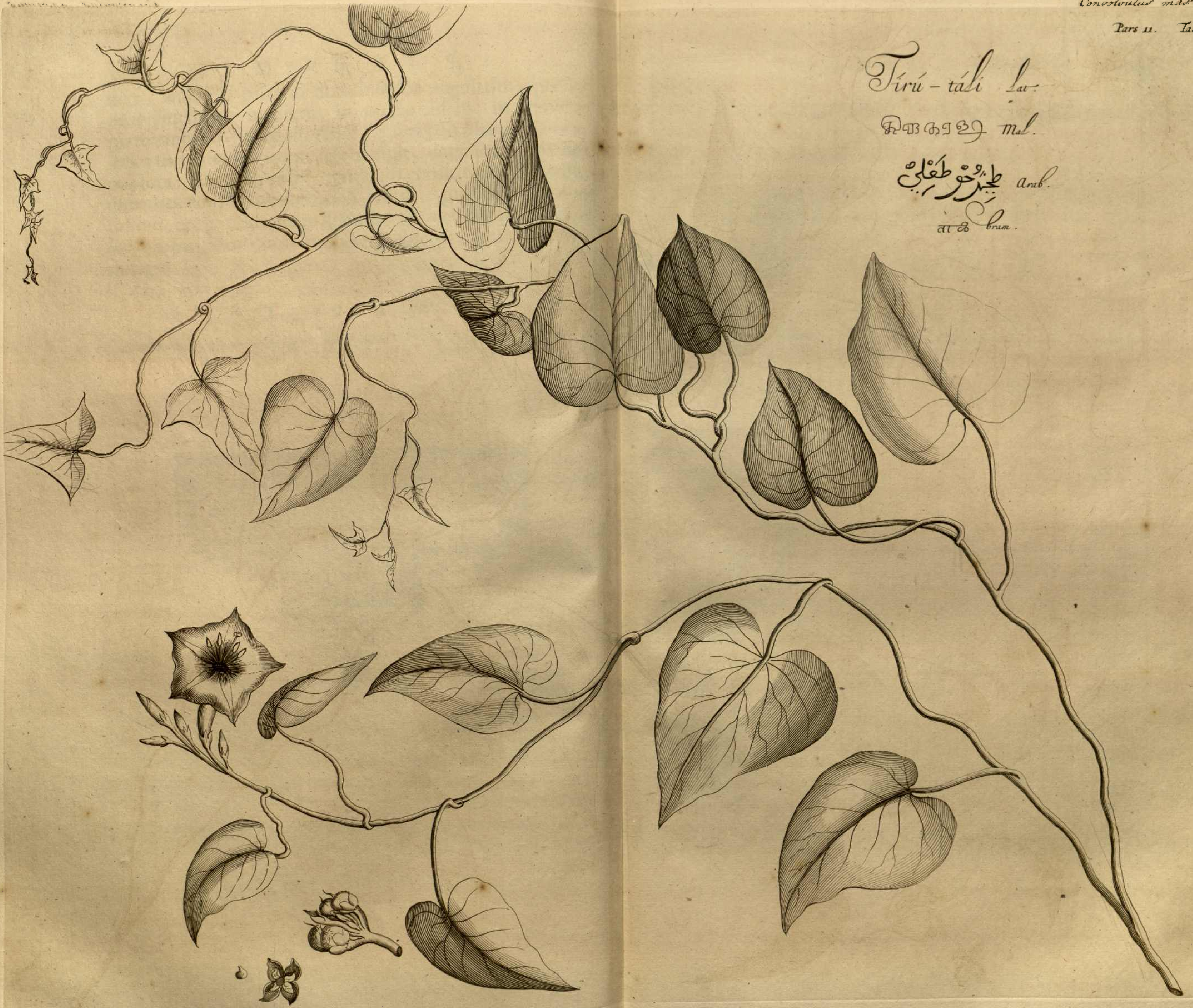
dem, anteriori parte in duos lobulos ungulatim, per interſepimentum medium, in medio fiſſam; in convexa parte umbilico ſeu oculo viridi, qui verſus planam partem inflexus velut in ſinum ſeſe recipit, dotatam; faba hac reſoluta, ex oculo viridi, tanquam communi pedunculo, duo plani conſpiciuntur folioſi lobuli, qui ſinguli in duo folioſo, criſpa relaxantur linteola. *Planta* cum ebutyrato *lacte oleoque* ſimul cocta lumborum abſceſſus ſanat, dolorem mitigat.

TABULA 52.

Convolvulus mihi eſt *aquaticus folio longiore, floribus candidis.*

Ipomoea sepiaria
Convolvulus maximus

TIRU TALI.

TABULA LIII.

Convolvulus ſinuoſis ramis arboribus ſe affigens, arenoſo & terreo gaudens ſolo. *Radix* tenuis, fibroſa, longe excurrens, cortice albicante, cujus ſapor ſubdulcis. *Cauliculi* rotundi, tenues, virides, rubeſcentes, raris pilis obſiti. *Folia* hinc inde, ex diverſis cauliculi partibus, petiolis craſſioribus, longiuſculis, teneris, viridiclaris, interius ſtriatis, nonnihil rubeſcentibus, proveniunt, figura inſtar cordis, poſtica parte ad petiolum rotundis oris profunde inciſa, in cuſpidem anguſtum contracta, tenuia, mollia, ſuperficie leniſſima, in margine ſubrubro limbulo circumdata, in recta parte viridifuſca. *Coſta* media cum lateralibus in marginem progreſſa in brachia divaricantur, in adverſa parte maxime eminent, ubi viridifuſciores ſunt & nitentes. *Flores* in longis, tortuoſis, virididilutis petiolis, qui cauliculis, ex quibus oriuntur, craſſiores ſunt, ex origine foliorum prodeunt, ſeptem, octo, plus minus congregati, monopetali, albicantes & purpuraſcentes; illorum collum oblongoanguſtum eſt, in illo purpureo rubri ſunt; extra illum purpureoalbicantes & nitentes; ex inferiori colli orificio ſtella notati, cujus cuſpides ad oras deferuntur & ibi pereunt, nullius odoris. *Stamina* in illis quinque candida, tenuia, collo inſerta, *apicibus* flavis & ſurrectis dotata. *Stylus* candidus eſt & tenuis, duabus *gemmulis* in vertice nodulatus, ortum habens ex globulo viridi, fructus rudimento, in fundo *calycis* ſito; ille, collum florum arcte arripiens, viridis eſt, pentafolius, rotundocuſpidatus. Florum *gemmæ* virides & cuſpidatæ. *Fructus* baccæ ſunt rotundæ, aliquo modo planæ, primò virides, exinde flavæ ſeu rufæ, quatuor venulis vel lineis ſtriatæ, in quibus *cortex*, qui duriolus eſt & tenuis, in quatuor ſe relaxat partes. *Semina*

in

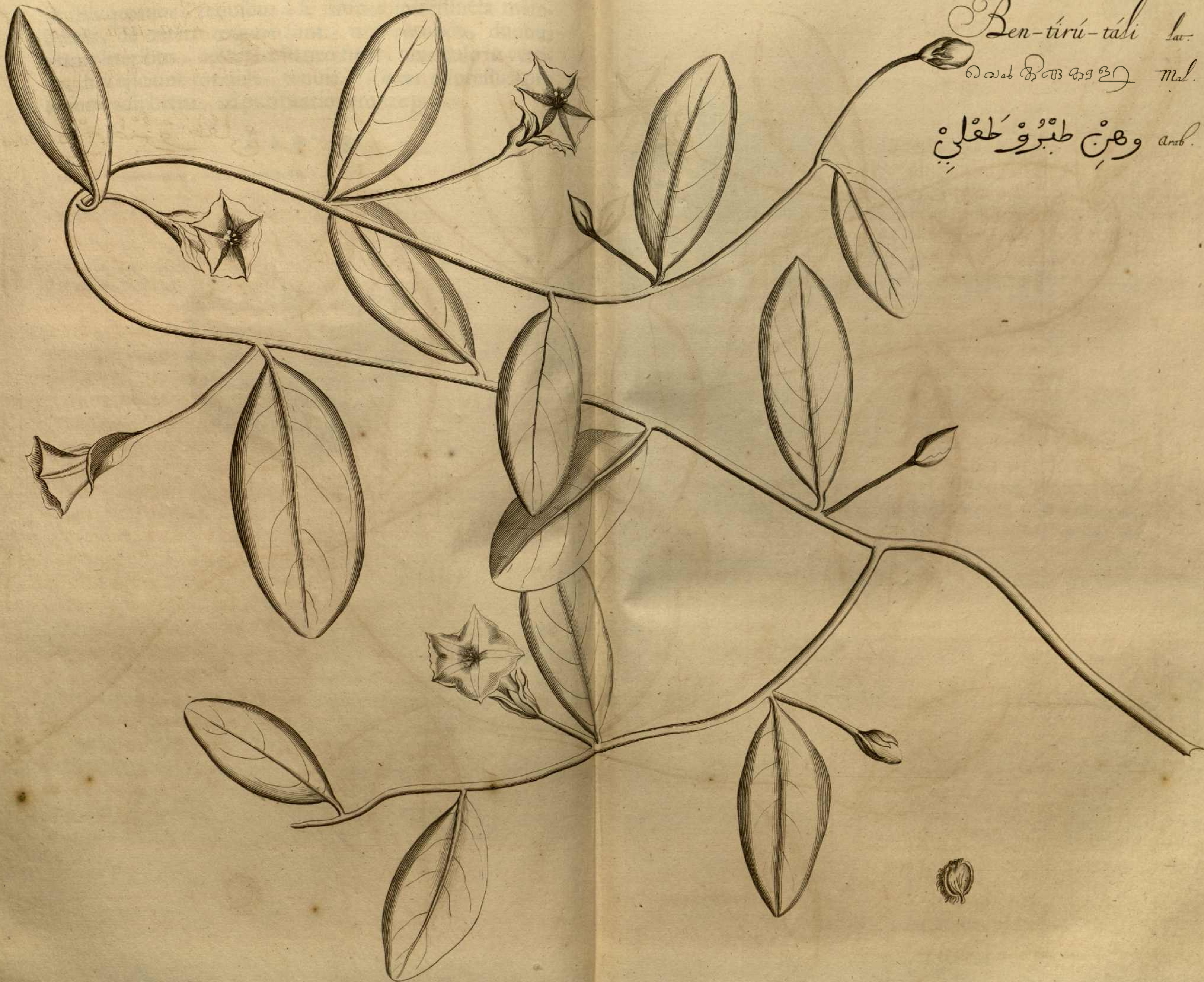
in illis quatuor, tenuibus à se mutuo interstincta membranis, de cætero trigona sunt, uno rotundo, duobus planis lateribus, coloris castaneo fusci, ex oculo in vertice, fila ejiciunt candida, tenuia. *Succus* expressus pro lotione adhibetur, ad purificationem corporis.

TAB. 53.

Convolvulus Malabaricus floribus ex albo purpurascentibus.

Aniseia uniflora

BEN-TIRU-TALI.

TABULA LIV.

Convolvulus naſcens in arenoſis. *Caules* tenues, rotundi, virides, glabri. *Folia* oblongo rotunda, craſſiuſcula, mollia, lenia, odoris debilis & grati, ſaporis ſubacris. *Coſta* media in utraque parte eminet, laterales in recta extuberant, in adverſa tractibus ſuis conſpicuæ. *Flores* monopetali, companiformes, ſtellati, quinque cuſpidales, oblongo collo, candidiſſimi. *Stamina* in illis quinque ſurrecta, candida, *apicibus* incumbentibus & candidis nodulata, inferius pilis candidis barbata, collo aſſuta. *Stylus* oblongior *gemmula* albicante inſtructus; ex *globulo* viridiflaveſcente, in *calyce* ſito emergens; ille quinque folius eſt, tria illorum ampla & oblongo rotunda, duo anguſta & cuſpidata ſunt. *Fructus* oblongi, filamentum oblongum, viridi dilutum in vertice gerentes; inter quatuor ſurrecta, ſcabra, rigida, & viridia folia, calycis locum adimplentes, conſiti, illorum cortex craſſiuſculus & viridi dilutus, intus valde glaber & albicans; in medio molliſſima, flocculoſa, albicans continetur lanugo. Ex *ſucco* plantæ inſeſſus præparatur, adverſus morbum endemium, *Pitao* dictum: idem cum *fructu* ac *cortice Cadel-avanacu* hauſtus, alvum laxat.

TABULA 54.

Convolvulus Malabaricus, folio longiori, flore candido.

Ipomoea filicaulis.
Convolvulus Medium

TALA-NELI.

TABULA LV.

Bramannes dicunt *Cali-Valli* vel *Rain Mamorad*, convolvulus eſt arboribus ſe affigens, vel ſuper terram repens. *Radix* lignoſa, fibroſa, cortice viridifuſco. *Caules* tenuiſſimi, angulati, virides, ad corticem interius membrana albicante, denſa, ſubtiliſſimis pilis pertexta, veſtiti. *Folia* oblongoanguſta, cuſpidata, ad petiolum utrinque pedunculo laciniata, tenuia, mollia, lenia; *Coſta* in adverſa parte eminente inſtructa, viroris communis, nullius ſaporis. *Flores* monopetali ſunt, ſtella in medio ornati, cujus cuſpides in ora nonnihil eminent; albicantes, ſubflaveſcentes, in collo nota roſaceoſatura in orbem ſuffuſi. *Stamina* in illis quinque tenuia, candida, albicantibus, ſurrectis *apicibus* inſtructa. *Stylus* tenuis eſt; illius *capitulum* virididilutum, in duas veluti pennas bifidus. *Calyx* quinque folius eſt & cuſpidatus, florem arcte arripiens. *Fructus* globuli ſunt planorotundi, ex albicante virididiluti, ſtriati, ex ſuturis, per membranas intermedias, in quatuor loculos ſeminales diſtincti, *calyce* quinque oblongorum & cuſpidatorum foliorum profunde excepti, coloris ruffi & ſpadicei ac nonnihil rubeſcentis. *Semina* in iis reperiuntur quatuor, in ſingulis loculis unum, triangularia, uno latere rotundo duobus planis, primum albicantia, exinde ſpadicea. Decoctum hujus plantæ, *Samſtravari*, *Glycirrhiza* & *oleo Sergelim* permixta linimentum præſtat, quo caput illinitur adverſus cephalæam & comæ fluxilitatem.

TABULA 55.

Miratu dignum, quod omnes *Convolvuli* ſpecies, huc uſque deſcriptæ & quæ impoſterum ſequuntur, claviculis deſtituantur, & plerumque quatuor vel plures habeant loculos in capſulis ſeminalibus. Ex genere Convolvulorum tamen minimè ſunt excludendæ, ſed neceſſario inter illos recenſendæ, cum illis enim quam maximè conveniunt. Hæc mihi eſt *Convolvulus Malabaricus*, *anguſto folio*, *flore variegato.*

Ipomaea campanulata
Pars 11. Tab. 56.
Adámboe lat.
Mal.
Arab.
bram.

ADAMBOE.

TABULA LVI.

Res illius ſunt ſpecies, *Adamboe*, *Schovanna Adamboe* & *Bel Adamboe*; prior lingua Bramannum dicitur *Pougia-Valli*, convolvulus eſt, cujus *radix* fibroſa, albicans. *Caules* rotundi, tenues, minutis pilis obſiti; ſuper terram repentes, radiculas, quibus ſe affigunt, emittentes. *Folia*, quorum petioli ſtriati & piloſi, cor referunt, textura tenuia, mollia, ſuperficie lenia. *Coſta* media cum lateralibus in adverſa parte eminet. *Flores* in uno petiolo plures congregati proveniunt, monopetali, in quinque partes inciſi, corrugati, ſtellati, in collo purpureo rubri & ſaturi, exteriora verſus ex purpureo albeſcentes, ſine odore. *Stamina* in illis quinque albicantia, *apicibus* oblongis, ſurrectis, albicantibus & farinaceis dotata; in inferiori colli orificio, cui inſerta ſunt, craſſiora, albis & lanuginoſis pilis obducta. *Stylus* inter illa apparet tenuis & albicans, craſſa & farinacea *gemma* in vertice notatus, ex *capitulo* flavo, fructus primordio, erumpens. *Calyx* pentafolius eſt. *Fructus* nonnihil planorotundi, foliis calycis arctiſſime incluſi, in vertice caudula eminentes, tribus ſeu quatuor lateribus rotundiolis, ac in latum nonnihil extuberantibus, cortice primum viridi, in ſuperiori parte, ubi calyce non obteguntur rubeſcentes, odoris ubi aperiuntur, fortis, illum *Piperis* & *Zinziberis* viridis æmulans. *Semina* in illis tria vel quatuor, fructum replentia, trilateralia, interſepimentis tenuibus, membranaceis, albicantibus, quæ in oris rubeſcunt, à ſe invicem ſejuncta, coloris argentei; in oris lateris convexi, pilis argenteis obſita; pulpa viridis eſt & nullius ſaporis. Contrita cum lacte aſſumpta, antidotum eſt adverſus morſum ſerpentis *Cobra Capella* dicti; *fructus* triti & cum aqua aſſumti, idem præſtant.

TAB. 56.

Parte *quarta* hujus Operis *Tab.* 20. 21. & 22. arboris ſpecies eodem nomine *Adamboe* deſcribuntur, quæ multum inter ſe differunt, quamvis omnes ſint ſpecies *Malvæ arboreæ*; & ſic plures in hoc opere reperiuntur plantæ, uno eodemque nomine inſignitæ, nullam tamen inter ſe convenientiam habentes, uti antea demonſtravimus: Hæc mihi eſt *Convolvulus Malabaricus flore maximo purpuraſcente.*

Ipomoea

Convolvulus Sive capria

Schovánna adámbú *lat.*

ചൊവന്നടമ്പു *Mal.*

جبوانحاء عضحامبجو *Arab.*

बागडावली *bram.*

SCHOVANNA ADAMBOE.

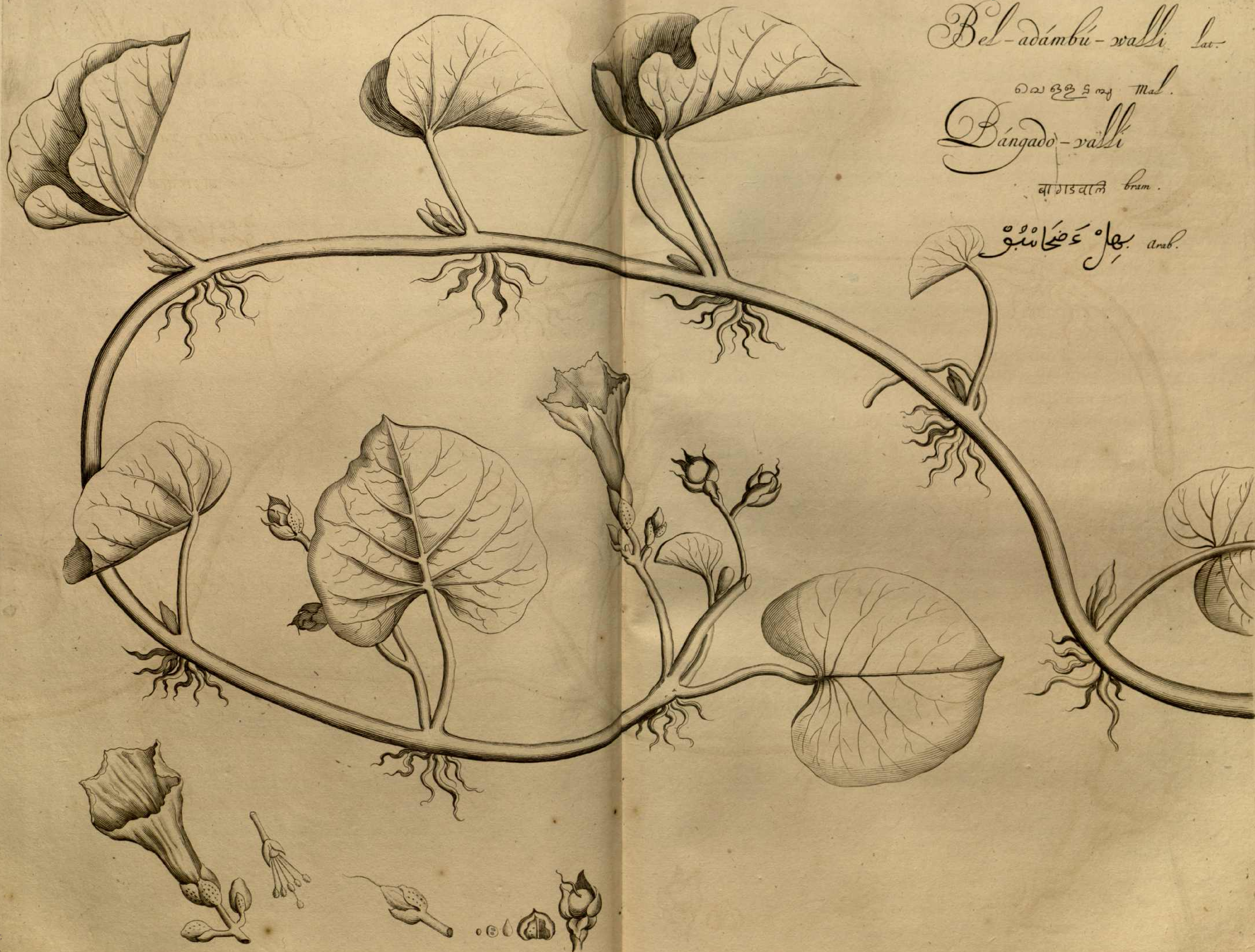
TABULA LVII.

Lingua Bramannum *Bangada-Valli* convolvulus eſt priori pene ſimilis, excepto quod folia ſint bifida, *flores* paulo minores, ut & *fructus*: *ſemina* pilis in totum villoſa vel lanuginoſa; ubi maturuere in pilis ſpadiceo fuſca, lenitie inſtar *Veluti*, ſub pilis duro, oſſeoque cortice obtecta. In aqua decocta fomentum exhibet quo dolores arthritici mitigantur. *Folia* cum *lacte caprarum* in potionem præparata, pro hæmorrhoidibus propinantur.

TAB. 57.

A°. 1690. Convolvulum hunc in *Horto Medico* ex ſemine produxi & eſt *Convolvulus Maritimus Ceylanicus folio craſſo, bifido, ſeu cordiformi. Herman. Cat. Hort. Lugd. Bat.* Ceylanenſibus *Bitamburu*; *Luſitanis Pes Capræ* dictus.

Ipomoea rugosa f.
Pars II. Tab. 58
Bel-adámbú-walli lat.
Mal.
Bángado-valli
bram.
arab.

BEL-ADAMBOE.

TABULA LVIII.

Convolvulus naſcens in petroſis, radiculis albicantibus terræ ſeſe affigens. *Radix* ruffa, intus nonnihil lignoſa albicans, in longum excurrens, tortuoſa, fibris veſtita; illius *cortex* ſaporis eſt ſubdulcis & ſubacris, odoris terrei. *Caules* rotundioli, virides, flexiles, parum lignoſi, albicante medulla. *Folia*, quorum petioli ſulco ſtriantur, ad exortum proveniunt radicularum, forma lati & obtuſi cordis, circa petiolum angulato ſinu exciſa, craſſiola, mollia, lenia, viroris in recta parte ſurdi, in adverſa dilutioris, *coſtis* craſſis inſtructa, nullius odoris vel ſaporis. *Flores* campaniformes ſunt & ſtellati, floribus *Adamboe* per quam ſimiles, ſed in totum candidi. *Stamina* in illis quinque ſurrecta, *apicibus* oblongis, candidis, ſurrectis dotata. *Stylus gemma* nodulatur candida, rotunda & granulata. *Calyx* pentafolius eſt, tria illorum oblongiora ſunt & viridiluta, duo minora & viridifuſca. *Globuli* in calyce conſpiciuntur ſeminales, quorum vertex filamento coronatur oblongo, tenui, ubi cæruleo fuſci, ad calycem albicantes. *Semina* in illis tria vel quatuor triangulata, oblonga, ſuperiori parte in cuſpidem ſtricta, coloris cinereofuſci, intra pulpam unicum, parvum & rotundiolum recondentia nucleum, odoris & ſaporis fabacei. *Succus* cum *oleo Maro* & *Zingibere* decoctus, linimentum præſtat, capiti inunguendum, quo morſus rabidi canis irritus redditur.

TABULA 58.

Convolvulus Malabaricus folio rotundiore, craſſo, flore candido.

Ipomaea Pes tigridis

Pars II. Tab. 59.

Pulli-Schovadi lat.

പുലി-ച്ചുവടി *Mal.*

بُولِيْ جُيُوْنَحَاضِجِبْ *Arab.*

अच्त *brum.*

PULLI-SCHOVADI.

TABULA LIX.

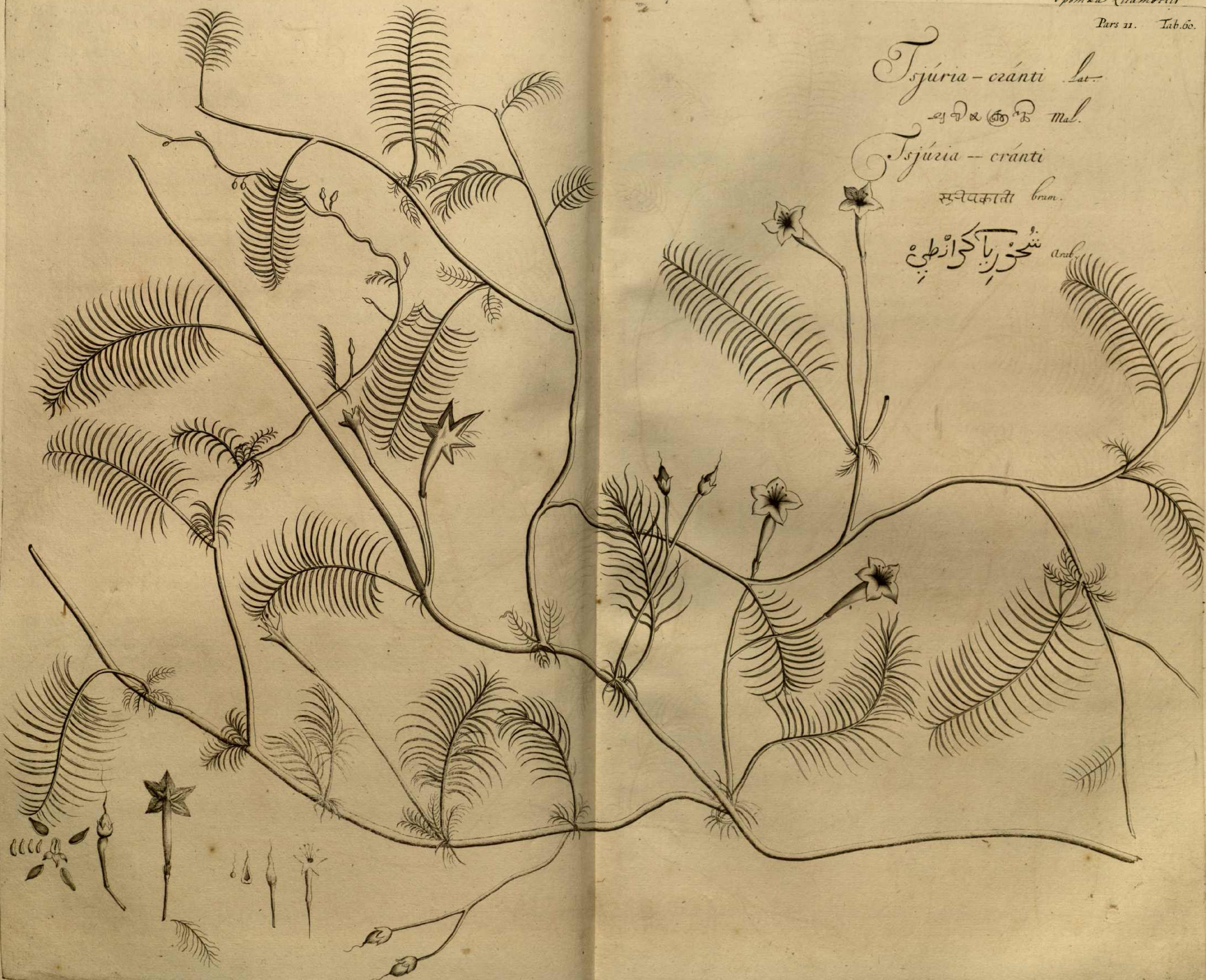

Ramannes dicunt *Arty*, convolvulus ſuper terram repens vel etiam arbores ſcandens. *Radix* brevis, rotunda, tenuis, aquoſa, virididiluta, fibras numeroſas barbatas à latere emittens. *Caules*, palmitum more ſuper terra currentes, nullasque claviculas ejicientes, teneri ſunt, duri, flexiles, piloſi, aſperi, ſub pilis virididiluti; pili ipſi longiuſculi & ſubflavi, coloris *Xerampelini*. *Folia* etiam piloſa ſunt, in ſex, ſeptem, vel etiam plura folia rotundo cuſpidata inciſa, omnia *Coſta* media & lateralibus inſtructa, craſſa, virididiluta, ſaporis & odoris ſylveſtris. *Flores* quorum petioli longiuſculi, virididiluti piloſi & aſperi, circa originem foliorum proveniunt, ex craſſis, folioſis, virididilutis, & cyathiformibus *calycibus*, campaniformes, anguſto collo, coloris candidi & nitentis, verſus ſuperioriora criſpati & corrugati, venis ſubtilioribus in longum ſtriati, pilis rariſſimis obſiti. *Stamina* in illis viſuntur quinque tenuia, recta, candida, albis & ſurrectis dotata *apicibus*. *Stylus* candidus eſt & longiuſculus, in vertice *gemma* alba ornatus. *Calycis* folia anguſta, hirſuta, viridia, inferius albicantia. *Semina* in gemmis continentur quatuor, quæ gemmæ tenuibus nervis in quatuor ſe dividunt latera; ipſa ſemina oblonga ſunt, trigona, parum piloſa, primo albicantia, exinde fuſca. *Folia* cum *Pipere* trita & parti affectæ impoſita, omnem virulentiam, à morſu canis rabidi contractam, amovent; cum *butyro* trita apoſtemata reſolvunt.

TABULA 59.

Convolvulus Heptaphyllus Indicus Villoſus. Breyn. Prodr, 1. Vel *Convolvulus Ceylanicus Villoſus pentaphyllus & heptaphyllus minor, Cat. Hort. Acad. Lugd. Batav.*

Ipomœa Quamoclit

TSJURIA-CRANTI.

TABULA LX.

Onvolvulus cujus *radix* albicans fibroſa & capillata. *Caules* tenues, intorti, viridi-diluti, nitentes, aquei, cymis inflexi, ex cymarum adverſa parte, caules ejicientes tenues, folioſos, virides; etiam & ipſi folioſi ſunt, una parte nonnihil ſulcati, certo ab exortu intervallo, foliis veſtiti, in medio ſulcatæ partis velut nervulo obſiti. *Folia* anguſtiſſima, oblonga, graminiformia, craſſiola, in recta parte viridifuſca, nervulo tenui eminente inſtructa, in adverſa viridi dilutiora & nitentia. *Flores* prodeunt in cauliculis oblongis, tortuoſis, viridibus, qui cum cauliculis folioſis, ex cymis caulium emicant, & ſuperiori parte nodulis extuberant, ac ſæpius in nodulis in binos divaricantur pedunculos, & ad florum confinia nodulo craſſiori turgeſcunt. Ipſi flores ſtellam referunt quinque cuſpidalem, oblongo, anguſto collo, in totum purpureo rubri, intus in foliis coloris purpurei ſcarlatini venuſtiſſimi, odoris expertes. *Stamina* in illis quinque rubra, nitentia, rubris & oblique decumbentibus *apicibus*, candido, farinaceo rore aſperſis, ornata, colli inferiori parti inſerta. *Stylus* albicans, inferius viridis eſt & craſſiuſculus, candida & farinacea *gemmula* inſtructus. *Capſulæ ſeminales* oblongorotundæ, anterius in cuſpidem obtuſum ſtrictæ, tribus quatuorve ſuturis ſtriatæ, primum virididilutæ, exinde ruffæ, *cuſpidem* in vertice gerentes oblongum, primo viridem, poſtea durum & ruffofuſcum; membranaceis interſepimentis in tres quatuorve valvulas diſtinctæ. *Semina* in principio albicant, ſicca nigricant, oblonga, nonnihil angulata. *Philtri* efficaciam huic plantæ tribuunt incolæ. *Succus* è foliis expreſſus errhynum eſt cephalalgiam fugans.

TABULA 60.

Tsjuria-Cranti Malabarienſis eſt *Cuamoclito* ſive *Jasminum Americanum. Cluſ. Cur. Poſth.* ſed pro *Jasmini* ſpecie haberi non poteſt; atque ideo à *Moriſon in Hiſt. Oxonienſ.* recte vocatur *Convolvulus exoticus annuus foliis Myriophylli* ſeu *Millefolii Aquatici, flore ſanguineo.*

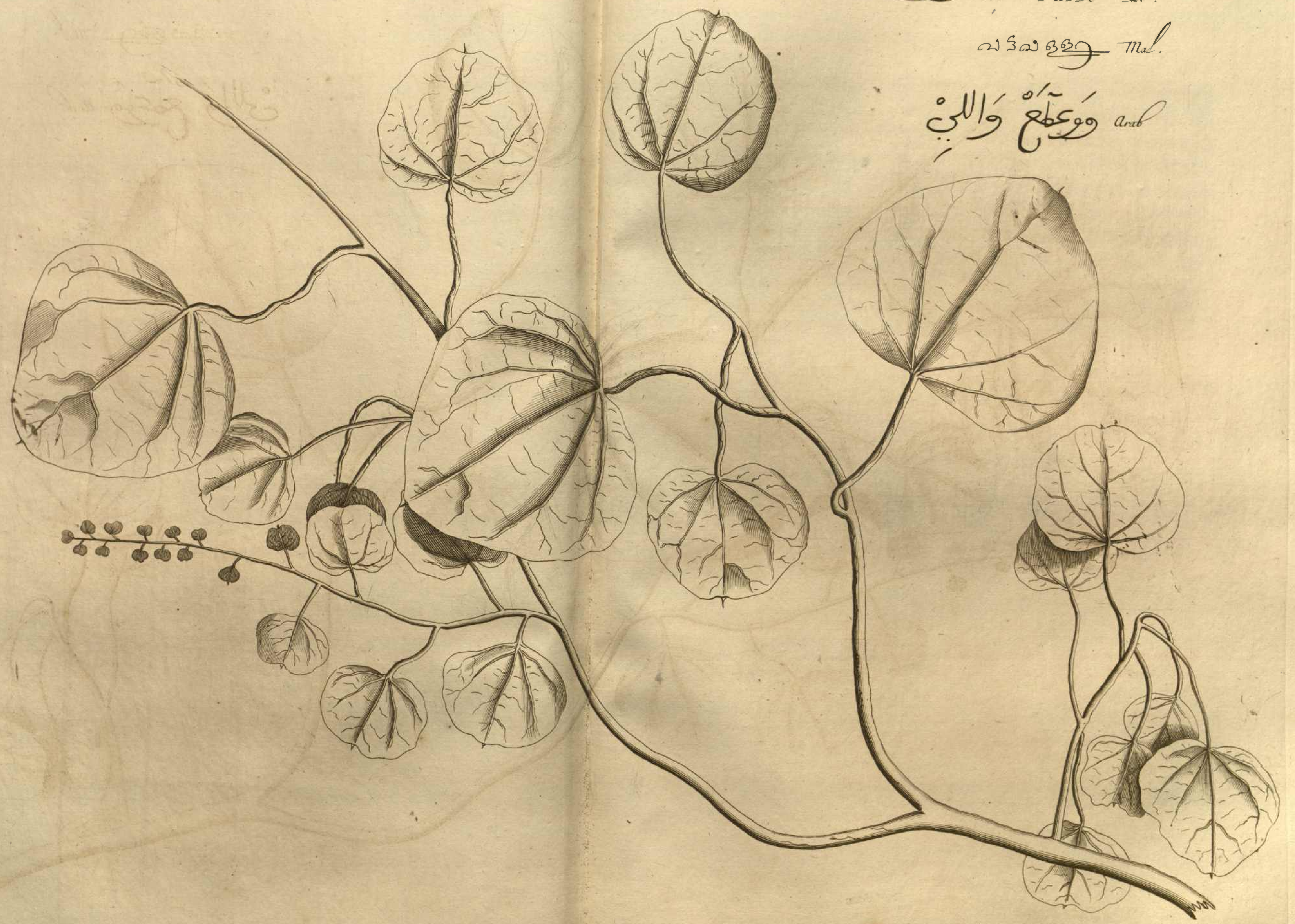
SAMUDRA-STJOGAM.

TABULA LXI.

onvolvulus naſcens in arenoſis. *Caules* rotundi, villoſi, cinereoalbicantes, ſubvirides, lenes, ſub villoſa tunica viridiſaturi, intus lignoſi & medulla inſtructi. *Folia* in petiolis videntur valde oblongis, rotundis, craſſis, interius ſulco ſtriatis, villoſis, cinereoalbicantibus, ſubviridibus lenibus, ſuntque ampla, oblonga, in cuſpidem ſtricta, forma cordis, ad petiolum ſinu exciſa, craſſiuſcula, valde mollia, intus glabra, viroris ſaturi; in adverſa parte, denſa, cinereoargentea, tomentoſa, pannum diceres lanuginoſum torculari compreſſum, tenera, cum lateribus interioribus arcte clauſa & unita. *Coſtæ* in adverſa parte eminent, rectam ſtriantes. *Flores* petiolorum vertici plures congregati & faſciati inſident, monopetali, campaniformes, ſtellati, interius fuſce rubro purpurei, nitentes, ad oras dilutè rubeſcentes, exterius in collo ut & calyce lanugine albicante, tomentoſa veſtiti, inferius ad calycem oblongis, cuſpidatis, candidis lanuginoſis ſuccincti & obtecti foliis. *Stamina* in illis quinque oblonga, candida, *apicibus* grandiuſculis, oblongis, candidis, ſulcatis dotata. *Stylus* duabus exornatur junctis & granulatis *gemmulis*. *Calyx* arctus eſt, cujus folia cuſpidata & convoluta. Florum *Gemmæ* oblongæ, cuſpidatæ. *Fructus* ſubrotundi ſunt, alii duobus, alii tribus extuberantes lateribus, *cuſpidem* in vertice gerentes; immaturi *corticem* habent viridifuſcum, qui inciſus copioſum & ardens exſudat lac; maturi aurancei coloris ad flavum vergentis, intus medulla carnoſa, dulci, molli, minime lactea inſtructi. *Semina* in illis tria in diſtinctis loculis ſeparata, triangulata, viridi flava, carne albicante & dura. Uſum non norunt Medici.

TABULA 61.

Convolvulus maximus Malabarienſis, folio villoſo, floribus purpuraſcentibus.

Bátta-válli Lat.
Mal.
Arab

CATTU-VALLI.

TABULA LXII.

onvolvulus arbores ſcandens. *Caules* rotundi, virides, lignoſi, vetuſtiores cinerei. *Folia* formam lati & obtuſi cordis referunt, ſpiſſa, viroris in recta parte ſaturi & nitentis, in adverſa viridi diluti & cinerei, *coſtis* tam media quam lateralibus inſtructa; illa quæ propius ad caulium conſident ſummitatem, inferioribus ſenſim minora & contractiora evadunt. Flore & fructu caret. Ex *foliis* balneum præparatur adverſus bulymum & malaciam. Ex *radice* cum *Curcuma* & *ſerolactis* trita linimentum conficitur, artuum dolores mitigans.

Máreta-jnáli lat.
Mal.
Arab.

MARETA-INALI.

TABULA LXIII.

Convolvulus arboribus ſe affigens. *Caules* rotundi, lignoſi, geniculati, cinerei, languidi. *Folia* plura congregata in oblongis proveniunt cauliculis, oblongorotunda & anguſta, anterius cuſpidata, valde craſſa ac carnoſa, plurimis filamentis pertexta, rigida, dura, in oris rugulis ſe criſpantia, ſuperficie plana & glabra, viroris in recta parte ſurdi ac fuſci, in adverſa clari, intus carne viridi aquea & ſublactea. *Coſta* in adverſa parte alte extuberat, in cujus tractu folia interius ſulco ſunt ſtriata, ſaporis amari. *Floribus* deſtituitur. *Fructus* in geniculis caulium proveniunt oblongo rotundi, nodos referentes lignoſos, rugoſi, aſperi. *Succus* choleræ medetur.

TAB. 62. 63.

Deſcriptio harum plantarum imperfecta eſt, ita ut de illis nihil certi poſſim affirmare.

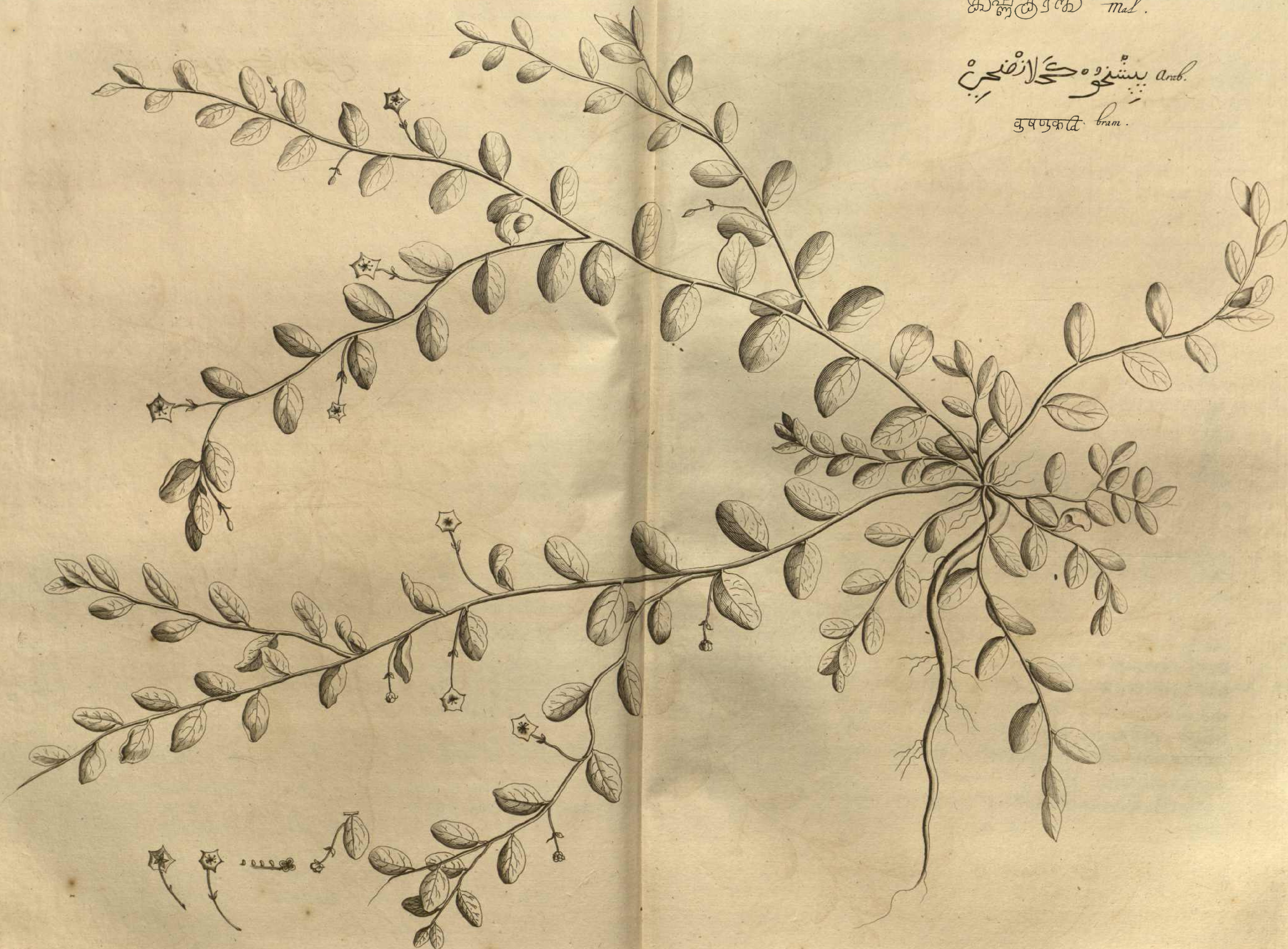

Vistnú-clándi lat.

Mal.

Arab.

वुषणकांदि bram.

VISTNU-CLANDI.

TABULA LXIV.

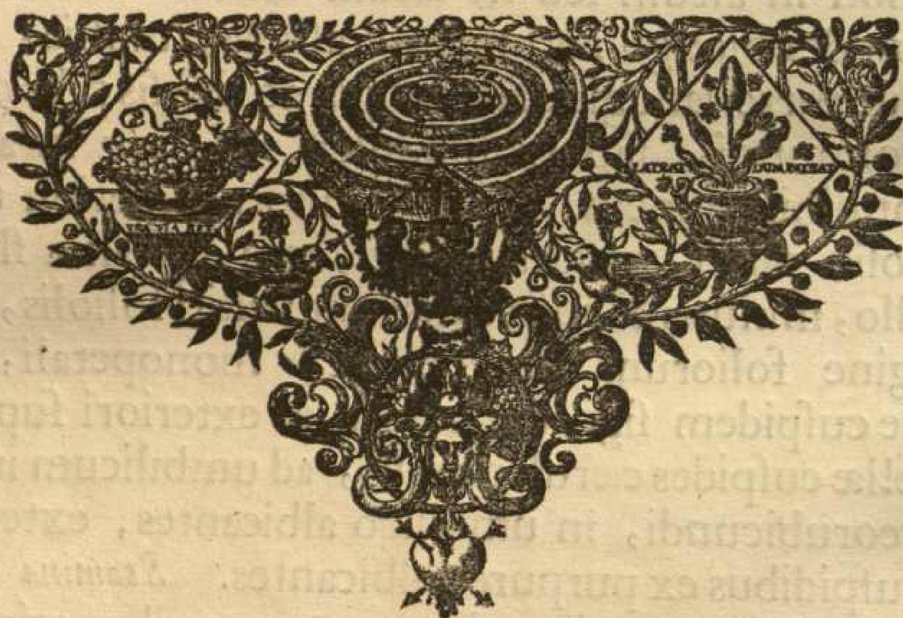

Uæ hujus plantæ ſunt ſpecies, *Viſtnu-Clandi* & *Sendera-Clandi.* Prior planta humilis eſt cum cauliculis transverſim ſuper terram diffuſa. *Radix* tenuis eſt & recta, in terram ſe demittens, fibris tenuibus veſtita, *cortice* rufo, interius albicante, ſaporis ſubdulcis. Ex illa per plures, valde tenues, rotundi, piloſi, lanuginoſi ac virides exeunt cauliculi, cubitum plus minus longi, non in altum ſed in latum diffuſi. *Folia* valde parva ſunt & oblongo rotunda, craſſiola, mollia, lenia, in utraque parte lanuginoſa, longis ac denſis pilis obſita, viroris communis, ſaporis ſubdulcis. *Coſtulæ* in adverſa parte nonnihil eminent. *Flores*, quorum petioli tenues lanuginoſi, piloſi, virides, longi, qui digitali à floribus intervallo, minutis & cuſpidatis ſunt veſtiti foliolis, ſupra ex origine foliorum proveniunt, monopetali, ſtella quinque cuſpidem ſignati, coloris in exteriori ſuperficie inter ſtellæ cuſpides cæruleo diluti, ad umbilicum in ſtella purpureorubicundi, in umbilico albicantes, exterius in ſtellæ cuſpidibus ex purpureo albicantes. *Stamina* in illis quinque *apicibus* brevibus dotata, cum quibus etiam quatuor vel quinque albicantia erumpunt filamenta. *Calyx* viridis, piloſus, in quinque foliola diviſus. *Gemmæ* in vertice pilis albicantibus ſunt inſtructæ. *Flores* ipſi ſub veſperam arctiſſime clauduntur, adeo ut viſum pene fugeant; æſtivo tempore etiam ſecunda à meridie hora clauſos invenies. *Capſulæ ſeminales* parvæ & rotundæ, primo virididilutæ, dein flaveſcentes. *Semina* pro numero angulorum quatuor, tria, vel etiam duo inveniuntur, nullis interſepimentis à ſe mutuo ſecluſa, trilateralia, uno rotundo, duobus planis, depreſſa, flava vel ruffa, matura rubrofuſca. Tota hæc planta vegeti & haud injucundi eſt odoris

præcipue aquis impoſita; tempore pluvioſo maximè reperitur, æſtivo non niſi in locis umbroſis. Antifebrile eſt cum *Cumino* decocta; etiam pro extenuatione corporis & morbis chronicis exhibetur. Cum *lacte* aſſumpta etiam calidas curat febres. *Oleo* incocta & capiti illita capillos promovet.

Tabula 64.

Minus genus eſt *convolvuli*; à me vocatur *Convolvulus Indicus minor, Alſine folio, flore rubicundo, purpureo.*

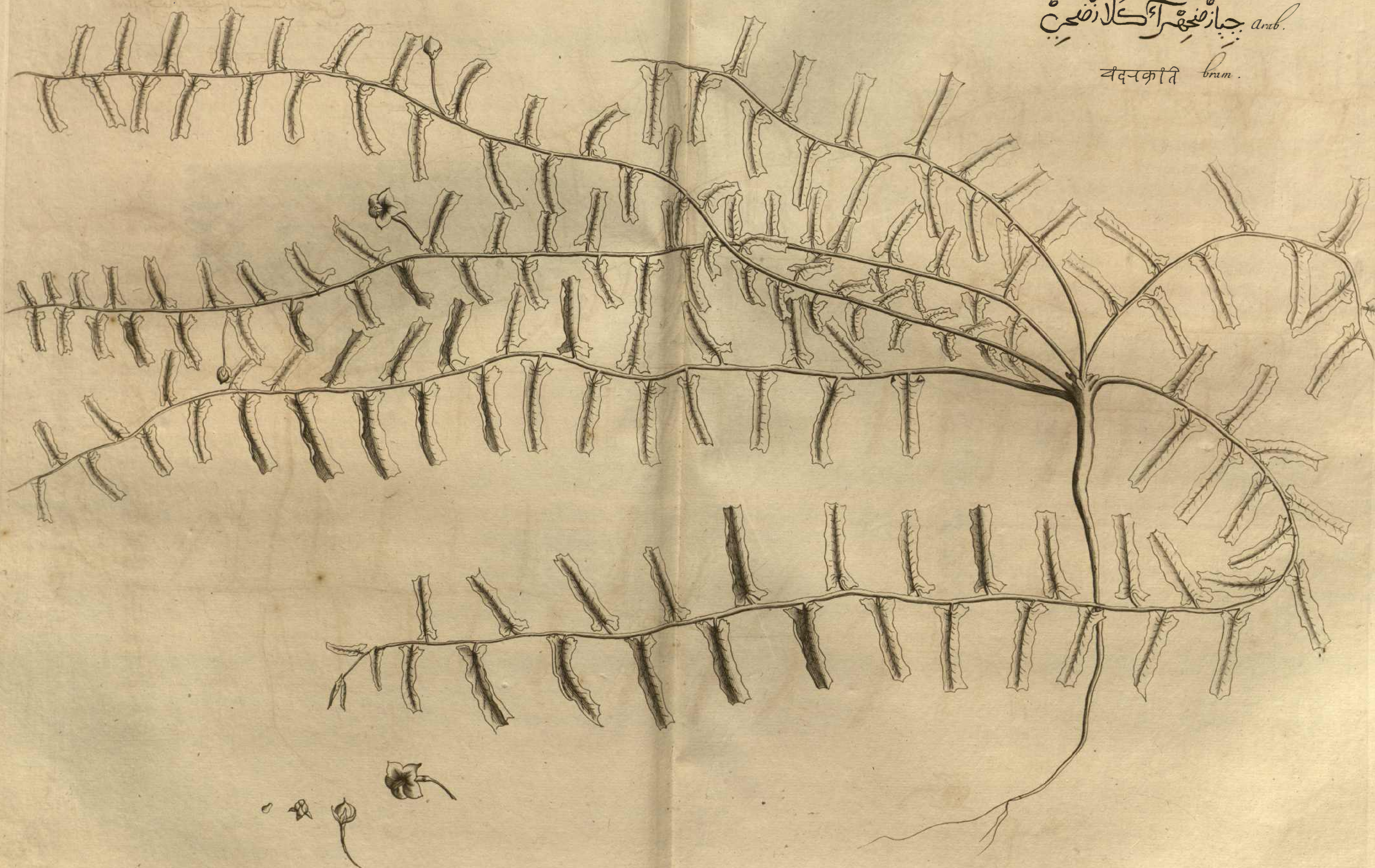
Ipomoea
Convolvulus tridentatus

Séndera-clándi *Lat.*

ചെന്ദരക്ലാന്ദി *Mal.*

جیازضحهر آکلانضح *Arab.*

चंदनकाति *bram.*

SENDERA-CLANDI.

TABULA LXV.

SEcunda *Clandi* ſpecies. *Radix* tenuis, fibroſa, cortice rufo, albicante. *Cauliculi* quinque angulati, glabri, non piloſi, viridi fuſceſcentes. *Folia* in utraque parte glabra ſunt, oblongoanguſta, illis primæ ſpeciei longiora, ſuperiora verſus lateribus magis deductis, ſemilunata, vel etiam duabus ſemilunulis tricornuis exciſa, ad petiolum duobus pedunculis, bicuſpidalibus vel tricuſpidalibus eminentia. *Flores* odoris expertes, majores ſunt illis primæ ſpeciei, monopetali, ſtellam referentes quinque cuſpidalem, alboflaveſcentes, ad umbilicum purpureorubri. *Stamina* in illis quinque, ſurrecta, albicantia, apicibus dotata. *Capſulæ ſeminales* cuſpidatæ, foliis *calycis* maxima parte comprehenſæ, ex vertice filamentum ejicientes tenue & albicans. *Semina* in illis paſſim reperiuntur quatuor, trigona, duobus planis, uno rotundo, coſtula, in medio extuberante, ſtriantur; colorem referunt ſeminis *Naſturii*. Tempore pluvioſo etiam quam maxime invenitur, æſtivo non niſi in locis umbroſis. In decocto aſſumta antifebrile is. Cum *Zacharo* ardorem jecoris reſtringit. In pulverem redacta & cum aqua capiti illita, omnes ſedat dolores. Trita & cum *Vaccæ urina* epota omnes arthriticos dolores, præcipue in pedibus, mitigat.

TABULA 65.

Convolvulus Indicus minor, folio anguloſo, flore ex albo flaveſcente.

FINIS.

INDEX.

Prior numerus tabulam, posterior paginam designat.